דבר

ההסתדרות הכללית של העובדים בארץ ישראל

קיוסקים

היום בדבר
- אחותי אידה/נעמי שמר
- התרעה ושתיקה/רנקה הרניש
- לאמור זאת בלווין/אריה ארד
- זכות ההבעה של יהודי ארה"ב/אבא אבן
- פיענוח הצופן הפוליטי/אולק נצר
- מדע ורפואה; תחבורה ותיירות; ספורט; בידור

מזג האויר

ממטרים לפרקים. הגשם ייפסק מחר.
הטמפרטורות: ירושלים: 14־22, רמת־הגולן: 16־24, נהריה: 19־27, צפת: 13־22, חיפה: 21־27, טבריה: 21־28, נצרת: 17־26, עפולה: 18־28, שומרון: 16־24, תל־אביב: 21־27, לוד: 18־27, עזה: 22־26, באר־שבע: 19־27, אילת: 21־31.

יום ראשון, כ"ה בתשרי תשמ"ח, 18 באוקטובר 1987

היום 12 עמודים ● המחיר 1.10 ש"ח, באילת 95 אג'

שולץ הסתגר עם שמיר במאמץ לשכנעו לשנות את עמדתו בנושא הוועידה הבי"ל

אולם שמיר לא משנה את עמדתו בנושא הוועידה והוא מציע במקום ועידה הסדר ביניים עם ירדן; איפול ללא תקדים על השיחות המדיניות ● בנושא היחסים עם ברה"מ תובעת ישראל עלייה כזכות

מ"מ ראש הממשלה ושר החוץ, שמעון פרס, מקבל את פני עמיתו האמריקאי ג'ורג' שולץ. (צילום: יצחק הררי)

מאת יוסי מלמן, סופרו המדיני של „דבר"

„ראש הממשלה יצחק שמיר אינו מתכוון לשנות – את עמדתו והוא שולל לחלוטין את רעיון הוועידה הבין־לאומית" – אמרו אמש ממקור להצגת מקדים בכירים במשרד ראש הממשלה בתום סיבוב השיחות השני עם שר־החוץ האמריקאי ג'ורג' שולץ. השיחות בין השר האמריקאי לראש הממשלה ולממלא־מקומו יימשכו גם היום, ואפשר גם שיכונסו צוותי עבודה ועיסוק של שתי המדינות.

נודע, כי מסרת צוותים אלה תהיה – על פי יוזמת משרד ראש הממשלה – לגבש הצעה להסדר ביניים בין ישראל לירדן, שתועבר אל חוסיין מלך ירדן באמצעות השר שולץ. ראש הממשלה סבור, כי הסדר ביניים על בסיס תוכנית האוטונומיה עם זיקה לירדן על פי תוכנית רייגן, הוא האפשרות הריאלית ביותר להשיג התקדמות בתהליך השלום.

לעומת זאת הדגיש ממלא־מקומו שמעון פרס בשתי שיחותיו הנפרדות עם שר החוץ של ארה"ב, כי על ארה"ב להגביר את מעורבותה במזרח התיכון כדי להביא לכינוס

(המשך בעמ' 2)

ישר למים

טבילת בוקר של שר החוץ האמריקאי ג'ורג' שולץ בבריכת מלון „הילטון" בירושלים, שחוממה במיוחד בשבילו. (צילום: יצחק הררי)

שוב שיבושים במערכת הבריאות: הרוקחים בקופ"ח בשביתה כללית

רופאי בתיה"ח מחדשים את עיצומיהם ● האחיות יעברו למשמרת מקוצרת

מאת רנקה הרניש, סופרת „דבר"

לאחר השקט היחסי, ששרר בתקופת החגים, מהבוקר מתחדשים השיבושים בעבודת מערכת הבריאות. הפגיעה הראשונה תהיה בקופת־חולים הכללית, בשביתה כללית פותחים הבוקר 1100 הרוקחים המועסקים בבתי־המרקחת של בתי־החולים והמרפאות של קופת־חולים, התובעים תוספות שכר. במקביל מחדשים את עיצומיהם רופאי בתי־חולים של קופ"ח. הרופאים יעבדו היום במתכונת שבת בבתי־החולים „מאיר" ו„לוינשטיין", מחר ב„השרון" ובתי־החולים הגריאטריים „בית רבקה" ו„הרצפלד" ומחרתיים ב„סורוקה", ב„בילינסון" וב„טלביה".

בעקבות שביתת הרוקחים

חולים שיקנו תרופות באופן פרטי יקבלו החזר מקופת־חולים

(ע). – עקב ההודעה על פתיחה בשביתה כללית של הרוקחים בשירות הציבורי ובקופת־חולים הכללית, הודיעה במוצאי שבת קופ"ח כי חולים אשר ייזקקו היום לתרופות וברשותם מרשם רופא, רשאים לרכוש בבתי מרקחת פרטיים את מנת התרופות המינימלית באריזה הקטנה ביותר ליום־יומיים ויקבלו את כספם בחזרה מקופת־חולים הכללית.

הנהלת קופ"ח הכללית הביעה צער על שביתת הרוקחים ותקווה לסיומה המהיר.

הרוקחים הודיעו, שאם תביעותיהם לא יבואו על פתרונן, הם ישביתו כבר בימים הקרובים גם את כל בתי־המרקחת שבבתי־החולים הממשלתיים ובלשכות הבריאות. ראשי הסיעת האחיות והאחים של בתי־החולים מסרו אתמול, כי בשבוע הבא יעברו למשמרת מקוצרת של 36 שעות עבודה בשבוע וכתוצאה מכך יהיה צורך לצמצם ב־25 אחוז את מספר המיטות במחלקות.

עובדי המעבדות, שהפסיקו את עיצומיהם לפני חגים על סמך הבטחה שיצורפו למשא ומתן שמתנהל עם העובדים הפארא־רפואיים, שטרם מומשה, הודיעו אתמול, שישביתו מחרתיים את עבודת המעבדות באיזור חיפה וחדרה וכתוצאה מכך יבוטלו

(המשך בעמ' 2)

מבוי סתום ברשות השידור; המערך יחרים את ההנהלה

איסור לעיתונאים להשתתף בשידורי הערוץ השני

מאת רמי לוין, סופר „דבר" בירושלים

השלישית שהתקיימה ערכה בין הנהלת רשות השידור לעיתונאיה השובתים בתיווכו של הממונה על יחסי העבודה נחמן אורן, הסתיימה בלא כלום. שני הצדדים יצאו מהפגישה ביום ו' מבלי לקבוע את מועד פגישתם הבאה.

האוצר דבק בעמדתו לא לחרוג מתוספת של 75 ש"ח ואילו הנהלת

(המשך בעמ' 2)

גשם בירושלים. (צילום: רחמים ישראלי)

שטפונות באילת ובערבה; גשמים בכל חלקי הארץ

מאת אריה ארד, יורם לוי ושמואל תגר, סופרי „דבר"

הגשמים העזים, שירדו אתמול בדרום, בבקעה ובירושלים, החלו מתפשטים אמש למרכז ולצפון והיום ירדו גשמים בכל חלקי הארץ. הגשמים ייפסקו לקראת הלילה ומתוך צפוי מהג'אוויר מעונן

(המשך בעמ' 2)

האמר ינסה להסדיר פגישה לשמיר ולפרס עם גורבצ'וב

מכין לאידה נודל מסע הרצאות בארה"ב

מאת יוסי מלמן, סופרו המדיני של „דבר"

איש העסקים ארמאנד האמר, שהביא במטוסו את אידה נודל לארץ, מבטיח לנסות ולארגן פגישה בין ראש הממשלה יצחק שמיר וממלא־מקומו שמעון פרס לבין מנהיג ברה"מ מיכאיל גורבצ'וב.

בינתיים מארגן האמר לאידה נודל סיור הרצאות ומסע הסברה בארה"ב, שאליו היא תצא בקרוב. הוא יאריך את שהותו בארץ, כדי להשתתף בפגישה הצפויה היום לנודל בירושלים עם שר החוץ האמריקאי ג'ורג' שולץ.

בשיחות עם ראש הממשלה יצחק שמיר והשר משה שחל העריך ארמאנד האמר, כי „יש שינוי של ממש במדיניותה של ברה"מ" ויעץ לישראל לנסות ולפתוח בדרישה עם שלטונות מוסקווה. הוא מצידו הבטיח להמשיך ולפעול למען היהודים בברה"מ ולנסות ולהסדיר פגישה בין מנהיגי ישראל למנהיג ברה"מ מיכאיל גורבצ'וב.

איל־ההון האמריקאי יצא מישראל לפקיסטאן כדי להמשיך, כהבטחתו לראשי הקרמלין, לפעול למען סיום מלחמת אפגניסטאן.

ראש הממשלה יצחק שמיר מעניק לאידה נודל מזוזה בעיצובו של יעקב אגם. בפגישתם נכחו גם איל הנפט ארמאנד האמר ואחותה אילנה פרידמן. (צילום: יצחק הררי)

התמוטטות בוול־סטריט בניו־יורק שערי המניות נפלו ב־100 נקודות

ניו־יורק (ע"ר וע"צ). – הבורסה הניו־יורקית בוול סטריט רשמה שיא חדש ביום ו' כששערי המניות התמוטטו וירדו ב־100 נקודות בממוצע תוך מכירות בהלה שלא זכורות כמותן זה שנים רבות.

משקיעים הזרימו לשוק 338 מיליון מניות מכל הסוגים והורידו את מדד דאו ג'ונס ב־108.36 נקודות ל־2,246.73. בסך הכל ירד המדד בשבועיים האחרונים ב־390 נקודות, כלומר בשיעור של 15 אחוז.

ההידרדרות השפיעה על שוקי ההון האחרים, על שוק איגרות החוב ועל הדולר. ביום ד' ירד מדד ג'ונס ב־95.46 נקודות. ערכה היה שיעורה כשליש משיעור הירידה בהתמוטטות הגדולה של הבורסה הניו־יורקית ב־1929, שבעקבותיה החל המשבר הכלכלי הגדול בארה"ב.

כלכלנים אמרו כי העובדה שהדריכות במשק האמריקאי הגיעה לרמה של שתי ספרות מונעת התאוששות מהירה של

(המשך בעמ' 2)

הברוקרים בבורסה של ניו־יורק קורסים תחת גל פקודות המכירה של לקוחותיהם ביום ו'. (צילום: א.פ.)

כוחות הבטחון התנגשו במפגינים נגד ביקור שולץ בגדה וברצועה

ארבעה תושבי דיר אל־באלח שלא הבחינו במחסום נורו ונפצעו

מאת דני רובינשטיין ודני צדקוני, סופרי „דבר"

כוחות גדולים של צבא ומשטרה פעלו אתמול בעזה, בגדה המערבית ובמזרח־ירושלים, כדי למנוע מהומות על רקע ביקורו של שר החוץ האמריקאי ג'ורג' שולץ. ברצועת עזה נפצעו מירי כוחות הבטחון ארבעה צעירים במחנה הפליטים נצייראת. ביהודה ושומרון היו שביתות מסחר ולימודים בכמה מקומות והפגנות. לא היו נפגעים.

ארבעה מתושבי דיר אל־באלח, שהיו בדרכם אתמול בבוקר לעזה, נפצעו מיריות חיילי צה"ל במחסום ליד מחנה הפליטים נצייראת שעל אם הדרך בין שתי הערים.

התקרית אירעה בשעה שבע בבוקר ליד בית־הספר האלף אבן האליף. הארבעה לא הבחינו במחסום, כנראה בגלל הגשם שירד אותה שעה, ולא נענו לקריאות החיילים לעצור. אלה פתחו תחילה בירי באוויר „לפי הנוהל", ואחר־כך כיוונו למכונית.

שלושה מנוסעיה נפצעו מרסיסים ואחד מפגיעת קליע. הארבעה ראפת מוחמד קודאו בן 23 ואחיו מאהר מוחמד, בן 20, סעיד ואאסן אבו ארבה בן 31, ועבד אל ואהד טאנסור בן 41, הועברו לבית־החולים הממשלתי „שיפע" בעזה.

מרכז הפרות הסדר בגדה היה אתמול סביב מזרח ירושלים, ברמאללה ואל־בירה, בית לחם ובית־ג'אלה וחברון. במכללות ובשורה של בתי־ספר היו שביתות והתגודדויות של תלמידים שביקשו להפגין. במכללת בירזית היתה שביתה כללית וכן ברמאללה ואל־בירה, שבהן היו כמה מוקדים של מחסומי אבנים, הצתות צמיגים והנפת דגלים פלשתינים.

תקרית חמורה היתה במכללת אבו־דיס (ממזרח לירושלים). הסטודנטים במקום הפגינו, ובמשך

(המשך בעמ' 2)

לקוראינו:

החל מהיום 18.10.87 יועלה מחיר עיתון „דבר" לפי הפירוט להלן:

בימי חול 1.10 ש"ח (באילת 95 אג')

בימי שישי וערבי חגים 1.65 ש"ח (באילת 1.43 ש"ח)

העלאת המחיר מכסה חלק מהתייקרות עלויות הייצור של העיתון.

רייגן: נושא המזה"ת יידון השבוע בשיחות שולץ עם שווארנדזה

מאת אמנון דנקנר, סופר „דבר" בארה"ב

וואשינגטון (מיוחד ל„דבר"). – הנשיא רייגן אמר אתמול כי נושא הסכסוך הישראלי־ערבי יידון בין מזכיר המדינה שולץ לבין שר החוץ הסובייטי אדוארד שווארדנזה בפגישתם במוסקווה השבוע.

רייגן אמר, כי ארה"ב ממלאת במזרח התיכון תפקיד מרכזי של משכין־שלום, ועושה ככל יכולתה להביא למו"מ אמיתי לשלום בין הצדדים.

משפחת סרן רון טל קיבלה מידע מחקירת החשודים ברצח בנם

מאת מלי ולינגר, הסופרת הצבאית של „דבר"

בני משפחתו של קצין המשטרה הצבאית סרן רון טל, שנהרג בידי מחבלים בעזה לפני כמה חודשים, שמעו מפי גורמים צבאיים בכירים פרטים חסויים על נסיבות הרצחו של

(המשך בעמ' 2)

עשרה מתו בשטפון ליד נואיבה בסיני

קאהיר (ע"צ ודיסו־עתי"ם). – גשמי הזעף, שירדו אתמול על איזור נואיבה שבדרום סיני, גרמו למותם של עשרה אנשים ולפציעתם של שמונה – מוסרים עתוני קאהיר במהדורות יום א'.

גשמי הזעף, שהיו מלווים סופות, ניתקו את הכביש נואיבה־קאהיר וכ־30 כלי רכב, כולל אוטובוסים, לא יכלו להמשיך בדרכם. העתונים מוסרים כי כ־100 מבין 201 האנשים שנסעו בהם, פונו.

צוותי הצלה המשיכו אמש במאמציהם לחלץ את יתר הנוסעים, שהוקפו מים, שהגיעו במקומות מסויימים לגובה של מטר.

רוב הנוסעים באו מעיראק ומירדן בספינת מעבורת המקשרת בין נמל עקבה לבין נמל נואיבה.

האמר מבטיח להמשיך בחיפושי נפט בישראל

מאת יוסי מלמן, סופרו מדיני של „דבר"

איש העסקים היהודי הארמנד האמר הבטיח לראש הממשלה ולשר האנרגיה להמשיך ולהשקיע בחיפושי נפט בישראל.

בשיחות נפרדות עם יצחק שמיר ומשה שחל הוא אמר „אינני מאמין שאלהים נתן כליבך הרבה נפט למזרח התיכון ולא השאיר כמה טיפות לישראל. אם יש נפט בישראל אני מתכוון למצוא אותו". הוא סיפר עוד, כי חברתו נקלעה למצב דומה בבוליביה, כאשר כל המומחים יעצו לו לחדול מהחיפושים שם, אך הוא התעקש ולבסוף מצא נפט.

ידון רן, יועצו של שר האנרגיה, מסר כי חברתו של האמר תשקיע כ־25 מיליון דולאר בחיפושי נפט ב„מדף היבשתי" בים התיכון באזור שמאשקלון ועד לנתניה ואת בנוסף להשקעה של 20 מיליון דולאר בחיפושי נפט וגאז בדרום הארץ בקידוחי עגור ואפעה. משרד האנרגיה ישתתף באמצעות החברות הממשלתיות בכ־30 אחוז משווי ההשקעה.

ננסי רייגן עברה ניתוח כריתת שד

מאת אמנון דנקנר, סופר „דבר" בארה"ב

וואשינגטון (מיוחד ל„דבר"). – שדה השמאלי של רעיית נשיא ארה"ב ננסי רייגן הוסר אתמול לפני הצהריים בניתוח בבית־החולים של הצי בבטהסדה ליד ואשינגטון, לאחר שבניתוח אבחנה (ביופסיה) נתגלו בו גרורות סרטניות ממאירות.

(המשך בעמ' 2)

ארה"ב תגיב במפרץ – מעריכים בישראל

מאת מלי ולינגר, הסופרת הצבאית של „דבר"

בישראל עוקבים בעניין אחרי ההתפתחויות במפרץ הפרסי. אף שגם יממה ויותר אחרי הפגיעה במיכלית הכוויתית נושאת דגל ארה"ב ופציעת שלושה אמריקאים בצוותה, לא התבטאו גורמים רשמיים בוושינגטון במובהק לטובת מכת תגובה, מעריכים בישראל כי ארה"ב לא תוכל שלא להגיב על הפגיעה (ראה ידיעה בעמ' 3).

משקיפים בישראל הביעו במהלך סוף השבוע הערכות, לפיהן תכיפות ההתגרויות האיראניות בכלי השיט האמריקאיים או החוסים תחת ארה"ב במפרץ, מחייבת תגובה צבאית. זאת על־אף שהממשל האמריקאי שוכר על איפוק גם בניסוח ההודעות בדבר התקיפות האחרונות וזהות המדינה העומדת מאחוריהן וגם בהגדרת הפרובוקציה שהפגיעות הללו מהוות.

אורך הרוח שמגלה הממשל נובע בחלקו מהצורך להכין את דעת הקהל המקומית לפעולה צבאית מובהקת אמריקאית, שפירושה למעשה כניסה ללחימה ללא אישורי הקונגרס, ובחלקו מטראומות כשלונות אחרים אך צורבים שהיו לארה"ב בשנים האחרונות בנסיונותיהם להתערב במלחמות אחרות.

هكذا من الاصل

עדכונים ותיקונים בעקבות עליית המדד של ספטמבר

מאת רכי לוין, כתב „דבר"

בעקבות עליית המדד צפויים שינויים בתשלום דמי הביטוח הלאומי. תקרת ההכנסה להשלום דמי הביטוח לעובד שכיר תהיה 4,509 ש"ח (הנדים לקיצבת 3,675 ש"ח), ולעובד עצמאי 6,012 ש"ח לעומת 4,900 ש"ח עד כה. הקיצבאות למקבלי הכנסה יעודכנו ב־7.8 אחוזים.

לטענת כלכלני האגף למחקר ותכנון בביטוח הלאומי, נובעת העלייה בסך 23 אחוז בתשלום דמי הביטוח מעליית השכר הממוצע במשק. העלייה האחרונה בדמי הביטוח היתה בחודש אפריל ועתה עם השפעת המדד על תוספת היוקר יצטרכו העצמאים ובעלי ההכנסות הגבוהות להגדיל את תשלומיהם.

בעקבות תשלום תוספת היוקר חושב מחדש השכר הממוצע במשק, לפי חוק הביטוח הלאומי, ויעמוד עתה על 1,503 ש"ח בחודש.

בעקבות כך יקבלו עתה כל הגימלאים תוספת בקיצבאות.

הקיצבה לקשיש יחיד תעלה מ־199 ש"ח ל־240 ש"ח, ולזוג קשישים מ־299 ש"ח ל־360 ש"ח. ליוצאים למילואים תוגדל מקסימום הקיצבה ליום מילואים לשכיר מ־122 ש"ח ל־150 ש"ח ולעצמאי מ־163 ל־200 ש"ח. המינימום ליוצאים למילואים יגדל מ־17.8 ש"ח ל־18 ש"ח ליום.

היום משפט בתי הקולנוע שהקרינו סרטי שבת בי"ם

מאת יורם לוי,
סופר „דבר" בירושלים

הבוקר ייפתח בבית המשפט לעניינים מקומיים בירושלים המשפט נגד בתי הקולנוע „אורנע" ובית אגרון על כך שהם מקרינים סרטים בלילה שבת.

עיריית ירושלים תבעה את בתי הקולנוע על הפרת חוקי העזר העירוניים בעניין הקרנות סרטים בשבת. צפוי, כי לאחר הקראת כתב האישום יכפרו הנאשמים במעשה, והמשפט יידחה למועד אחר.

ביום ו' התקיימו בירושלים הופעות תרבות והוקרנו סרטים בשישה מקומות ללא כל הפרעה. מרבית האולמות היו מלאים. לראשונה השבוע התקיימו שלושה קונצרטים ביום שישי ושבת באולם ימק"א.

ח"כ מנחם פורוש, נציגי הסיעות הדתיות במועצת העיר ובני משפחותיהם קיימו בליל שבת משמרת מחאה מול בית אגרון, במהלכה הם שרו שירי שבת. בשבוע הבא מתכוונת אגודת ישראל לקיים הפגנה ברשיון נגד הקרנת הסרטים ליד אחד מבתי הקולנוע.

אגו"י התכוונה לקיים את ההפגנה כבר אתמול, אולם מפכ"ל המשטרה ביקש מח"כ פורוש לדחותה בשל העומס הרב שמוטל על המשטרה באבטחת ביקור שולץ ובטיפול בהפרות הסדר במזרח ירושלים.

שולץ הסתגר עם שמיר

(המשך מעמ' 1)

ועידה בין־לאומית כפי שתובעת ירדן.

לבקשת ראש הממשלה, ממלא־מקומו והשר האמריקאי הטיל איפול חמור על תוכן השיחות. יצויין, כי בפגישות הראשונות שקיים במוצ"ש שולץ עם יצחק שמיר ועם ממלא־מקומו לא נרשם כל פרוטוקול והם התקיימו בארבע עיניים. לסיבוב השיחות השני אמש הצטרפו כבר קומץ עוזרים משתי המדינות.

פקידים במשרד ראש הממשלה ובמשרד החוץ העריכו, כי בסיומן של השיחות לא תושג הסכמה רבה, וכפי שהסר שולץ עצמו הסביר בשיחותיו, עיקר הסיכויים להשגת התקדמות בתהליך השלום תלויים בהבנות שהוא ישיג במוסקווה. לשם הוא יוצא בתום שיחותיו באזור.

שר החוץ של ארה"ב ימשיך לקיים היום סיבוב שיחות שלישי עם ראש הממשלה ועם ממלא־מקומו, אחר־כך יקיים מסיבת עיתונאים ולבסוף יסעד סעודה פרטית על שולחנו של ראש הממשלה יצחק שמיר. מחר הוא ייצא לקאהיר להמשך השיחות ואחר־כך ללונדון ולפגישה עם המלך חוסיין.

הפגישות ביום ו' החלו בהשתתפות יועצים משתי המשלחות, ובהן דנו במיוחד בבעיית יהודי ברה"מ. ראש הממשלה יצחק שמיר הרגיש, כי ישראל משנה עתה את מדיניותה כלפי ברה"מ. „אנו מפסיקים לטפל בנושא על בסיס אישי־הומניטרי ופותחים במסע על בסיס לאומי", אמר שמיר.

ראש הממשלה הוסיף, כי ישראל תובעת עתה משלטונות ברה"מ לראות ביהודים לאום ולהעניק להם את אותן זכויות, שמהן נהנים לאומים אחרים כמו הגרמנים בברה"מ. יצחק שמיר קרא לשלטונות מוסקווה להעניק את זכות הרפטריאציה ליהודים כעם בדומה להכרתם בזכות זו של הלאום הגרמני.

שר החוץ האמריקאי האזין לדברי ראש הממשלה והבטיח, כי ימשיך לטפל בבעיית יהודי ברה"מ. גם בשיחתו עם ממלא מקום ראש הממשלה שמעון פרס ועוזריו, הרבה ג'ורג' שולץ להאזין לדברים שהוצגו בפניו. שמעון פרס אמר, כי מגמתה של ישראל עתה היא לאפשר למספר רב ככל האפשר של יהודים לעלות לארץ ולעשות זאת בטיסות ישירות, דבר שיצמצם לדעתו את ממדי הנשירה.

שמעון פרס הזכיר, כי בשנים 72־79 עלו מברה"מ כ־160,000 יהודים ומספר הנשירים הסתכם ב־5 אחוזים. שמעון פרס ויצחק שמיר בירכו את שולץ על מעורבותו בקידום יחסי ישראל־ארה"ב ובסיועו לנסיגת ישראל מלבנון ופתרון בעיות הכלכלה של ישראל.

שטפונות באילת ובערבה

(המשך מעמ' 1)

חלקית.

ירידת גשם באוקטובר אינה יוצאת דופן, אולם עוצמתם הפעם הפתיעה את המטאורולוגים. אתמול ירדו באילת 20 מ"מ גשם, שהם 80 אחוז מן הממוצע הרב־שנתי לכל העונה. בירושלים ירדו 20 מ"מ גשם ב־45 דקות. ביריחו ירדו 56 מ"מ גשם. בכמה מקומות לוו הגשמים בברד.

אלפי המטיילים ששהו בחוף הים באילת באמצעות נלכדו בסער העז, שהחל לרדת ביום ו' אחה"צ. עד שעה 11 בלילה ירדו באילת 20 מ"מ גשם, שהלקם היו מלווים בברד כבד שהרס את דודי השמש על גגות העיר. הכמות השנתית הממוצעת באילת עומדת על 25 מ"מ גשם.

הגשם ניתק את אזור המלונות והחופים מהעיר עצמה, כשבתווך נוצר אגם גדול. אנשי העירייה ומכבי־האש עסקו עד אור הבוקר בפעולות שאיבה במקומות מוצפים באזור התיירות, ועשרות כלי־רכב שנתקעו חולצו על־ידי ג'יפים של המשטרה והצבא. על הכביש המוביל לנמל נתקעו שני כלי רכב. הר שגלש אל הכביש, ונחל מאבה שורש בכוח הבריח את כל המטיילים שהיו על החוף.

ראש עיריית אילת רפי הוכמן מסר אמש, כי יפנה לחברה לפיתוח חוף אילת לבצע בדחיפות ניקוזים בכל הכבישים. במוצאי שבת נמסר ממשטרת אילת, כי כביש הערבה מוצף באזור יראחזות צוקים ותצבה וכי הדרך חסומה גם באזור ראש זוהר שבים־המלח.

עד עתה לא ניתן לקבל מעיריית אילת אומדן נזקים, אך עשרות מטרים של מדרכות נהרסו, כבישים התפרקו ושטחים רבים שקעו.

הגשם העז שירד אתמול בירושלים גרם להצטברות קצפות במקומות שונים בבירה ובמדבר יהודה. במשך למעלה משעה ניתך בכל רחבי העיר גשם עז מלווה בברד כבד וברקים. בסה"כ ירדו בפרק זמן זה כעשרים מ"מ גשם.

כמויות הגשם העצומות גרמו לסתף ובוץ, שסתמו את צורות הניקוז ובתוצאה מכך נגרמו הצפות ונקוו שלוליות.

בכביש ירושלים־ת"א, ליד סיבוב מוצא, חסמה המשטרה לזמן־מה את המסלולים בנתיב לירושלים בשל אבנים שנפלו לכביש. גם הכביש ליד בריכת הסולטן נחסם לזמן מה בשל הצפות עד שעובדי העירייה פינו את הסתף.

למרות הגשם העז לא נרשמו בירושלים במהלך השבת תאונות עם נפגעים.

שערים יציגים ליום 16.10.87

סל	1.6819
דולר ארה"ב	1.5963
מרק גרמני	0.8857
לירה שטרלינג	2.6546
פרנק צרפתי	0.2654
100 ינים יפניים	1.1198
פלורין הולנדי	0.7873
פרנק שוויצרי	1.0700
כתר שבדי	0.2517
כתר נורבגי	0.2418
כתר דני	0.2309
מרק פינלנדי	0.3669
דולר קנדי	1.2286
דולר אוסטרלי	1.1528
רנד דרום אפריקאי	0.7788
10 פרנקים בלגיים	0.4249
10 שילינגים אוסטריים	1.2587
1000 לירות איטלקיות	1.2264
לירה אירית	2.3755
100 פזטה ספרדית	1.3577
יחידת מטבע אירופית	1.8592
דינר ירדני	4.5654
10 לירות לבנוניות	0.0503
לירה מצרית	0.7173

דבר
DAVAR دافار
מאוחד עם למרחב

העורכת: חנה זמר
משנה לעורך: דוד פדהצור
מזכיר מערכת: מרדכי ברקאי
מנהל כללי: אמנון בר־טוב

המו"ל - „דבר" בע"מ
מודפס בדפוס דבר בע"מ

המערכת והמנהלה: תל־אביב
רח' שינקין 45, ת.ד 199
מיקוד 61001
טלפון 286141 (6 קווים)

מחלקת המודעות
טלפונים ישירים
286156, 281860, 298032

סניפים:
ת"א, בית „דבר" רח' שינקין 45
טלפון 286141, מיקוד 65233

ירושלים:
המערכת: רח' המלך ג'ורג' 16
בית מאזיה קומה ג
טלפון 242203, מ. 94229

חיפה: רח' הנביאים 27
טלפונים 642111־2־3, מ. 33104

שני נערים של „כך" ניסו לפרוץ להר־הבית

מאת יורם לוי, סופר „דבר" בירושלים

שני נערים חברי תנועת הנוער של „כך" נעצרו אתמול בעת שניסו לפרוץ לתוך הר הבית.

סמוך לשעה 12.00 בצהריים הגיעו כמה מצעירי „כך" לשער המוגרבים וניסו להיכנס פנימה. המשטרה מנעה זאת מהם והתפתח עימות במהלכו נעצרו שני נערים.

השניים נחקרו במשטרת הקישלה ושוחררו לאחר שהואשמו בהתקהלות בלתי חוקית.

נאסר קונצרט רוק ניאו־נאצי בצרפת

מאת גדעון קרן סופר „דבר" בצרפת

פאריס. (מיוחד ל„דבר").– עיריית ברסט במערב צרפת אסרה על עריכתו של קונצרט רוק ניאו־נאצי, שעמד להיערך אתמול באולם השייך לעירייה.

ראש העיר ז'ורז' קרבם אסר על קיום הקונצרט ברגע האחרון לאחר שהתברר לו כי ארגון „המורדים האירופים", שהגיש בקשה לקיים קונצרט רוק בהשתתפות להקות שונות, מאגד להקות המפיצות פזמונים ותקליטים ניאו־נאציים.

להקת „ברוטל קומבאט", למשל, שרה על „האמונה הנציונל־סוציאליסטית". „לגיון 88" שרים על רודולף הס ו„איין פולק, איין רייך, איין פיהרר", ומצהירים „בשליט את הסדר החדש שלנו". „סקין קורפס" חיברו המנון לקלאוס בארבי, ו„בנקר 84" מהללים את הקו־קלוקס־קלאן.

משפחת סרן רון טל

(המשך מעמ' 1)

בנם. זאת בעקבות המידע שחולץ מפי חשודים תושבי אזור הרצועה, שנעצרו באחרונה בקשר לרצח סרן רון טל ופיגועים אחרים.

עשרות חברי ארגון הג'יהאד האיסלמי ואחרים נעצרו בימים האחרונים באזור הרצועה על־ידי כוחות הבטחון. ביניהם חשודים בקשר לרצח רון טל וג'ליל ג'רוסי, כאלה החשודים בשיתוף פעולה עם ארגונים עויינים ובסיוע להם, וחשודים בקשר לחיסול חשודים כמשתפי פעולה עם השלטונות.

הצלחת כוחות הבטחון בחשיפת התארגנויות ברצועת עזה והפרסום שניתן לה, הביאו לירידה ניכרת ברמת הפרות הסדר והמהומות באזור הרצועה.

ננסי רייגן עברה

(המשך מעמ' 1)

אחרי הניתוח היתה נאנסי רייגן במצב רוח טוב ושוחחה עם בעלה שישב ליד מיטתה. הנשיא רייגן אמר לאשתו: „אני מבין שאין לך מצב רוח לרקוד, אז בואי רק נשב ונחזיק ידיים."

קודם לכן הודיע דובר הבית הלבן מרלין פיצווטראמר, כי הסרטן שנתגלה הוא מסוג מקומי שאינו מתפשט. הוא הוסיף, כי הגידול הוא בגודל של 7 מ"מ ומרוכז במקום אחד.

הוא אמר, כי הסרטן שנתגלה הוא מסוג שגרתי ושהרופאים לא מצאו דבר שלא יכלו לצפות לו. למרות זאת החליטו המנתחים להסיר את השד כולו בניתוח המקובל במקרים מסוג זה. נאנסי רייגן היא בת 66. היא ניצבה לצד בעלה בכל תקופת כהונתו והעניקה לו סעד רב בעת שגידול סרטני הוסר מן המעי הגס שלו בשנת 1985.

התמוטטות

(המשך מעמ' 1)

שוק המניות. „לא נוצרה הזדמנות לקנות מניות. עכשיו רצוי לשבת ולחכות ולראות מה יקרה", אמר אחד הבודקים של חברה גדולה בוול סטריט.

הסוחרים ייחסו את ההתמוטטות בשוק המניות לירידות של איגרות החוב, שהעלו את התשואה של איגרות החוב הממשלתיות מעל 10 אחוזים במהלך השבוע, לראשונה מזה שנתיים.

נוכח ההתמוטטות בוול סטריט נרשמו עליות במחירי הזהב. בניו־יורק בוצעו עסקות בשער של 471.60 דולאר לאונקיה, עליה של 8.70 דולאר לעומת היום הקודם. הירידות בניו־יורק השפיעו גם על שוקי המניות במרכזים הפיננסיים האחרים במערב, במיוחד במערב־גרמניה וביפאן.

אנדז'יי וויידה לקראת העלאת „הדיבוק" בפולין ובישראל:

רק האמנות יכולה לתקן עיוות העניין היהודי אצל העם בפולין

מאת מירי פז, כופרת „דבר"

„בשבילנו 'הדיבוק' הוא כמו ספר אבוד שנמצא בספריה שנשרפה, שריד מעולם שעקבותיו נמחו", אומר הבמאי אנדז'יי וויידה העושה בימים אלה בארץ כאורח „הבימה".

וויידה יעלה במארס 1988 את „הדיבוק" בתיאטרון „סטארי" בקראקוב ובחודש מאי יעלה את „הדיבוק" ב„הבימה". הוא מתנה את הצלחת „הדיבוק" בקראקוב בהעלאתו בישראל. במסגרת שיתוף הפעולה בין „סטארי" לבין „הבימה" יסייע הבמאי חנן שניר לוויידה בעצה ובבימוי הן בקראקוב והן בתל־אביב.

האתגר שבהעלאת „הדיבוק" לגבי וויידה הוא באמונתו, ש„רק האמנות יכולה להביא תיקון לנושא היהודי שעוות וסורס במשך שנים בידי התעמלנים בפולין במודעות הציבור". וויידה מדבר על עניין הולך וגובר בקרב הציבור הפולני בכל מה שקשור ליהודים וליהדות, עניין שמבטאו הנלהב ביותר הם הנוער והאינטליגנציה.

„עד עכשיו היינו בסיטואציה לא נורמלית: אסור היה לדבר בפולין על יהודים. עכשיו לראשונה זהו הנושא המדובר ביותר", הוא אומר. „לא מכבר הקרינה הטלוויזיה הפולנית את 'כנר על הגג' בהצלחה בלתי צפויה כל כך, עד שהיא נאלצה להקרינו שוב בלחץ הצופים, שהציפו את התחנה באלפי מכתבים ובקשות".

לצורך העלאת ההצגה בפולין הוזמן תרגום חדש ומחודש של המחזה. „הכוונה היא שהשחקנים לא יזקו את מה שהם יודעים או מדמים שהם יודעים על העולם היהודי, אלא ייצרו יצירה חדשה". וויידה לומד את הנושא באמצעות סיורים בישראל. הוא מבקר ברחבי הארץ והביקור שהרשים אותו ביותר עד כה היה בירושלים.

בביקורו הוא מנסה לבדוק גם אפשרויות ליהוק. וויידה מבקר בכל הצגות „הבימה" ויושב בחלק מהחזרות. הוא ואשתו כריסטינה, התפאורנית של „הדיבוק", מתרשמים מאוד מרמת המשחק הגבוהה. באורח לא רשמי נודע, כי הבחירה תיפול כנראה על עדית טפרסון לתפקיד לאה (אפשרות נוספת: יעל פרל). גם ליוסי פולאק ולנסים עזיקרי יהיה כנראה תפקיד בהצגה. בתפקיד משנה ימצא את עצמו כנראה שמאל סגל.

מבוי סתום ברשות השידור

(המשך מעמ' 1)

רשות השידור סירבה להתייחס בפגישה ביום ו' לתביעות העיתונאים בעניין עבודה פרטית ופיטורים שרירותיים.

חברי המערך במליאת הרשות הודיעו, כי יחרימו את ישיבת המליאה ביום ד' בעניין השביתה. הם אומרים בהודעתם, כי „לאחר שמליאת הרשות לא כונסה כבר שבעה חודשים והיו"ר שלה רוקן אותה מכל תוכן, אין שום הצדקה להשתתף בישיבה שתהפוך את מוסדות הרשות לחותמת גומי בידי ההנהלה". לדבריהם, יו"ר הרשות היה צריך לפעול למניעת השביתה ולא להמתין שבועיים „כדי לקבל החלטות חסרות תוקף מוסרי או ציבורי".

האיגוד הארצי של העיתונאים הודיע, כי הוא אוסר על חבריו לעבוד בערוץ השני כל עוד נמשכת השביתה, וזאת משום שלפי דבריהם מתקיימים שידורים אלו בהסכמתה של רשות השידור, המשמשת מעין עורכת לשידורים אלו.

ביום ו' קיימה אגודת העיתונאים בירור עם ינון שנקר מגל"צ, שהשתתף בשידור נחיתתה של אידה נודל בנתב"ג. ינון שנקר התנצל והסביר, שהופעתו נבעה מאי־הבנה וכי הוא יכבד מעתה את האיסור.

ח"כ שבח וייס (מערך), המנסה לתווך בין הצדדים בסכסוך, יעלה מחר או מחרתיים הצעה דחופה לסדר היום בעניין השביתה.

אב ובנו נהרגו בתאונה

מאת יוסי ליבוביץ,
סופר „דבר" בגליל המערבי

בתאונת דרכים, שאירעה אמש אחרי השעה 11.00 בלילה נהרגו ילד בן ארבע ואביו, כאשר טנדר מסוג „סוסיתא" נכנס בתוך משאית חונה באזור קריית שמואל שליד חיפה.

נהג הטנדר יצא במהירות והתנגש בעוצמה רבה בדופן האחורי של המשאית החונה. הנהג עצמו לא נפצע ונעצר לחקירה. אדם רביעי שהיה במכונית נפצע קשה והועבר לבית החולים רמב"ם.

למקום הוזעקו כוחות משטרה רבים בפיקודו של מפקד תחנת זבולון סגן־ניצב יעקב בורובסקי וכן אמבולנסים מתחנות מד"א בקריית־ביאליק וחיפה.

שוב שיבושים במערכת

(המשך מעמ' 1)

הניתוחים בבתי־החולים „רוטשילד", רמב"ם ו„הלל יפה". הרופאים המרדימים ממשיכים בשיטת „ההרדמה הבטוחה", המצמצמת את מכסות הניתוחים הרגילות ב־30 אחוז. בנקיפת צעדים מאיימים עוד עובדי מינהל ומשק בבתי־החולים הממשלתיים.

שרת הבריאות שושנה ארבלי־אלמוזלינו קיימה בימים האחרונים מגעים עם נציגי סקטורים שונים בנמגמה למנוע זעזועים במערכת. הבוקר היא נפגשת עם נציגות עובדי המעבדות ותסביר להם שצירופם למשא ומתן שמתנהל עם העובדים הפרה רפואיים תלוי בעמדת האוצר, שטרם נתן את תשובתו. בנמגעיה עם ראש חטיבת האחיות והאמים של בתי־החולים הודיעה אלמוזלינו, כי משרד הבריאות אינו מתנגד להפעלת משמרת מקוצרת של אחיות בבתי־החולים, ובלבד שהקיצור לא יחייב תוספת תקנים מעבר למה שכבר סוכם במסגרת ההסכם שנחתם לפני שנה.

עם זאת אין לשרת הבריאות תשובה בעניין תשלום עבור שעת עבודה נוספת של אחיות בבתי־החולים, כי הנושא עדיין בירכוח עם משרד האוצר. גם בעניין התקינה, שגורם לתסיסה בציבור האחיות, אין סיכומים והמבכן לפירוק עבודה עוסק עדיין בנושא.

לסופרת „דבר" נודע, כי בסוף השבוע עומדת שרת הבריאות להיפגש עם שר האוצר ולהעמידו על כל מה שמתרחש במערכת הבריאות.

פרופ' דורון: אני מתפלא

יו"ר ההנהלה המרכזית של קופת־חולים פרופ' חיים דורון אמר אתמול ל„דבר": „אני מתפלא מאוד, שלמרות המשך הדיונים חוזרים הרופאים על דרך העיצומים שפוגעים בחולים". פרופ' דורון ציין, כי נקבעה פגישה להבוקר בינו ובין נציג הרופאים, ד"ר אליאס ויליקובסקי, במסגרת הדיונים המתנהלים עם רופאי בתי־החולים של קופת־חולים, והכוונה בתוקף את טענות הרופאים על סתבת בדיונים.

ד"ר ויליקובסקי מסר, כי הוא יקיים הבוקר את הפגישה עם פרופ' דורון, אולם „כל המגעים שהיו במשך עשרה הימים האחרונים, לא מובילים לשום דבר", ומשום כך הרופאים החליטו לחדש את עיצומיהם. ד"ר ויליקובסקי טען, כי „תנאים הארוכים לניתוחים גורמים להתפוררות הרפואה הציבורית". לדבריו, לציבור לב בבילינסון ממתינים החולים כמעט שנה. „הרופאים עומדים בחזית הסבל של החולים, לא יתכן להמשיך במצב כזה" – אמר ד"ר ויליקובסקי.

בבנק־הפועלים כבר נפרדו 40% מהמניות

מאת מאיר תרמור,
סופר הכלכלי של „דבר"

בימים האחרונים גובר קצב מתן הוראות פדיון על־ידי בעלי מניות הבנקים. כ־40 אחוז מלקוחות בנק הפועלים המחזיקים במניות אלה הודו לבנק לפדות את מניותיהם.

! מחלקות ההשקעות בסניפי בנק הפועלים יהיו פתוחות בימים א' עד ג' השבוע ברציפות בהשעה 8.30 בבוקר ועד 6.00 בערב, לקראת הגידול הצפוי במספר מחזיקי המניות הבנקאיות שיבקשו לתת הוראות לפדות אותן.

הבנק ממשיך להציע למבקשים לפדות את המניות הסבה של שער הפדיון מוגדל עד 117 דולר על כל 100 דולר שהיו להם באוקטובר 1983, אם יפקידו את כספי הפדיון בתוכנית החסכון הצמודה למדד של הבנק.

כוחות הבטחון

(המשך מעמ' 1)

שעה ארוכה התנגשו עם כוחות הבטחון והתבצרו בקמפוס. לבסוף פוזרו הסטודנטים בגז מדמיע ושלושה מתוכם נעצרו.

במזרח ירושלים ניתנה שביתת מסחר כללית, שביתה חלקית היתה גם בבית לחם. הסטודנטים של מכללת בית־לחם קיימו תהלוכת מחאה ובעיריית בית־ג'אלה היו מקרים של יידוי אבנים והקמת מחסומים. בחברון הפגינו הסטודנטים של הפוליטכניקום ובן היו הפרות סדר בשני בתי ספר תיכוניים גדולים במרכז העיר.

עוד נמסר על תקריות של אבנים ובהערות צמיגים בשכונות הפליטים ג'לזון (ליד רמאללה) ובבלאטה ואל־עסכר (ליד שכם).

[illegible] האיסלמית בעזה ובמכבן „אל אזהר" [illegible] – הסטודנטים מתן הקו 10 מאוקטובר – לא נפתחו אתמול כמתוכנן. החולט לדחות את פתיחתם, בגלל החשש שהיו פורצות בהם הפגנות לרגל ביקור מזכיר המדינה שולץ. מסיבה זו גם לא היו אתמול לימודים בבתי הספר השונים ברצועה.

היום אחה"צ עומדת קבוצת אישים מהשטחים, רובם כבולם אשר תעשייה ומסחר המושבים כאוהדי ירדן, לפגוש את השר שולץ.

אבלים על פטירתו של חברנו היקר

מוטל טרון

מותיקי פועלי ציון

ומשתתפים בצער המשפחה והקבוץ

בית ראשוני פועלי־ציון
מכון רינגלבלום
הוצאת ספרים והספריה
ע"ש י.ל. פרץ

ביום שלישי כ"ז בתשרי תשמ"ח 20.10.87
נפקוד את זכרם של

עוזי פיין ז"ל 14 שנים לנפילתו
גדי פיין ז"ל 8 שנים למותו.

עליה לבית הקברות בשעה 3.45 אחה"צ.

המשפחה
ובית אלונים

גילוי המצבה
לזכרה של

אוה דן ז"ל

יערך ביום שלישי, כ"ז בתשרי תשמ"ח,
20 באוקטובר, בשעה 15.30
בבית־העלמין בקרית־שאול

שייקה דן

הננו מודיעים בצער רב על פטירת יקירנו האהוב

קדיש קדיש

מאיזור קוב - פולין - ת"א

ההלויה תצא ביום שני כ"ו תשרי תשמ"ח 19.10.87
בשעה 13.30 אחה"צ מבית ההלויות העירוני
רחוב דפנה 5 ת"א לבית העלמין בחולון.

יושבים „שבעה" בבית המנוח רחוב יונה הנביא 26 ת"א.

המתאבלים מ־יה:
רעייתו: בינקה
בנו: ד"ר אורי קדיש ומשפחתו
ומשפחות ד"ר רוטנפלד, הכהן, כץ, וולגל

בצער רב אנו מודיעים על פטירתו של חברנו

נחמיה פלס (פלבסקי)

ההלויה תתקיים היום יום א' כ"ה תשרי תשמ"ח
18.10.87 בשעה 15.00.
יוצאים מהמרכז הקברות.

המשפחה וקבוץ אפיקים

בצער רב אנו מודיעים על פטירת
אשתי אמנו סבתנו ואחותי היקרה

רבקה (רגינה) בורג

המתאבלים: בעלה בניה אחותה
כלותיה ונכדותיה

על מועד ההלויה להתקשר טלפונית
03־481313, 03־7525986

בצער רב וביגון קודר אנו
מודיעים על פטירתו ללא עת
של בעלי, אבינו וסבנו היקר

חיים הבר

ההלויה תצא היום, יום ראשון כ"ה תשרי
תשמ"ח 18.10.87 בשעה 15.00
מבית המנוח במושב מגשימים.

המשפחה המתאבלת

בכאב רב אנו מודיעים על פטירת אמנו, סבתנו היקרה

רחל שמיר (דוייטש)

ממייסדות המושבה יקנעם

על מועד ההלויה תתפרסם מודעה במעריב ביום ב'
ה־19.10.87, כ"ו בתשרי, תשמ"ח. לפרטים ניתן לטלפן
04־893037, 04־893501, 04־893225.

המתאבלים מרה: ילדיה זיוה ודב רווה
תמר ויוסי דוידוף
אהרונה ומוטי אנקור
נכדיה ובני ביתה

גילוי מצבה האהובה של

זהבה מלחי (לבדינסקי) ז"ל

יתקיים ביום שני 19.10.87 בשעה 16.00
בבית העלמין של קיבוץ מפלסים

המשפחה
ובית מפלסים

בצער רב אנו מודיעים על פטירתו של

מרדכי (פליץ) פלד

ההלויה תצא היום, יום ראשון 18.10.87 כ"ה בתשרי
תשמ"ח מבית המנוח רחוב הגדודים 1 פינת התומר 34
ברמת־השרון בשעה 14.30 לבית העלמין
ברמת־השרון (ע"י צומת מורשה)

המשפחה

בית המשפט המחוזי בירושלים

הזמנות בדבר קיום צוואות וירושות ומינוי מנהלי עזבון

להוי ידוע כי הוגשו לבית המשפט בקשות ליתן צווים לקיום צוואה וירושה, או למינוי מנהל עזבון, או לשלושתם, כמפורט להלן. כל המתנגד לבקשות יגיש תוך ארבעה־עשר יום מפרסום הזמנה זו את טעמי התנגדותו, שאם לא כן, יתן בית המשפט צו כטוב בעיניו.

ירושות

מס' התיק	שם המנוח	תאריך הפטירה	שם המבקש
1084/87	בעיכה אגאחה	2.4.87	עוד ארז
1085/87	ניקו אסאחה	12.1.81	עוד ארז
1087/87	שרה גוטליב	21.8.87	אלונן רינור
1092/87	לאה שרייבר	17.1.84	דינה פרידמן
1096/87	אפרתי יוסף	25.3.85	עדינה אפרתי
1097/87	עזרא שבתון	13.3.86	עזרא פרים
1095/87	יצחק פיין	28.12.60	יהודיאל פיין
1104/87	יצחק גוטעה	31.10.77	יצחק יוסף
1105/87	יצחק ברוך	30.4.87	יצחק יוסף
1106/87	לידה יצחק	9.10.77	יצחק יוסף
1107/87	שמואל ביריה	3.11.86	שמואל סוסר
1109/87	יעקב בראון	31.8.87	הרשה בראון
1112/87	בקה פרה	15.6.85	נעמי פרה
1114/87	חנה אליהו	4.9.87	דניאל אליהו
1115/87	שמחה אביר	11.9.87	אליעזר אביר

צוואות

מס' התיק	שם המנוח	תאריך הפטירה	שם המבקש
1088/87	דוד גולדברג	25.8.87	גילי גולדברג
1090/87	זרח קראוס	21.6.87	יוסף קראוס
1094/87	פל צודק	13.4.87	לאה פל
1098/87	אמנון גיליקר	18.8.87	פיליס קארו
1099/87	סימונה פראן	14.9.87	פיליפ פראן
1100/87	רות קלאוזנר	29.5.87	שאול קלאוזנר
1101/87	לואיס קצוף	21.7.87	עדינה קצוף
1102/87	רבקה רבינוביץ	20.7.86	אברהם הוכינר
1108/87	חיים נפתא	19.3.87	יצחק נפתא
1110/87	אלזה כהן	24.6.87	נפתלי קליבר
1113/87	יצחק רוזנבלום	1.9.87	צפורה אנסכוביה
1116/87	אידה שור	24.6.87	רות שור
1117/87	עזרא יצחק ריבכנר	4.7.87	בזל בן אודי
1118/87	שמעון לנדמן	20.8.87	אביגיל לרמן
1119/87	ג'ין יפה לנדמן	17.10.85	אביגיל לרמן
1126/87	פנינה עגוזיהו ידרני	2.6.87	יצחק ידרני

ד"ר אליהו צבי בן־זמרה
רשם

ערפאת: אנו מוכנים לוויתורים פורמאליים אם נשותף בוועידה

מאת גדעון קוץ סופר "דבר" בצרפת

פאריס (מיוחד ל"דבר").– ראש אש"ף יאסר ערפאת אמר לנשיא ועדת המזרח התיכון של האינטרנציונאל הסוציאליסטי האנס יורגן וישנייבסקי, כי אש"ף מקבל כיום את כל החלטות מועצת הבטחון, כולל 242 ו־338.

וישנייבסקי, שדיווח על כך במושב הוועדה במסגרת כינוס האינטרנציונאל הסוציאליסטי, שנערך בדקאר בירת סנגאל, רואה בכך שינוי לעומת הצהרות קודמות, שבהן דיבר ערפאת על קבלת כל החלטות עצרת או"ם, שבין החלטות מועצת הבטחון אינן עוינות לישראל. ערפאת גם אמר לווישנייבסקי, כי אש"ף נכון להשתתף בוועידת שלום בין־לאומית במסגרת משלחת ערבית מאוחדת. כדי שלא ליצור בעיה לישראל, אמר ערפאת, מוכן אש"ף לוותר על תפקיד היושב־ראש התורן בוועידה, כשיגיע תורו.

ראש המחלקה לקשרי חוץ של מפלגת העבודה, ישראל גת, אמר בוועידה, כי הבעיה איננה החלטה 242 או תפקיד היו"ר, אלא הטרור של אש"ף, והיות שאש"ף אינו מוותר עליו קודם לשאת ולתת עם אישים המקובלים הן על אש"ף והן על ישראל כדוגמת חנא סיניורה, המשתתף אף הוא בדיוני האינטרנציונאל. הוועדה הביעה הבנה לעמדה הישראלית ולבעיה שבפניה היא ניצבת. היא הודיעה על תמיכתה בכינוס ועידת שלום בין־לאומית וכן נתקבלה החלטה המגנה את הטרור.

חשש מתקריות בצרפת על רקע איומי הימין בבחירות לקונגרס

מאת גדעון קוץ, סופר "דבר" בצרפת

פאריס (מיוחד ל"דבר").– בחוגים הציוניים בצרפת חוששים מתקריות על רקע בואו הצפוי מחר של סגן ראש הממשלה דוד לוי ונאומיו בשלוש אסיפות בחירות מטעם הליכוד, לקראת הבחירות לקונגרס הציוני, שיערכו בעוד שבוע.

הממשלה עומדת לאשר היום את נסיעתו של לוי לצרפת. הוא יופיע במארסיי, בקרטיי ובניצה. מנהיגי הקהילות שם נמצאים בדילמה, משום שנדרש מהם להופיע באסיפות בחירות בגלל כבודו של סגן ראש ממשלת ישראל, ובמארסיי אירעה תקרית על רקע נסיון לגייס את הרב הראשי הנבחר של צרפת הרב סיטרוק לאסיפה של לוי.

יושב־ראש ועדת צרפת במפלגת העבודה קלוד ללום אמר, כי מערכת הבחירות לקונגרס הציוני בצרפת קיבלה אופי של מערכת בחירות ישראלית לכל דבר. ההתמודדות היא בין שמעון פרס למנחם בגין. מפלגת העבודה פרסמה כרזות, שעליהן תמונת פרס וגוש הליכוד־חרות פרסם תמונות של בגין. החשש מאלימות הוא על רקע איומים מן הימין "לעצור את פרס בכוח".

הליכוד גייס אישים רבים מישראל למערכת הבחירות, ובאחרונה הופיעו כאן משה ארנס ודוד מילוא. ה"עבודה" מסתפקת ברשימת תומכים מקומית שבה מופיעים אמנים, אנשי רוח ותקשורת בולטים כמו אנריקו מסיאס, מארק האלטר ואן סינקלר. האישיות הישראלית היחידה מטעמה הוא ח"כ רפי אדרי, השוהה בפאריס, שיופיע השבוע באסיפה אחת במארסיי.

ההסתדרות הציונית שיגרה משלחת משפטנים לפיקוח על הבחירות במארסיי, בגלל תקדימים של זיופים בבחירות קודמות. גם השנה כבר נתגלו טפסי הרשמה של אנשים שנפטרו, אשר הוגשו להועדת הבחירות.

הטוען לכתר אלוף העולם בשחמט, אנאטולי קארפוב, מביט ביריבו, האלוף קספארוב בתחילת משחקם השלישי ביום ו'. משחק זה נסתיים בתיקו, על־פי הצעתו של קספארוב, לפני שעת... מוביל קארפוב בתוצאה 2:1, לאחר שניצח במשחק השני. המשחק הבא יערך [illegible] (צילום: א.פ.)

משלחת של 'הירוקים' בגרמניה מגיעה לביקור עבודה בישראל

מאת סופר "דבר"

משלחת של סיעת "הירוקים" בבונדסטאג המערב־גרמני בהשתתפות אוטו שילי, האלסראוד שפה ודיטריך וסגל עומדת להגיע היום לביקור עבודה של שבוע בארץ. מפלגת "הירוקים" חלוקה כיום במרכית הנושאים בין "הריאליסטים" לפונדמנטליסטים, ואוטו שילי נמנה עם ראשי האגף הריאליסטי, המחייב השתתפות קונסטרוקטיבית בתהליך הפרלמנטארי והמדיני של הרפובליקה הפדראלית.

האורחים יתוועדו כאן עם המנכ"ל המדיני של משרד החוץ ד"ר יוסי ביילין ומשנהו ישעיהו ענוג, עם הח"כים דב בן מאיר, מרדכי וירשובסקי ואחרים, עם עורך "העולם הזה" אורי אבנרי, עם אריה שלו מהמכון ללימודים אסטרטגיים, ועוד.

בעבר נקטו "הירוקים" עמדה שלילית מאוד כלפי ישראל, שבאה לביטוי בעת ביקור המשלחת הראשונה שלהם בחורף 1984, אולם מאז יותר מיתנו את עמדתם ומכירים כיום בקיום ישראל יחד עם מימוש זכות ההגדרה העצמית של הפלשתינים.

השבועון הצרפתי להפואן מספר:

מרגל יווני העביר לידי הרוסים תוכניות טיל סטינגר האמריקאי

מאת גדעון קוץ, סופר "דבר" בצרפת

פאריס (מיוחד ל"דבר"). – השבועון הצרפתי "להפואן" כתב אתמול, כי יווני שריגל למען ברה"מ העביר למוסקווה את התוכניות של הטיל האמריקאי "סטינגר".

השבועון מסר מפי מקורות ביון צרפתיים, כי הם סבורים שהמהנדס היווני מיהאליס מגאלוקונומוס, שנעצר ב־1985 והורשע ב־23 ביולי השנה באשמה בריגול למען ברה"מ, מכר את תוכניות הטיל לסוכן הק.ג.ב.

עריק של הביון הצבאי הסובייטי ביוון הוא שהודיע לסוכנות הביון האמריקאית, כי תוכניות הטיל נמצאות בידיים סובייטיות, הוסיף השבועון. היווני עבד בחברת "סטאנדרד אלקטריק", חברה בת של "י.ט.ט." ביוון, שהורשתה לייצר חלקים של הטיל מתוצרת מפעלי "ג'נראל דיינמיקס".

מנהיג האופוזיציה בדרום־קוריאה קים יונג סאם מבטיח לקהל המונים של אוהדיו, "לשים קץ לחוקים הרודניים" בנאום שבמהלכו הכריז רשמית על פתיחת מסע הבחירות שלו לנשיאות, אתמול במעוזו במחוז פוסאן. (צילום: א.פ.)

חוקת קוריאה תיבחן במשאל־עם להכין בחירות כלליות בדצמבר

סיאול (א.פ.). – נשיא דרום־קוריאה צ'ון דו־הואן הודיע אתמול, כי חוקתה החדשה של דרום־קוריאה תוצג להצבעת העם במשאל שייערך ב־27 בחודש. אישורה יסלול את הדרך לעריכת בחירות כלליות באמצע דצמבר, הראשונות זה 16 שנה.

משקיפים צופים כי החוקה, הטעונה אישור ברוב רגיל, תזכה לאישור העם במשאל. ביום ב' שעבר היא אושרה על־ידי בית הנבחרים ברוב גדול.

אתמול פתח מנהיג האופוזיציה קים יונג סאם את מסע הבחירות שלו באופן רשמי בהכריזו כי הוא רואה עצמו "כאדם המתאים ביותר להביא לסיומה את תקופת השלטון הצבאי במדינה". דבריו התקבלו בהתלהבות על־ידי קהל המונים מריע בפוסאן שלחוף הים במחוז הולדתו, אזור הנחשב למעוזו העיקרי. להערכת משקיפים השתתפו כמיליון בני אדם באסיפה, הנחשבת לאחת רבת המשתתפים ביותר בדרום־קוריאה בשנים האחרונות.

קים יונג סאם חזר על קריאתו לממשלה להקים קבינט נייטראלי לתקופת הבחירות במגמה להבטיח קיום בחירות הוגנות. הוא גם האשים את הממשלה ואת מפלגת השלטון "מפלגת הצדק הדמוקראטית" בנקיטת אמצעים לא חוקיים לקראת הבחירות הקרובות, לרבות שוחד המוני.

ביום ו' הודיע יריבו העיקרי של סאם במאבק על הנהגת האופוזיציה קים דאי יונג רשמית על הצגת מועמדותו שלו לנשיאות. עד לימים האחרונים עוד קיוו גורמים באופוזיציה שניתן יהיה למנוע את הפילוג באופוזיציה שייגרם עקב הצגת מועמדות כפולה לנשיאות.

הוריקאן בדרום בריטניה וצפון צרפת

מנזקי ההוריקאן שהשתולל בשחר יום ו' בדרום בריטניה. סופרת "דבר" בבריטניה מוסרת, כי 20 אדם נהרגו בסופה, שהפילה עצים רבים, מוטטה מבנים, גרמה הפסקות חשמל באזורים נרחבים והטביעה ספינה אחת ובה שני ימאים הנעדרים עדיין. מהירותה של הרוח הגיעה ל־151 קמ"ש, המהירות הגבוהה ביותר שנרשמה עד היום בבריטניה. הסופה פגעה גם בחופיה הצפוניים של צרפת, באזורי נורמאנדי ובריטאני, ושם הגיעה מהירותה במקומות מסויימים ל־185 קמ"ש. מצרפת לא נודע על כל נפגעים בנפש, אך הנזקים החומריים שרשמו הם משמעותיים ביותר. (צילום: א.פ.)

אין ראיות שנהג המשאית מג'נין התכוון לדרוס את שני הקצינים

מאת יוסי ליבוביץ', סופר "דבר" בגליל המערבי

צוות החקירה המיוחד שמונה לחקור את נסיבות התאונה הקטלנית בתחילת השבוע ליד קיבוץ יגור, שבה נהרגו סגן־אלוף משה בקמוך מרמת־ישי וסגן אריה אלון מיוקנעם עלית, קבע בתום חקירתו, שאין די ראיות כדי לקבוע בוודאות, שנהג המשאית דרס את שני הקצינים מתוך כוונה תחילה כדי לגרום למותם.

היום תתקיים ישיבת סיכום בלשכת התנועה בחיפה בהשתתפות ראש הלשכה רב־פקד יהודה סלומון שהוא גם ראש צוות החקירה, סגנו, ראש מדור הפעולות המרחבי פקד ברוך מריומה ובוחנים נוספים כדי לסכם את עמדתם בתיק זה. מיד לאחר מכן יוזמן סניגורו של הנהג מאדי סמודי בן 31 מהכפר אליאמון שבנפת ג'נין, שנעצר ל־10 ימים בפקודת בית־המשפט, ואז יוסבר לו כיצד הוחלט לנהוג בנהג הדורס.

לסופר "דבר" נודע, כי בלשכת התנועה התגבשה הדעה להגיש נגד הנהג כתב־אישום עוד במהלך הימים שנותרו לו להשלמת הארכת המעצר. מדובר בהאשמות תעבורתיות כמו גרימת תאונת דרכים תוך נהיגה רשלנית בגין אי־שמירת מרחק נאות, עקיפה בדרך לא פנויה ועוד מספר סעיפים תעבורתיים.

מקור בלשכת התנועה אמר ל"דבר", כי "כאשר הנהג אומר בחקירה ובבית המשפט: 'לא התכוונתי להרוג אותם', קשה מאוד להוכיח את ההיפך בבית המשפט.

מטען נפץ בפחית קפה – הטילו אסירים אל סוהרים בכלא איילון

סוכל נסיון בריחה של אסירים ששברו מנעולים בשער כלא עתלית

מאת נתן רועי ויוסי ליבוביץ'

[illegible] לעבר סוהרים באגף המעבר שבכלא "איילון" ברמלה. [illegible] התפוצץ [illegible].

סמוך לשעה שש בבוקר יום ו' ערכו שני סוהרים מפקד בוקר לאסירים של אגף המעבר בכלא. האסירים התנגדו למפקד תוך השמעת איומים. לפתע, נזרקה מתוך אחד התאים אל המסדרון פחית של נסקפה, ובתוכה מטען חומר נפץ. הפחית לא התפוצצה.

למקום הוזעק כוח של [illegible] וחבלנים של המשטרה ושל שירות בתי הסוהר. נקבע, כי המטען הורכב מחצי אצבע של חומר נפץ (מסוג [illegible]) ופתיל השהיה. לאחר שהחומר הורחק מן המקום, נכנס כוח [illegible] והעביר את האסירים לצינוקות מבודדים כדי לחקור אותם.

דובר שירות בתי הסוהר מלכה מסר, כי חומר הנפץ [illegible] ההשהיה הוברחו לאגף המעבר בגופם של האסירים.

סופר "דבר" לעניני המשטרה מציין, כי באגף המעבר אירעו בשנה האחרונה אירועים דומים במטרתם לביצוע נסיונות לרקור סוהרים.

ביום ה' סוכל סוהר בכלא עתלית נסיון בריחה של אסירים מתחומי הכלא.

סמוך לשעות הערב ערך הסוהר סאלח מגיב סיור שגרתי סביב חומת הכלא והגדרות. לפתע הבחין בשני מנעולים שבורים, שהיו עדיין תלויים במקומם, הדבר עודד את החשד, [illegible] נערכה ספירת אסירים מיידית, [illegible]

לדברי דובר שירות בתי־הסוהר מדובר כנראה בנסיון של אסירים לתכנן בריחה. לאחר המקרה השלים מערך הבטחון בכלא עתלית היערכות מתאימה כדי להגביר את רמת הבטחון בו לסיכול כוונות בריחה.

מצפים לפעולת גמול של ארה"ב על תקיפת המיכלית בידי איראן

מאת אמנון דנקנר, סופר "דבר" בארה"ב ומסוכנויות הידיעות

וואשינגטון (מיוחד ל"דבר"). – וואשינגטון הגיבה בסוף השבוע בזהירות על התקיפה במפרץ הפרסי שבה נפגעה ביום ו' בבוקר מיכלית כוויתית נושאת דגל אמריקאי על־ידי טיל "סילקוורם" איראני. גורמים רשמיים סרבו להדגיש אתמול כי המיכלית נפגעה במים הטריטוריאליים של כווית ולא בנתיב השיירות, המוגן על־ידי הצי האמריקאי, תוך רמיזה כי יש בכך כדי להמעיט ממידת החומרה שבה רואה וואשינגטון את המעשה.

ביום ו' נועדו יועציו הבכירים של הנשיא לפגישה עמו בעניין. פגישה זו הסתיימה בלא הכרעה, ואתמול נרמז, כי הנשיא טרוד בדאגות למצב בריאותה של רעייתו נאנסי, ששדה נכרת בניתוח.

העמדה הרשמית הדגישה את הצורך בבדיקה והתייעצויות של ארה"ב עם בעלות בריתה באירופה ובאיזור המפרץ, אולם משקיפים לא הוציאו מכלל אפשרות מהלומה צבאית אמריקאית נגד איראן בכל רגע עם ההודעות הרשמיות המשמשות כיסוי לשם הרגעת האיראנים.

בין האופציות הצבאיות של האמריקאים מזכירים תקיפת לילה של מטוסי "אף־16" נגד מטרות קרקע איראניות, שילוח טילי שיוט מסוג "טומהוק" מן המשחתת "מיסורי" המשייטת מחוץ למפרץ או פשיטות של כוח המשימה המיוחד של חיל הרגלים האמריקאי המצוייד במסוקים או של כוח הקומנדו "סילי" של חיל הים. המטרה הראשונה של כל התקיפות האלה תהיה, ככל הנראה, אתרי השיגור של טילי ה"סילקוורם".

ממשלת כוויית פתחה אתמול במסע דיפלומאטי מאומץ במגמה להשיג תמיכה נרחבת ככל האפשר בקרב ממשלות מדינות ערב לגינוי מעשי התוקפנות האיראניים האחרונים. כמסר פגע טיל איראני, כנראה מדגם "סילקוורם", באניה אמריקאית נושאת דגל ליברי כ־24 שעות לפני פגיעת הטיל ב"סי איל סיטי".

בעקבות תקיפת הטילים השנייה הועברו שלוש המיכליות הכוויתיות הנוספות באותה השיירה אל מחוץ לטווח הפגיעה של הטילים האיראניים.

שר החוץ של כוויית סעוד אל עוסמי נועד אתמול עם שגרירי מדינות ערב ועדכן אותם בהתפתחויות האחרונות באזור. הוא הביע את עמדת ארצו, כי "התוקפנות האיראנית האחרונה מהווה הסלמה מסוכנת, המדגישה את חשיבותה של ועידת הפיסגה הערבית המתוכננת להיערך ב־8 בנובמבר ברבת־עמון".

מזכיר הליגה הערבית צ'אדלי קליבי הביע אתמול באיגרת ששיגר לסגן שר החוץ הכוויתי את תמיכתו בכוויית וגינה בתקיפות את התוקפה האיראנית. קליבי האשים את איראן ב"נסיון לגרור למלחמת המפרץ את כל מדינות האזור".

בקצה האחר של המפרץ שימשה אתמול נסיכות עומאן הנייטרלית, זו הפעם השנייה בתוך חודש ימים, להחזרת שבויים איראנים. ארבעה איראנים פצועים וגופות שניים נוספים, שנמשו לפני תשעה ימים מן הים לאחר טיבוע הספינות האיראניות שמהן נורתה אש לעבר מסוק אמריקאי, נמסרו לידי שלטונות עומאן, ואלה העלו אותם למטוס שהטיסם חזרה לארצם.

מפקד הצי האיראני במפרץ הפרסי מוחמד חוסיין מאלקודאן אישר אתמול כי אש נורתה מספינה איראנית לעבר מסוק שהטיס צוות טלוויזיה אמריקאי בדרום המפרץ ביום ו'. הוא גם הזהיר, כי אניות המלחמה של איראן במפרץ הפרסי ובמפרץ עומאן לא תהססנה לפתוח באש על מסוקי מלחמה זרים אם אלה יתקרבו עד למרחק 8 קילומטרים מהתותחים. אחד מאנשי צוות הטלוויזיה ששהה במסוק סיפר אתמול, כי לא נגרם כל נזק למסוק ולאנשי הצוות.

מיליארד דולאר סיוע לעיראק

ארה"ב אישרה ביום ו' סיוע לעיראק במשלוחי מזון בהיקף של מיליארד דולאר – הסיוע הגדול ביותר במזון שמושיטה ארה"ב למדינה כלשהי.

ההחלטה התקבלה בתום פגישות שניהלו פקידים משתי המדינות במשך שבוע ימים. בשנה שעברה קיבלה עיראק הלוואות לצורך רכישת מזון ב־680 מיליון דולאר. פקיד אמריקאי בכיר הסביר את ההחלטה להגדיל את היקף הסיוע באומרו: "עיראק מסרה לנו כי דרוש לה השנה אשראי גדול יותר למטרה זו. הם מנסים להאכיל את האוכלוסיה שלהם בכל האמצעים".

מארגנים הפגנה נגד שרון בארה"ב

מאת אמנון דנקנר, סופר "דבר" בארה"ב

וואשינגטון (מיוחד ל"דבר").– ארגונים ערביים בארה"ב מארגנים הפגנה נגד השר אריאל שרון, שיפתח מחר ביקור רשמי בוואשינגטון.

המפגינים ימחו מול מלון "שרתון" בוואשינגטון נגד ביקור שרון ונגד חגיגות שבוע המסחר ישראל־ארה"ב, שיפתח את חגיגות ארבעים שנות המדינה בארה"ב.

אגד התנועה של המדינה

ביום שני, כו' תשרי תשמ"ח, 19.10.87, יוחלפו כל מספרי הטלפון של מתקני אגד בתחנה המרכזית בתל־אביב.

המספר החדש יהיה

(03)5123888

דחף

שגריר ישראל לא יושב לווינה – הבטיח שמיר

מאת סופר "דבר"

אין שום כוונה לשנות את המצב הנוכחי ביחסי ישראל אוסטריה ולשגר שגריר לוינה כל עוד מכהן שם ד"ר קורט ואלדהיים כנשיא. הבטחה ברוח זו קיבל נשיא הקונגרס היהודי העולמי אדגר ברונפמן מראש הממשלה יצחק שמיר וגם מאנשי צמרת משרד החוץ שעמם נפגש בשיחות עבודה.

ברונפמן עזב ערב שמחת תורה את הארץ לאחר שקיים כאן שיחות עם ראש הממשלה יצחק שמיר וממלא מקומו שר החוץ שמעון פרס, עם שר האוצר משה נסים ועם אישים בכירים אחרים. מנכ"ל הקונגרס ישראל זינגר עוד נשאר בארץ לימים אחדים.

בשיחות עם שמיר ופרס הבהיר ברונפמן את עמדתו שאין הקונגרס היהודי העולמי יכול להתערב בענייני המחלוקת הנטושה בארץ בשאלת תהליך השלום ועל כן לא ינקוט עמדה בשאלה זו.

שריר יזרז את הטיפול בחוק לזכויות האדם

מאת טובה צימוקי, סופרת "דבר" בירושלים

שר המשפטים אברהם שריר בתיאום עם יו"ר ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת החליט לזרז את הטיפול בחוק יסוד זכויות האדם. ביום ג' הקרוב תדון ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת בנושא, שעליו החילה הכנסת דין רציפות.

כזכור, דנה הכנסת העשירית בהצעת חוק יסוד זכויות האדם. הצעת החוק עובדה בידי ועדת משנה של ועדת החוקה חוק ומשפט. נוסח זה עומד כעת על סדר יומה של ועדת החוקה וכאמור יידון ביום ג' הקרוב.

יצויין, כי בישיבה שהיתה לא מכבר במשרד המשפטים לקראת היערכותו למושב החורף של הכנסת, הוחלט בברוכו שלא לאמץ שיטה של קבלת חוקה כמו זו שהוצעה על־ידי אוניברסיטת תל־אביב, אלא להמשיך בדרך של גיבוש פרקים־פרקים, כפי שהיה עד כה.

אבן גייס לבית־ברל 1.5 מיליון ד' בארה"ב

מאת מרים מוקם, סופרת "דבר" בניו־יורק

ניו־יורק (מיוחד ל"דבר").– סכום של 1.5 מיליון דולאר נתרם השבוע בניו־יורק למימון פעולותיה של מכללת בית־ברל – כך מסר ל"דבר" יו"ר המכללה ח"כ אבא אבן.

בארוחת ערב שנערכה ביום ד' בביתו של המיליונר לסלי וקסנר לכבודו של אבא אבן נאספו 1.5 מיליון דולאר למימון פעולותיה החינוכיות של המכללה. בארוחה השתתפו 20 מוזמנים וכל אחד מהם תרם סכום בין 100 ל־200 אלף דולאר. בהזדמנות זו הודיע ח"כ אבא אבן על הקמת מכון ללימודי הדמוקראטיה במכללה.

אבן ציין בדבריו ל"דבר", שתרומה זו תאפשר לראשונה מזה זמן רב להרחיב את המוסד ולהגדיל את מספר הלומדים בו.

ברה"מ לסוריה: מעתה רק חלפים לנשק קיים

מאת גדעון קוץ, סופר "דבר" בצרפת

פאריס (מיוחד ל"דבר").– ברה"מ הודיעה לסוריה, כי מעתה תסתפק בהחלפת הציוד הצבאי הקיים שלה ולא תספק לה עוד נשק חדש.

הנשק החדש־האחרון שסופק לסוריה על־ידי ברה"מ היה 24 מטוסים מדגם "מיג־29" וסוריה קיבלה אותם האחרונה בתור, לאחר שקודם לכן סופקו המטוסים לעיראק ולהודו.

השבועון "לה־נובל אובזרווטר", המוסר על כך, אומר, כי אצל הסורים שוררת התמרמרות רבה על יחס זה.

מלחם ביקר בדנמארק לשכנע גורמי חקלאות לקנות ישירות מהגדה

קופנהאגן (מיוחד ל"דבר").– מוחמד מלחם, כי שהיה עד לגירושו מן הגדה המערבית ראש עיריית חלחול ושמכהן כיום כחבר במועצה הפלשתינית, יצא אתמול מדנמארק בדרכו לרבת־עמון בתום שהות של כשבוע, שבמהלכה נפגש עם פקידים בכירים במשרדי ממשלה ועם גורמי מסחר.

מטרת ביקורו של מלחם היתה לשכנע גורמי מסחר בבירת דנמארק לקנות תוצרת חקלאית והדרים במישרין מחקלאי הגדה ורצועת עזה.

נשיא בורקינה־פאסו ויועציו הוצאו להורג

קאגאדוגו (א.פ.). – נשיאה המודח של בורקינה פאסו תומאס סאנקארה ו־12 מיועציו נדונו למוות ביום ה' במהלך ההפיכה שחולל סגנו, קפטן בלייז קומפאורה – אישרו ביום ו' בערב אנשי הכת הצבאית שתפסה את השלטון בפגישה שקיימו עם שגרירים זרים בבירה קאגאדוגו.

הודעת אנשי הכת הצבאית, המכנה עצמה "החזית העממית", היתה האישור הרשמי הראשון למותה של צמרת ההנהגה הקודמת במהלך ההפיכה. לדבריהם, לא היתה להם כל כוונה להרוג את סאנקארה ויועציו, הם נהרגו לאחר שגילו התנגדות לנסיון ההפיכה.

השגרירים הזרים ציינו כי השליט החדש קומפאורה לא נכח בפגישה עמם. עוזריו תירצו זאת באומרם שהוא עייף מדי. הם לא ידעו לומר מהי האידיאולוגיה של השלטון החדש, ארגון "החזית העממית", ומה יהיה אופי שלטונו.

אנשי הכת הסבירו לשגרירים, כי הם החליטו להפיל את השלטון הקודם לאחר שנודע להם שסאנקארה הזמין להוציא להורג את המתנגדים לשלטונו. הם גם מתחו ביקורת על המאבקים הפנימיים, שאפיינו, לדבריהם, את ממשלו.

מנכ"ל אונסק"ו מבאו לא "ירוץ" בשלישית

פאריס (ע"ד וע"צ).– מנכ"ל אונסק"ו אמאדו מכתר מבאו, הודיע אתמול כי הוא פורש מהמרוץ לבחירת המנכ"ל החדש של ארגון האו"ם לחינוך, מדע ותרבות – מסרו אתמול מקורות באונסק"ו.

מבאו עמד במשך 13 שנים בראש אונסק"ו. פרישתו סוללת את הדרך לבחירתו של הספרדי פדריקו מאיור למנכ"ל החדש של הארגון.

המנכ"ל הסנגאלי בן ה־66 הגיש מכתב שאותו עמד לקרוא בפני מועצת ההנהלה בת 50 החברים של אונסק"ו, בטרם עמדה לקיים הצבעה סופית כדי להכריע בין מבאו ומאיור.

מקורות באונסק"ו אמרו כי מבאו שהגיש כבר את מועמדותו לכהונה שלישית בתמיכת מדינות העולם השלישי והמדינות הערביות, ויתר על מועמדותו לטובת המועמד הספרדי, פדריקו מאיור בן ה־53, שבו תומכות כל מדינות המערב, המתנגדות בתקיפות רבה ביותר להמשך שליטתו של הנציג הסנגאלי בארגון.

נציג מדינה אפריקאית המקורב למבאו, הסביר את החלטתו של מבאו באומרו: "מבאו אינו רוצה לסבך את העניינים". עשרה ימים לאחר ההצבעה הרביעית מתוך חמש הצבעות בהנהלת אונסק"ו על תפקיד המנהל הכללי, התערערה חזית התמיכה במבאו והוא החליט, ככל הנראה, לפרוש. הודעתו בעניין זה צפויה כבר היום לפנות בוקר.

مكبر من الاصل

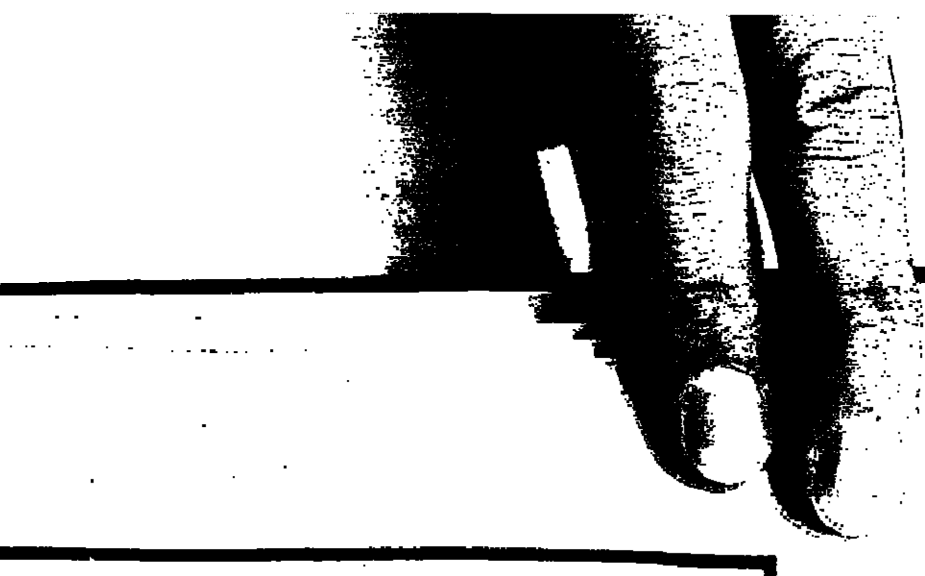

„שתיקה היא התערבות בוטה לצד הסטאטוס קוו"

אבא אבן על זכות הארגונים היהודיים בארה"ב להביע דעה בנושאים שעל סדר יומה של ישראל

מאת מרים פוקס

„עליכם לפתוח את הכיס ולסגור את הפה" – זו הסיסמה שמשמיעים הליכוד וכמה גורמים אחרים במדינה באוזני יהודי ארה"ב", אמר יו"ר ועדת החוץ והביטחון, ח"כ אבא אבן, ל„דבר".

אבן היה מיוזמי הרעיון לאגד את נשיאי הארגונים היהודיים השונים בארה"ב לארגון־גג אחד – ועידת הנשיאים.

„עלבון לאינטלקט"
יו"ר ועדת החו"ב ח"כ אבא אבן

כשהיה בארה"ב יזם גם את הקמת השדולה היהודית הפרו־ישראלית בקונגרס – איפ"ק. לפני ימים אחדים ניאות להתבטא על הוויכוח המתנהל עתה בישראל בעניין זכות הארגונים היהודיים בארה"ב להביע דעה בנושאים שעל סדר היום בישראל.

מה הרקע ההיסטורי של היחסים בין הפזורה בארה"ב ובין ממשלות ישראל?

השאלה במקומה ובשעתה, שהרי החודש מלאו 40 שנה מאז הגעתי לארה"ב, קודם כל כדי להצטרף למאמץ להכניס את ישראל לקהיליית העמים הריבוניים ואחר־כך כדי להוביל את המאמץ הזה. מאז ועד עתה אני מקיים דיאלוג רציף עם יהודי ארה"ב באמצעות מגעים, אסיפות, מאמרים וטלוויזיה. במאי 1951 פניתי לד"ר נחום גולדמן בטענה שקשה לשגריר להיפגש עם כל אחד מהארגונים היהודיים המרובים לחוד ובנפרד, נוסף על עבודתו כראש הנציגות הישראלית באו"ם וכשגריר בוושינגטון. הצעתי להקים פורום שיאפשר לי להיפגש איתם במקובץ. הרשיתי לעצמי להציע כמה שמות, ביניהם של גולדמן, פיליפ קלוצניק, אבא הלל סילבר, עמנואל ניומן, לואי ליפסקי, רוז הלפרין, השופט פרוסקאור ואחרים. עברה שנה ויותר עד שגולדמן בישר לי שהושגה הסכמה. בחילופי המכתבים בינינו נאמר במפורש שהכוונה היא ששני הצדדים, ממשלת ישראל והארגונים, יתבטאו במלוא גילוי־הלב, וכל אחד ישמע וישמיע.

הדבר הוא בניגוד גמור למה שראש הממשלה יצחק שמיר והליכוד אומרים עכשיו, כאילו יש עקרון מקודש של אי־התערבות ששמעון פרס מפר אותו. אין עקרון ואין הפרה ואין נוהג מקודש. מה שאומרים אנשי הליכוד הוא לא רק בלתי־מדוייק, אלא היפוכו הגמור של הדיוק. מעולם לא העלה על הדעת שיהודי אמריקה ישמשו כתיקול כנועה לכל מה שיצא מפיה של ממשלת ישראל.

באותם ימים, מאי 1951, הגיע לארה"ב ראש הממשלה דוד בן־גוריון בפעם היחידה בזמן כהונתי כשגריר משך 11 שנה. התייעצתי איתו והוא אמר: „אם אתם והם לא תדברו בגילוי־לב מוחלט, זה יהיה בזבוז זמן". בסיכומו של דבר הזמנו מעורבות נפשית ואינטלקטואלית בלתי־מסוייגת של מנהיגי יהדות ארה"ב בבירור בעיותיה של מדינת ישראל.

מה היו הקווים האדומים, האם הם השתנו עם הזמן והיכן?

לא היו קווים אדומים לגבי ויכוח. הסתמכנו על שיקול דעתם ותבונתם ומדינת ישראל לא ראתה את עצמה רשאית לסתום את פיהם. ההנחה של הממשלה ושלי היתה אז, שאנחנו מדברים עם אמריקאים, וזה הכלל שאני מפעיל עכשיו. אז גם קראתי בהקפדה את החוקה האמריקאית. לא כתוב שם שרק לאזרחים אמריקאים, שאינם יהודים, מותר להתבטא ואסור לצמצם את חירותם. מה שמותר לגויים מותר גם ליהודים.

שמיר ועמיתיו חיים עדיין, תודעתית, בתחום המושב ברוסיה, שבו מה שהיה מותר לגויים אסור היה ליהודים. לכן מעוררות זעם ביהודי ארה"ב אגרות־הנזיפה שפירסם שמיר לפני זמן־מה לאדגר ברונפמן וכעבור זמן להווארד סקווירין היום לקונגרס היהודי האמריקאי. הן פוגעות בגאווה האמריקאית שלהם.

אם יש קו אדום הרי הוא כה ברור שאין צורך לציין אותו. ההבנה היא שאחרי ככלות כל הוויכוחים, ההכרעה הריבונית היא בידי מדינת ישראל, בידי הממשלה והכנסת. דבר זה אינו מופיע בכתובים מן הטעם הפשוט שדברים המובנים מאליהם אינם טעונים הדגשה.

החידוש אינו חידוש של הליכוד דווקא, שהרי מנחם בגין פעל לפי העקרונות הללו וגם נהנה מהעימותים ומההתמודדויות עם הארגונים היהודיים בארה"ב. זה חידוש, לדעתי מדאיג, מבית־מדרשו של יצחק שמיר. הסיסמה שמשמיעים כיום הליכוד וכמה גורמים אחרים במדינה באוזני יהודי ארה"ב היא: „עליכם לפתוח את הכיס ולסגור את הפה". לדעתי, עלבון אינטלקטואלי זה הוא בלתי־נסבל. אסכולת „יהדות השתיקה" טוענת שאנו רוצים רק תרומה כספית ולא תרומה אינטלקטואלית. הבעיה בגישה זו היא שמוציאים הרבה יהודים מהמעורבות כיוון שיש רבים שאינם יכולים לתרום כספים. אין זה עם של מיליונרים בלבד. כך מגרשים מהדרשיה בעיקר את הציבור האינטלקטואלי והאקדמי, שנשקו הוא המחשבה. ציבור האקדמאים שישמע על גישה זו יסוג מיד ממעורבותו.

כותי פני נציגים רשמיים של ממשלת ישראל לארגונים היהודיים בארה"ב בבקשה שיגלו מעורבות בבעיות שעל סדר היום בישראל?

בשנת 1951 פניתי למר ישעיהו קינן וביקשתיו לבוא לוושינגטון כדי לעזור לשגריר ולחבריו להסביר לאנשי הקונגרס מדוע רוצה מדינת ישראל להשתלב בתוכניות סיוע־החוץ של ארה"ב, שהיו עד אז מוגבלות לארה"ב, לנאט"ו ולכמה מדינות יוצאות מהכלל כמו הודו. מר קינן הגיע לוושינגטון לפי המתוכנן לששה חודשים, נשאר בה 26 שנים והקים את המוסד הנקרא עתה איפ"ק – הוא הלובי היהודי בקונגרס.

לא היתה שום רתיעה ממחלוקת בין ישראל לבין הארגונים. בעת מבצע קדש הסתייג אבא הלל סילבר מהמבצע והמליץ למהר ולסיימו, בטענה שבריטניה וצרפת אינן תחליף לארה"ב בחשיבותן לישראל. הוא לא נרתע מלהתקשר טלפונית עם דוד בן־גוריון ולהביע באוזניו את דעתו.

בעת אותו מבצע מחו אנשי הוועד היהודי האמריקאי על כך שתאריך הבחירות בארה"ב נבחר על־ידי ממשלת ישראל במחושב להתחלת המבצע, מתוך הנחה שהבית הלבן ישתוק. הבית הלבן לא שתק, והנשיא אייזנהאור הזמין אותי לבית הלבן וגער בי באופן שאיני זוכר דבר דומה אפילו בבית־הספר. בסופו של דבר גם אלה שהתנגדו למבצע ביטאו סולידאריות עם ישראל כדי להפיק את מלוא התועלת ממנו.

היו גם מצבי מחלוקת אחרים. גם מוריס אברם, שהוא ההדיר ביותר מכולם, יצא בפומבי נגד פרשת פולארד. כל הארגונים, פרט לארגונים הדתיים הקיצוניים, מחו על התחיקה בכנסת, הפוגעת במעמדם של היהודים הקונסרבטיביים והרבניהם בנושא חוק השבות.

ממה חוששים יהודי ארה"ב?

הם חוששים שקווים מדיניים מסויימים של ממשלות ישראל יפגעו ביכולתם של היהודים בארה"ב להגן בהצלחה על אינטרסים ישראליים. אין הם חוששים לעצמם, הם חוששים לישראל.

ממה חושש העם בישראל?

אין כזה דבר „העם בישראל". יש שתי תפיסות. תפיסתו של שמעון פרס, הרואה את יהודי ארה"ב כשותפים שווים לדיאלוג ולוויכוח, והתפיסה „החדשנית" הזאת, המעמידה פנים כאילו יש עקרון מקודש שהיהודים צריכים לשתוק. יהודי ארה"ב יהיו יהודי השתיקה.

איך תשפיע פנייתו של שר־החוץ על שלמות הארגונים בארה"ב ועל היחסים ביניהם?

ארה"ב היא דמוקראטיה וגם היהודים בה הם דמוקראטים ולכן התביעה לתמימות דעים בקרב היהודים היא תביעה בלתי־סבירה. ביקורת עצמית היא התנאי הבסיסי של הדמוקראטיה. יש כאלה שיחייבו את הוועידה הבין־לאומית ואת מהלך השלום ויש אחרים שלא יחייבו זאת, אם־כי יש לי הרושם שרוב רובם של המנהיגים והציבור היהודי בארה"ב דוגלים בהחלט ביציאה מהקיפאון. אני מבסס זאת על כמה מחוויותי ולפי מה ששמעתי על קטע זה בהופעתו של שמעון פרס. הצורך בדינאמיות במהלך השלום קצר תגובות חיוביות בכל מקום.

הייתי רוצה להדגיש כאן, שזה אבסורד לומר שהוועידה הבין־לאומית ותהליך השלום וגם הבעיה הדמוגראפית נוגעים לישראל בלבד ולא לעם היהודי, שכן אם יש סכנה שישראל תפסיק להיות מדינה יהודית במלוא מובן המלה, בגלל אובדן ההגמוניה הלאומית, התרבותית והלשונית – איך אפשר לומר שזה לא איכפת ליהודים? הרי אנו קוראים למדינתנו „מדינת היהודים", כך כתוב במגילת העצמאות.

אם יווצר מצב, והוא עלול כנראה להיווצר, שבמדינת ישראל יהיה אחוז גדול של תושבים הכפופים לשלטוננו בלי יכולת לבחור, להיבחר ולהישפט במעמד שווה לחלוטין לזה של היהודים, ואם ינצח מצב זה, איך אפשר לומר שאין זה נוגע ליהודים באירופה ובאמריקה? הרי הם עצמם השתחררו מאותו מצב בזכות המהפכה הצרפתית והמהפכה האמריקאית.

אוסיף ואומר: אילו היה בעולם ציבור יהודי שמעמדו המשפטי היה כמעמדם של תושבי השטחים אצלנו, כלום לא היו היהודים צועדים ברחובות ומתכנסים באסיפות־עם כדי לתבוע שוויון ליהודים עם שאר תושבי אותה ארץ?

השאלה אם יתקיים או לא יתקיים במדינת ישראל העקרון שהבטיח את חירות יהודי ארה"ב מראשית כינונה של ארה"ב ואת חירות יהודי מערב־אירופה לאחר מאבק קשה, נוגעת ליהודי התפוצות נגיעה הדוקה ביותר. הנטייה להבחין בין נושאים של מדינת ישראל לבין אלה של יהודי התפוצות היא מלאכותית.

מה פירוש הדרישה לאי־התערבות של הארגונים היהודיים?

בפומבי נגד פרשת פולארד
יו"ר ועידת הנשיאים מוריס אברם

אי־התערבות או שתיקה פירושן התערבות בוטה לצידו של סטאטוס־קוו, כלומר התערבות לטובת עמדות הליכוד, שהרי המחלוקת היא על קיומו או על שינויו של הסטאטוס־קוו. מי שחושב שהוא יוכל להגן על עמדה ישראלית קונסנזוסיאלית עושה שקר בנפשו, כיוון שאין קונסנזוס ישראלי. כל יהודי שרוצה להבטיח קונסנזוס ישראלי, אומר דברים שאין להם שחר ואין הוא ראוי שיתנו בו אמון, כיוון שאי־אפשר לייצג קונסנזוס כשהמחלוקת חוצה את המדינה בנושאים גדולים מאד.

חברות מספרות על עצמן

מאת אביב גן־מור

מתנהל מו"מ לרכישת חווה חקלאית על ידי היפרשוק רשת הגל הירוק

היפרשוק רשת הגל הירוק – רשת ההיפרים הפרטית הגדולה במדינה מנהלת בימים אלה מו"מ לרכישת חווה חקלאית. בהנהלת רשת הגל הירוק הגיעו למסקנה שבעקבות נפח שיווק תוצרת חקלאית בסניפי ההיפר, יש צורך לשלוט גם על גורמי היצור הסיטונאות ושליטה על נקודות המכירה, תאפשר לרשת להוריד לגמרי את פערי התיווך בתוצרת חקלאית המהווים את המרכיב הגדול בעלות המוצר.

המו"מ לרכישת החווה המשתרעת על שטח של כ 8000 דונם ומניבה תוצרת חקלאית בגן ירק, מטעים, פרי הדר כרמים ואבוקדו נמצא בשלבים מתקדמים. היקף העסקה כ 2.5 מיליון דולר.

היפרשוק רשת הגל הירוק מפעילה 4 היפרים גדולים ברעננה, רחובות, ראשל"צ, והרצליה. בימים אלה פועלים לפיתוח סניפים נוספים במתכונת זהה בבת־ים, חדרה, פ"ת וכפר־סבא.

מדחסים תוצרת חברת תוצרת אהליאב בתנאי רכישה מיוחדים

חברת אהליאב בע"מ המייצרת ומשווקת מדחסי אויר וציוד העזר לאויר דחוס, יצאה בתכנית רכישה מיוחדת של מוצרי החברה.

התכנית מבוססת על הסדר אשראים מיוחדים כאשר ללקוחות תנתן האפשרות לקבל הלוואות רכישה מיוחדות בהתאם למחירי המוצרים הנרכשים. קיימים 2 מסלולים לפרעון: א. מסלול להחזר הלוואות עד 18 תשלומים להלוואות לא צמודות. ב. מסלול להחזר הלוואות ל־25 – 96 תשלומים להלוואות צמודות כאשר במקרה זה סכום מינימלי להלוואה 8000 ש"ח.

האשראי המיוחד ינתן על ידי בנק לאומי היוצא בתכנית זו בכדי לעזור ולפתור בעיות מימון למפעלים המעונינים לחדש ציוד. לקוחות אהליאב יהנו מהסדר זה.

במסגרת תכנית הרכישה ניתן יהיה לרכוש את כל הדרוש בנושא אויר דחוס לצרכן הקטן ולענקי התעשיה: מדחסי אויר בוכנתיים וברגיים החל מ 0.5 כ"ס ועד 500 כ"ס, מדחסים ללחץ גבוה, מדחסים נטולי שמן OIL LESS, משאבות ואקום, מצנני אויר, מקררי אויר ומים, מסננים עד דרגות סינון של 0.01 מיקרון, מתקנים לנקוי בחול בשיטת הואקום והלחץ, מפוחי אויר, מייבשי אויר, דוחסים לגז רטוב וכל הציוד הדרוש לשיפור טיב האויר הדחוס.

תשלום בכרטיסי אשראי ללקוחות אמישראגז

חברת אמישראגז שוקלת הפעלת השימוש בכרטיסי אשראי ללקוחותיה הביתיים, למטרה זו מנהלת החברה משא ומתן מתקדם עם חברות האשראי הגדולות במשק. צעד זה מתוכנן ע"י הנהלת החברה במסגרת פעולותיה לשיפור השירות והוא אמור להתבצע ברגע שתושלמנה ההכנות הארגוניות לפעולה מעין זו. כמו כן מפעילה אמישראגז בימים אלה מרכז ראשון מסוגו לשיווק תנורי בישול ואפיה מכל הסוגים בלב דיזנגוף בתל־אביב תחת "לב המטבח", שהמאפיין העיקרי שלו שיטת המוצר הבטוח בצד המחיר הבטוח.

אולם תצוגה חדש של סקאנדיה וזורקה בשיטת שלם וקח

חברות סקאנדיה וזורקה פותחות אולם תצוגה חדש שישמש כחנות המפעל באזור התעשיה של הרצליה על כביש חיפה. האולם משתרע על שטח של 700 מ"ר. ממוקם מעל המפעל החדש שהועבר למקום בחודש שחלף.

במקום ניתן למצוא את מגוון מוצרי סקאנדיה להרכבה עצמית ולהברגה עצמית, ומגוון מוצרי זורקה: ארונות דלתות ומוצרי ארונות.

אולם התצוגה יהיה פתוח במוצאי שבתות ומשך כל היום.

עובדי יצור נקלטו באהליאב

חברת אהליאב קלטה לאחרונה עובדי יצור מיומנים בענף המתכת. המפעל משווק מדחסי אויר וציוד אויר עבר בשנה האחרונה שנויים מבניים וארגוניים, הגביר את היקף הייצור, במיוחד בעקבות הגידול במחזור המכירות.

החברה תיצא עד סוף השנה מעל 1.5 מיליון דולר ותמכור בשוק המקומי מוצרים ושרותים ב־6 מליון דולר.

המפעל פיתח לאחרונה סדרת מוצרים חדשים הכוללים בין השאר מדחסים בורגיים קטנים, ומדחסים נטולי שמן, המיוצרים בטכנולוגיה מתקדמת. במקביל להרחבת הייצור לגידול בשיווק מפעילה החברה מערך שרות חדשני ויחודי המופעל באמצעות סדנאות ניידות.

כיסוי רכב חליפי למקרה תאונה או גניבה יוצא למבוטחי הרכב

מספר חברות ביטוח התקשרו לאחרונה בהסדרים עם חברת "שגריר", ולפיו הן תצענה למבוטחיהן להרחיב את כיסוי "שגריר" לשרותי דרך, הניתן להם בתנאים מועדפים.

ההרחבה תכלול כיסוי רכב חלופי למקרה תאונה ו/או גניבה.

שמואל גורדון, מנכ"ל "שגריר" מסר כי חברות הביטוח שהצטרפו לאחרונה להסדר הינן: "הסנה", "רותם", "צור", "בידרמן", "המגן", "דולב", "פרוידנסל".

יצויין כי חברת "הפניקס" מציעה כיסוי זה למבוטחיה החל מחודש יוני השנה וזוכה להענות גבוהה מצד המבוטחים.

עוד מסר מר גורדון כי לצורך מתן הרכב החלופי התקשרה "שגריר" בהסכמים עם חברות ההשכרה "הרץ", "בדג'ט" ו"יורופקאר", שלרשותן יחד עומד כ־60% מצי רכב ההשכרה הכולל בארץ.

על פי הסכמים אלה יהנו המבוטחים מרכב מושכר וללא תשלום מצידם, עבור תקופת זכאותם על פי תנאי כתב השרות. כמו כן יהנו מהנחות על שרותים הנוספים מחברות ההשכרה מעבר לימי הזכאות.

מר גורדון הוסיף כי מתנהלים מגעים עם חברות ביטוח נוספות המתענינות בהצעת כיסוי דומה למבוטחיהן.

לשכת הפרסומאים בישראל – מייצגת את מרבית משרדי הפרסום במדינה

באסיפה המכוננת הראשונה של לשכת הפרסומאים בישראל, בה השתתפו למעלה מ־50 נציגי משרדי פרסום מכל רחבי הארץ, מונה הוועד המנהל הראשון של הלשכה – אריה ישראל, וליש עוז, חביב יואב, לוי אלי, מוטי אור, מ־טל נפתלי וסייג רון.

בדעת הלשכה ליזום מערכת פעילויות בנושאים שונים במגזר הצבורי והפרטי על בסיס רעיונות תקשורתיים חדשים, לדאוג למאגרי מידע מקצועיים וכלכליים לחברי הלשכה ולתעריף מנחה לחברים.

כמו כן, הוחלט על מערכת מפגשים אינטנסיבית להידוק הקשר בין חברי הלשכה.

גידול במכירות חברת סקאנדיה החזקות העץ

חברת סקאנדיה החזקות בע"מ הנסחרת בבורסה בת"א פרסמה את הדוחות הכספיים שלה לתקופה 31/12/86. על פי הדוחות למנהלים והדוחות התקופתי, המתייחס לתקופה של 9 חודשים, חל גידול משמעותי במכירות החברה. הגידול הנומינלי היחסי במכירות היה כ־49% (4.28 מליון ש"ח ב 9 חודשים לעומת כ 3.82 מליון ש"ח בשנה הקודמת ב 12 חודשים). גם הרווח המותאם לפני מס לתקופה של 9 חודשים, גדל מהפסד של כ־340 אלף ש"ח בשנה קודמת לרווח של 54 אלף ש"ח ב 9 חודשים בשנה שהסתיימה ב־31.12.86.

החברה באמצעות הגופים סקאנדיה חזקה, יצרה, ומשווקת דגמים חדשים בטכנולוגיות ייצור מתקדמות, מגוונים חדרי ילדים בשיטת ההברגה העצמית, ארונות מלאים – דגם פרסטיז' במגוון שיטות מגירה.

שטיחים פרסיים
(במיוחד גדולים)
במחירים נוחים
קניה • החלפה
ניקוי • תיקון
תיא, ליליינבלום 28, טל' 657064

חוק התכנון והבניה תשכ"ה – 1965
הודעה בדבר שינוי תכנית מפורטת

שלום דהינר
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז הדרום

אם יש לך מניות בנקאיות חסומות, כדאי שתזכור כי נוספו להן יתרונות חשובים:
■ הגנת הצמדה
בתקופה שבין אוקטובר 1987 לאוקטובר 1988 תקבל הצמדה לדולר בצירוף תשואה של 9.4% או הצמדה למדד, לפי הסכום הגבוה.
■ נזילות
ב־1.11.87 תירשמנה המניות למסחר בבורסה לני"ע בת"א. כך יהיה בידך למעשה נכס כספי אותו תוכל לממש בכל עת ע"י מכירה בבורסה.
אל תפדה את המניות הבנקאיות לפני שבדקת מה טוב בשבילך
משרד האוצר

חוק ההזדמנות שווה בתעסוקה, התשמ"א 1981
לפי חוק זה אסור למעביד לקבל אדם לעבודה מחמת מינו או מעמדו האישי או הורות, אלא אם אופיו או מהותו של התפקיד מונעים קבלתו של בן אחד המינים לעבודה הנדונה. המפרים צפויים לעונש על פי החוק.

ירושלים

ריפוי והרזיה

חיפה

הצעות עבודה

דרושים
למשרד אדריכלים
אדריכלית/
שרטטת

הכרזות

לחברת פירסום ארצית
דרושים/ות
דיילים/ות
בעלי הופעה נאה, חריצות ולאחר שרות צבאי, שרות צבאי לפרויקט יחודי לשעות אחה"צ והערב באזור חיפה והקריות.
למתקבלים הכנסה גבוהה!
04-725515 לרבקה

שונות

פוליש ונקיון

נרשמו לנישואין

לחברה ארצית העוסקת בתחום שווקי יהודי דרושים
מקדמי מכירות
★ בעלי כושר ביטוי
★ מוטיבציה גבוהה
★ בעלי מעוף
להשתלב עם צוות צעיר ודינאמי באזורים גוש דן ראשל"צ רחובות והסביבה
המתאימים יעברו הכשרה מיוחדת בנושא, למצליחים הכנסות מישרה וקידום
טל' 03-233169
03-247526

לקיבוץ להב דרוש
טבח מנוסה
תנאים טובים למועמד המתאים
אפשרות למגורים בקיבוץ
טל. 057-913219 בשעות העבודה

הלוח הכללי
בשבילך ובשבילי

דירות למכירה

הצעות עבודה

מכוניות

השכרת רכב

רהיטים

ריפוי והרזיה

מירוץ 87: העונה של רמי שוכטוביץ

ג'ון דליני עובר על אופנוע בתוך קש בוער.

מאת אריה ארד
צילומים חנוך גוטמן

"סוס שחור שועט קדימה", כתבתי אחרי המירוץ הראשון בפסח על רמי שוכטוביץ ובחרתי בו ל"איש השבוע" ב"קול ישראל". בסיום המירוץ המסכם בשבוע שעבר התגשם הצפי והסוחר בן ה־27 הצליח להגיע באלפארומיאו שלו משום מקום בשנה שעברה

מוטי ניר מחולל סנסציה בסימקה המתפרקת לאיטה. אחריו דוד נמרי בסאאב, שזיכתה אותו רק בשתי נקודות והביאה אותו למקום ה־32 בסיכום העונתי.

למקום הראשון השנה בקבוצת המכוניות שעד 1,300 סמ"ק. לבד מהמירוץ השני הגיע שוכטוביץ למקום הראשון [illegible] המירוצים האחרים. הישגו הוא ההישג האישי המרשים ביותר העונה.

הישג אישי [illegible] נפל גם בחלקו של מישל גדז' ביוזה 4*4 שלו. המסגר בן ה־38 הגיע גם לפני שנה למקום השלישי המסכם, אולם השנה זכה לא רק במקום הראשון בקבוצת המכוניות שעד 1,600 סמ"ק, אלא צבר את מירב הנקודות, לאחר שניצח בכל אחד משישת מירוצי העונה. כך הוא ניצב בראש טבלת הנהגים ומכוניתו תשא בשנה הבאה את המספר "1".

לכאן שייכת הסנסציה שחולל במירוץ האחרון מוטי ניר, שהתחרה בקבוצת המכוניות שעד 1,000 סמ"ק. המהנדס בן ה־36 שובץ בגמר במיקצה ג'. משזכה במקום הראשון, צורף למיקצה ב' וגם בו הגיע ראשון. עתה צורף למיקצה א' עם סיכוי להיפגש עם שלושת הראשונים, אלא שכאן בגדה בו הסימקה 1000 שלו והוא הגיע אחרון לקו הגמר. עצם העובדה, שזכה בסיכוי להגיע לצמרת חוללה סנסציה. בסופו של דבר זכה בשבע נקודות בלבד בסיכום העונתי והוא תופס את המקום ה־18 בדירוג הנהגים.

ויק וליס, אלוף העולם בנסיעה על שני גלגלים, על המסלול באשקלון.

הנהג, המכונית, התקנון

שלושת ההישגים הללו משקפים התפתחות בשלושה כיוונים, שאיפיינה את העונה באשקלון: הנהגים השתפרו, המכוניות והתקנון שופרו. מה חבל, שלמירוץ המסכם באו רק 2,500 צופים. מי שלא בא, באמת הפסיד.

רמי שוכטוביץ נחשב לאחד הנהגים הטובים כבר בשנה שעברה. כשלונו בצבירת נקודות נבע ממצבה הירוד של מכוניתו. לקראת העונה חידש שוכטוביץ את פניה בעזרת מערכת־מירוץ מקורית של אלפארומיאו. כתוצאה מכך הצליח להביא לידי ביטוי את יכולתו כנהג ולא רק זכה במקום הראשון בקבוצת המכוניות שעד 1,300 סמ"ק, אלא 45 הנקודות שצבר מזכות אותו במקום השני בדירוג הנהגים העונתי. במיקצה אלוף האלופים אף הקדים את גדז' והגיע ראשון. כללית חל שיפור גדול באיכותן של המכוניות והא ראיה, אפילו אחת לא נתקעה על המסלול בסוכות.

למישל גדז' היתה מכונית מעולה גם בשנה שעברה, ויזה 4*4. אף על פי כן זכה רק במקום השלישי בקבוצתו ובדירוג הנהגים הגיע למקום השמיני בלבד עם 17 נקודות. גדז' לקח ביכולתו לשלום ברוח. משעה שנתקל בבעיה, מרגע שלא הכל הלך כפי שתיכנן, אבדה שליטתו ברכב. "על זה אני עובד", אמר לי בתחילת השנה. ואכן, העונה ראינו על המסלול מישל שונה בהרבה. למרות "הקנסות" שהוטלו עליו כדי לפצות את יריביו על יתרון מכוניתו, הגיע למקום הראשון. אם אמנם גיבור הוא זה הכובש את יצרו, מישל גדז' הוא גיבור גדול.

הישגו של מוטי ניר במירוץ המסכם נזקף כאמור לזכות שיפור התקנון במהלך העונה. על־פי התקנון הישן, מי שלא הגיע בחצי־הגמר לאחד משלושת המקומות הראשונים, יצא מהמירוץ. השינוי נועד לתת לו סיכוי נוסף. התקנון החדש מאפשר למתחרה לרוץ לפחות עוד פעם אחת ואם הצליח, יש לו האפשרות להגיע לצמרת. כך דילג ניר מאחד המקומות האחרונים אל השישה המובילה וחשף את האפשרויות הגלומות בתקנון החדש.

פחות כסאח

ככל שהעונה התקרבה לסיומה פחת הכסאח על המסלול. אדם כניר בן־ארי, שזכה בשנה שעברה לקיתונות של ביקורת, התגלה השנה כנהג הגון וטוב. למרות שנהג באסקורט – בעלת הנעה אחורית קשה לשליטה – הצליח המהנדס בן ה־32 להימנע מהתנגחויות ואף שיפר את מעמדו. לאחר שאשתקד לא זכה בהישג של ממש, הגיע השנה למקום השלישי בקבוצת המכוניות שעד 1,600 סמ"ק ואל המקום התשיעי בדירוג הנהגים העונתי עם 16 נקודות, בהשוואה למקום ה־18 אשתקד עם 7 נקודות. שוב הוכח, שנהיגה נאה היא המפתח להישגים.

הוכחה שלילית לאמת זו סיפק אהוד לביא, שירד השנה למקום ה־38 בדירוג הנהגים העונתי, לאחר [illegible] נקודה אחת בלבד, בעוד שאשתקד תפס את המקום השביעי עם 20 נקודות. ללביא מכונית מעולה, פז'ו 205 GTI, ששופרה מאד השנה בידי בריין אבר. לביא יכול היה להגיע לאחד המקומות המכובדים גם השנה. התנהגותו על המסלול היתה בעוכריו. הוא בלט לשלילה בכל ששת מירוצי העונה ולי אין שמץ של ספק, שנהיגתו הפרועה גרמה את כשלונו. לדעתי אין מנוס מלהרחיקו לקראת העונה הבאה.

המזל הביש של לנדס

מזל ביש פקד זו השנה השניה את רמי לנדס, אחד מטובי הנהגים הישראליים. אשתקד בגדה בו מכוניתו והוא לא זכה בהישג של ממש. לקראת העונה הזאת התקינו לו אנשי פולקסווגן בוולפסבורג מנוע בן 16 שסתומים והכל חשבו שכתב הרכב בן ה־31, ישוב לצמרת. לרוע המזל, הוא שוב נקלע לתחתית. בין היתר היה קרבנו של כיסוח פראי מצד אהוד לביא והגולף התהפכה מיד לאחר הזינוק, כאשר רווה בין ניר בן־ארי וישראל סבר. בסיכום העונתי נמצא לנדס במקום ה־21 הלא־מחמיא עם 7 נקודות בלבד.

אלון קידר וניר ירון חוללו התרגשות במירוץ האחרון, כאשר התחלפו במכוניות. קידר, שמקומו בראש קבוצת המכוניות שעד 1,000 סמ"ק כבר היה מובטח, מבקש להצטרף לקראת העונה הבאה לקבוצת ה־1,600. בסוכות החליט לטעום את הטעם. הוא התחיל היטב ויכול היה להגיע למקום השלישי או הרביעי, אילמלא הולם אהוד לביא, שהסטודנט בן ה־26 עומד על דרכו. הוא נגח בו במלוא העוצמה ורק שליטתו של קידר ברכבו מנעה את התהפכותו. אולם הוא איבד את מקומו בראש והגיע חמישי לקו הגמר. ירון, שזכה בפולו המעולה של קידר, הגיע לראשונה למקום הראשון. בזכות הישג זה הוא מדורג במקום ה־15 בסיכום העונתי עם 9 נקודות, לאחר שבחמישה מירוצים קודמים זכה בסך הכל ב־6 נקודות. כאשר העירותי ליאיר ברק, הבוס של קבוצת צ'מפיון מוטורספורט שעימה נמנים ניר וקידר, כי במקרה זה זכתה המכונית ולא הנהג, אמר לי שאינני צודק. ירון, לדברי ברק, נמנע מלהגיע להתנגחויות ומוכן לשלם את המחיר. בפולו לא נאלץ להתכסח, אשר על כן זכה במקום הראשון.

מישל גדז' ביוזה 4x4 בדרך למקום הראשון.

מירוץ – לא קירקס

המירוץ האחרון היה מתובל בהופעות קירקסיות של שלישיית הפעלולנים הבריטית – דיק שפרד, בן 52, ויק ויליס, בן 31, וג'ון דליני, בן 21. הפעלול המרתק ביותר היה בעיני נסיעה על שני גלגלי שמאל של טנדר כמעט לכל אורך המסלול. פעלולים אחרים, שעיקרם מעבר באש בוערת, נשאו אופי של קירקס ואין מקומם במסגרתו של מירוץ. מירוץ מכוניות נועד להפגין את שליטת האדם במכוניתו. גרירת אדם מבעד לאש או התנגחות בחומת ארגזים בוערים אינה יכולה להרשים בארץ. אלפים אם לא רבבות מאיתנו טעמו טעמה של דליקה, כאשר נלכדו בטנקים בוערים בתנאי לחימה קשים. מה כבר יכול להראות לנו בחור אנגלי בן 19 בחליפה חסינת־אש ספוגה במים, לראשו קסדה ובגדים חסינים ולידיו כפפות חסינות?! המשחק הזה באש עורר אצלי סלידה. מוטב להימנע מסוג זה של שעשועים במירוצים הבאים.

רמי שוכטוביץ, שהפתיע את כולם.

לבסוף, חובה נעימה היא להודות לאנשי "נגב תקשורת", במיוחד לליז ולרודית, על טיפולן המסור בכתבים לקראת המירוץ ובכל מהלכו. בפינוקים כאלה לא זכינו מאז היות המירוצים בישראל: גם מידע כתוב שוטף ומסודר מן המחשב, גם סככה מוצלת וכסאות וגם שתיה קרה וכריכים. ועוד אני רואה לחובתי לציין את השיפור הרב בעבודתם של הסדרנים מחברת "קיפר" בהנהלת ליאור שניצר. הפעם נמצא איזון נכון בין תקיפות ואדיבות ונמנעו מהתפרצויות ומהיסטריה.

בסך הכל הסתיימה עונה טובה, שהיתה מרתקת בתחילתה ובסופה וקצת משעממת באמצע. ועד המועדון המוטורי בראשותו של יאיר פארן, שהוביל את העונה ברגל שמאל, הפיק לקחים מטעויות העבר ויישם אותם. יוזמתו לשינוי התקנון הוכיח עצמו והוא עשה שורה של צעדים להדברת הכסאח על המסלול. עכשיו אפשר לומר, שהראליקרוס העברי עלה על הדרך הנכונה.

רמי לנדס ביש המזל יוצא מהגולף ההפוכה שלו. אמצעי הבטיחות מוכיחים עצמם.

אהוד לביא: מחיר הכסאח. לביא רואה עצמו קרבן: "הראה את המכוניות שלי".

ניר ירון בפולו עוקף את דוד פרייס באן.אס.או. בסיכום העונתי ירד פרייס מהמקום השלישי בשנה שעברה למקום החמישי השנה. מאחור מזנבת בהם שרון אבר בפיאט 127, שדורגה שביעית בסיכום העונתי.

ג'ון דליני על מכסה המכונית פורץ חומת ארגזים בוערים. אחד מהם התלבש על ראשו.

סיכום הנקודות במירוץ המכוניות בסוכות

המקום	שם פרטי	שם משפחה	המכונית	המימון	הנקודות
		עד 1,000 סמ"ק			
1	ניר	ירון	פולו	צ'מפיון מוטורספורט	9
2	דוד	פרייס	פרינץ	טסקו	6
3	שרון	אבר	פיאט 127	אוטו קליניק	4
4	טוני	בורשטיין	פולו	קלאס	3
5	מוטי	ניר	סימקה	פירלי	2
6	אבי	אנגל	פרינץ	פורטה	1
		עד 1,300 סמ"ק			
1	רמי	שוכטוביץ	אלפאסוד	מוסך אלכס/הרץ/אטמור	9
2	דורון	גלנט	סמבה-ראלי	נסבאד	6
3	יצחק	זית	פז'ו 104	מרום צמרת	4
4	חיים	רווה	פולו	אוטו קור/צ'מפיון	3
5	בילי	לוי	אלפאסוד	מוסך המרכז	2
6	שאול	קרנר	אלפאסוד	מוסך אל-רום	1
		עד 1,600 סמ"ק			
1	מישל	גדז'	ויזה 4*4	מוסך צמרת	9
2	ניר	בן-ארי	אסקורט	ספלדינג/אוטו קליניק	6
3	ישראל	סבר	איביזה	רסקור/דלק/סיאט	4
4	רמי	לימון	גולף	צ'מפיון מוטורספורט	3
5	אלון	קידר	גולף	צ'מפיון מוטורספורט	2
6	אהוד	לביא	פז'ו 205 GTI	שמני אומגה	1

סיכום הנקודות במירוץ המכוניות בקיץ 1987 לפי קטגוריות

המקום	שם פרטי	שם משפחה	המכונית	המימון	הנקודות
		עד 1,000 סמ"ק			
1	אלון	קידר	פולו	צ'מפיון מוטורספורט	36
2	דוד	פרייס	פרינץ	טסקו	24
3	שרון	אבר	פיאט 127	אוטו קליניק	20
4	אבי	אנגל	פרינץ	פורטה	11
5	יאיר	פארן	פייסטה	מיני ג'ניקה	10
6	מוטי	פרייס	פרינץ	טסקו	9
7	ניר	ירון	פולו	צ'מפיון מוטורספורט	9
8	מוטי	ניר	סימקה	פירלי	7
9	טוני	בורשטיין	פולו	קלאס	7
10	דני	ון-הרטן	פייסטה	מיני ג'ניקה	6
11	בני	הרפז	פולו	קורונה	6
12	דוד	נמרי	סאאב 96	סונול	2
		עד 1,300 סמ"ק			
1	רמי	שוכטוביץ	אלפאסוד	מוסך אלכס/הרץ/אטמור	45
2	דורון	גלנט	סמבה-ראלי	נסבאד	34
3	חיים	רווה	פולו	אוטו קור/צ'מפיון	22
4	בילי	לוי	אלפאסוד	מוסך המרכז	14
5	דוד	מנשה	אלפאסוד	מוסך דוד	8
6	יצחק	זית	פז'ו 104	מרום צמרת	7
7	יאיר	פארן	פייסטה	בריכת תל-אביב	6
8	שאול	קרנר	אלפאסוד	מוסך אל-רום	6
9	דני	ון-הארטן	מטרו	בריכת ת"א/בריאות ת"א	3
10	עופר	טולדו	אסקורט	מוסך המרכז, כפר-סבא	2
11	אלי	זאלק	אלפאסוד	אוטו-קליניק	1
12	ויקטור	אסולין	גולף	ויקו את צורי	1
		עד 1,600 סמ"ק			
1	מישל	גדז'	ויזה 4*4	מוסך צמרת	54
2	פקה	בינקוסקי	חיפושית	ערן מירוצים	17
3	ניר	בן-ארי	אסקורט	ספלדינג/אוטו קליניק	16
4	רוני	סמדרסמן	גולף	מוסך רוני	10
5	ישראל	סבר	איביזה	רסקור/דלק/סיאט	9
6	רמי	לנדס	גולף 16V	צ'מפיון מוטורספורט	7
7	יאיר	לוי	שירוקו	תבל שילוח בינ"ל	6
8	ניר	ירון	גולף	צ'מפיון מוטורספורט	6
9	חנן	וולצקי	שירוקו	תבל בע"מ	5
10	רועי	ערן	חיפושית	ערן מירוצים	3
11	רמי	לימון	גולף	צ'מפיון מוטורספורט	3
12	אלון	קידר	גולף	צ'מפיון מוטורספורט	2
13	איזי	רוזוב	ב.מ.וו. 316	ראסקאר	1
14	אהוד	לביא	פז'ו 205 GTI	שמני אומגה	1

סיכום הנקודות במירוץ המכוניות בקיץ 1987 לפי נהגים

המקום	שם פרטי	שם משפחה	המכונית	המימון	הנקודות
1	מישל	גדז'	ויזה 4*4	מוסך צמרת	54
2	רמי	שוכטוביץ	אלפאסוד	מוסך אלכס/הרץ/אטמור	45
3	אלון	קידר	פולו	צ'מפיון מוטורספורט	36
4	דורון	גלנט	סמבה-ראלי	נסבאד	34
5	דוד	פרייס	פרינץ	טסקו	24
6	חיים	רווה	פולו	אוטו קור/צ'מפיון	22
7	שרון	אבר	פיאט 127	אוטו קליניק	20
8	פקה	בינקוסקי	חיפושית	ערן מירוצים	17
9	ניר	בן-ארי	אסקורט	ספלדינג/אוטו קליניק	16
10	בילי	לוי	אלפאסוד	מוסך המרכז	14
11	אבי	אנגל	פרינץ	פורטה	11
12	יאיר	פארן	פייסטה	מיני ג'ניקה	10
13	רוני	סמדרסמן	גולף	מוסך רוני	10
14	מוטי	פרייס	פרינץ	טסקו	9
15	ניר	ירון	פולו	צ'מפיון מוטורספורט	9
16	ישראל	סבר	איביזה	רסקור/דלק/סיאט	9
17	דוד	מנשה	אלפאסוד	מוסך דוד	8
18	מוטי	ניר	סימקה	פירלי	7
19	טוני	בורשטיין	פולו	קלאס	7
20	יצחק	זית	פז'ו 104	מרום צמרת	7
21	רמי	לנדס	גולף 16V	צ'מפיון מוטורספורט	7
22	דני	ון-הרטן	פייסטה	מיני ג'ניקה	6
23	בני	הרפז	פולו	קורונה	6
24	יאיר	פארן	פייסטה	בריכת תל-אביב	6
25	שאול	קרנר	אלפאסוד	מוסך אל-רום	6
26	יאיר	לוי	שירוקו	תבל שילוח בינ"ל	6
27	ניר	ירון	גולף	צ'מפיון מוטורספורט	6
28	חנן	וולצקי	שירוקו	תבל בע"מ	5
29	דני	ון-הארטן	מטרו	בריכת ת"א/בריאות ת"א	3
30	רועי	ערן	חיפושית	ערן מירוצים	3
31	רמי	לימון	גולף	צ'מפיון מוטורספורט	3
32	דוד	נמרי	סאאב 96	סונול	2
33	עופר	טולדו	אסקורט	מוסך המרכז, כפר-סבא	2
34	אלון	קידר	גולף	צ'מפיון מוטורספורט	2
35	אלי	זאלק	אלפאסוד	אוטו-קליניק	1
36	ויקטור	אסולין	גולף	ויקו את צורי	1
37	איזי	רוזוב	ב.מ.וו. 316	ראסקאר	1
38	אהוד	לביא	פז'ו 205 GTI	שמני אומגה	1

مكذ من الاجيل

קצין משמר הגבול שגרר בדואי ובעט באשכיו – ל־3 חודשי מאסר

בית־המשפט המחוזי בבאר־שבע גזר שלשום עונשי מאסר על קצין משמר הגבול, שהורשע בהתעללות בבדואי משבט אל־עאסם בנגב, שכתוצאה ממנה נפגע המתלונן, בין היתר, באשכיו ונזקק לניתוח דחוף.

במשפט, שהתנהל תקופה ממושכת, היו שני נאשמים. ניסן ארביטי (43) מאשקלון המשרת במשטרת ישראל ומפקח מאיר עזרא (31) מקריית־מלאכי, ששירת בפלוגה הדרומית של משמר הגבול. השניים נמנו עם צוות מחסום־דרכים, שהוצב ב־25 במאי 84 בצומת גבעתי, ליד מושב הודיה שבצפון הנגב, כדי לפקח על מובילי פירות וירקות ולבדוק אם הם מובילים תוצרת חקלאית כחוק. ארביטי זוכה מחמת הספק. עם זאת, מתח השופט ביקורת קשה על המשטרה, על דרך ניהול החקירה בתיק זה.

בצהריים הגיע למחסום טנדר „פג'ו 404", בו נהג מוחמד סולימן אל חרב ולידו נוסע נוסף. שניהם נסעו למאול שבכביש באר־שבע – עזה, ובארגז המטען נמצאו אבטיחים ומלונים. מאחר שבידי נהג הטנדר לא היתה תעודת משלוח, חשדו השוטרים שהירקות גנובים. מוחמד אל־חרב הציע לשוטרים להתקשר למעסיקו, חיים בן־ארצי מאשקלון, כדי שיאשר את גירסתו שנתן במתנה את המלונים והאבטיחים, אך השוטרים לא עשו כן.

אל־חרב התלונן מאוחר יותר במשטרה, שארביטי ועזרא גררו אותו אל מאחורי הטנדר, היכוהו בעיקר בראש ובאשכים, ומשהתעלף העמידו אותו על רגליו ומפקח מאיר עזרא בעט שוב באשכיו וגרם לפציעתו. לאחר מכן הם קשרו את ידיו בחוט, שנקשר בקצהו השני לג'יפ מג"ב וגררו את המתלונן עד אשר החוט נקרע. עוד התלונן נהג הטנדר, שמפקח עזרא מצא אורז לא מבושל בתא הנהג של הטנדר והכריח את הנהג לאכול את האורז, עד אשר הקיא אותו.

המתלונן אושפז למחרת במרכז הרפואי „סורוקה" בבאר־שבע ועבר ניתוח, מאחר שהתגלה אצלו קרע באשך השמאלי.

השופט יהושע פלפל מתח ביקורת קשה על ניהול החקירה בפרשה, מאחר שכתב־האישום הוגש רק 21 חודשים לאחר המקרה ואילו מיסדר זיהוי נערך רק 4 חודשים אחרי הגשת כתב־האישום. את ארביטי זיכה השופט לפני כחודש, מחמת הספק: „יש לי חשד כבד שארביטי תקף את המתלונן, אולם נראה לי שעל סמך עדותו היחידה של המתלונן, לא ניתן להרשיעו בתקיפות ואני מזכה אותו מחמת הספק" – פסק השופט פלפל.

מפקח מאיר עזרא הורשע בדין, על אף עדויות של שני קציני מג"ב ושני קציני משטרה, שהעידו כי הנאשם היה קצין מוכשר וללא דופי. השופט קבע שצריך להחמיר איתו בדין, כיוון שהוא אמור היה להגן על בטחון המדינה ואזרחיה ובמקום זה הוא התעלל באזרח. „לנאשם לא היתה כל סיבה לגעת במתלונן" – ציין השופט.

יחד עם זה התחשב השופט בעברו הנקי של הנאשם והסתפק ב־3 חודשי מאסר בפועל ועוד 12 חודשים על תנאי.

השופט פלפל מתח ביקורת גם על כך, שהמשטרה לא איתרה וחקרה את נוסע הטנדר השני, וכן על הסחבת הארוכה בחקירה. השופט קבע: „החקירה לא היתה מסובכת כלל ועיקר ולא היתה כל סיבה עניינית לנהל אותה כפי שנוהלה". לכן הורה להעביר העתק מהחלטתו לשר המשטרה, למפכ"ל המשטרה ולפרקליט מחוז הדרום, והמליץ בפניהם לערוך חקירה באשר לסיבות שהביאו להארכה המיותרת של חקירת המקרה ולמלאכת החקירה הלקויה שנעשתה.

3 חיילים „בני טובים" חשודים בשוד מזוין בהשראת סרט־פעולה

יש לנו חנות גדולה, אנחנו משפחה מכובדת – אמרו הורי אחד החיילים

מאת יוסי ליבוביץ, סופר „דבר" בגליל המערבי

שלושה חיילי צה"ל, המשרתים בשירות סדיר בבסיסים בצפון הארץ, שדדו אור ליום שישי את תחנת הדלק במפרץ חיפה בהיותם רעולי־פנים וחמושים ברובה אם־16 ובאקדח. השודדים הפתיעו את עובדי התחנה, נטלו את כל הכסף שהיה בקופה באותה עת בסך 140 שקלים, ונמלטו עם שלום. הם נלכדו כעבור שעה, לערך, בשמוריתם הכסף הגנוב וכלי הנשק שהשתמשו בשוד.

השוד אירע אור ליום שישי בשעה 3 לפנות־בוקר. שלושה צעירים אשר חזרו מבילוי, הבחינו בשלושה רעולי־פנים המכוונים את נשקם לעבר עובדי תחנת הדלק „פז" ודוחפים אותם לתוך החדר קטן בתוך התחנה. שם, באיומי נשק, הורו לשני העובדים להרים ידיים ולמסור הכסף. השלושה פנו מיד לבתי הזיקוק ומשם הזעיקו את משטרת זבולון אשר יחד עם משטרת מרחב חיפה הקימו מחסומים בכל איזור חיפה והקריות.

לאחר שנטלו את הכסף, נמלטו השודדים במכונית „סובארו". בהתאם לתיאור הרכב שהופץ ברשת המשטרתית הבחינו אנשי המשמר האזרחי בשער כי שניים מנוסעי המכונית החשודה יורדים בגבעת עמוס ופונים לעבר אחד הבתים. משהתברר לאנשי המשמר האזרחי, כי שני הצעירים מוכרים להם כדיירי השכונה, המשיכו, יחד עם ניידת מזבולון לרדוף אחר ה„סובארו" שנסעה לכיוון נווה־שאנן בחיפה.

במרכז שכונת זיו, נעצרה מכונית ה„סובארו", שם המתינה לה ניידת של מחלק הבילוש בחיפה. בחיפוש נתגלו כלי הנשק וכיסויי הפנים אותם לבשו בעת ביצוע השוד. לאחר מעצר הנהג יצאו השוטרים לבתי שני החשודים האחרים ועצרו גם אותם.

בחקירה התברר, כי השלושה הם בני טובים, חיילים בשירות סדיר בצה"ל – האחד שוטר צבאי והשני אנשי תחזוקה. אחד מן השלושה הוא בוגר בית־הספר הריאלי בעיר. בעת ביצוע השוד היו השלושה לבושים סרבלי שריון חסיני־אש.

מיד עם תחילת החקירה הודו החיילים בביצוע השוד. הם סיפרו כי בילו יחדיו לאחר שחזו בסרט „השוטר מבוורלי הילס מספר 2".

ביום שישי בשעה 8.30 בבוקר יצאו שלושת הצעירים בליווי חוקרים ומפקד תחנת זבולון סגן־ניצב בורובסקי, ושיחזרו את מעשה השוד.

מיד לאחר שיחזור השוד הובאו השלושה: יוסי רוט (19) ירון להב (19) – מנשר, ויגאל פרנסים (20) מחיפה, לבית־משפט השלום בעיר להארכת מעצרם. עם הגיעם כיסו בני משפחתם את פניהם בעיתונים כדי להסתירם מעיני הצלמים.

נציג משטרת זבולון רס"ר חיים שרון גילה, כי את האקדח גנב אחד החיילים מאביו, ואילו הרכב לביצוע השוד נלקח מאב אחר. בעת הקראת כתב הבקשה להארכת המעצר עמדו השלושה בפנים נבוכות אל מול בני משפחותיהם.

ירון להב סיפר לשופט ראובן בן־דורון: „אני לא יודע אם זה יעזור הרבה, אני יודע שמה שעשינו זה חמור ביותר. היינו קצת שתויים... היינו בפאב... עשינו זאת בגלל בעיות כספיות. אני מבקש אם אפשר לא לספר על כך בפומבי". השופט התחשב בבקשה והורה להעביר את העצורים ללשכתו. עד שהשופט הגיע נפלו השלושה לזרועות קרוביהם וכולם פרצו בבכי מר.

לאחר מכן, בדיון הפומבי, ביקש אב אחד לשלוח את השלושה לעבודות חוץ במשטרה. „מגיע להם עונש חמור על מה שהם עשו, אבל הם ילדים טובים, אני מפחד שיקלקלו אותם במעצר." הוריו של יגאל פרנסים סיפרו כי יום קודם לכן חגג את יום הולדתו. „אנחנו משפחה מכובדת, יש לנו חנות גדולה. הבן מקבל כל מה שרצה. אף פעם לא חסר לו כסף", אמר האב.

החפצים שנפלו על הכביש הובילו המשטרה אל החשוד ב„פגע וברח"

בן 23 תושב חולון חשוד שדרס למוות בן 84 ליד צומת שפיים

מאת חנה מאיר, סופרת „דבר" בשרון

במבצע בלשי אותר נהג החשוד שנמלט לאחר תאונת „פגע וברח" ליד צומת שפיים והותיר את ההרוג בתעלה בשולי כביש החוף.

התאונה אירעה אור ליום ה' בשעה 4.30 בבוקר. מרדכי טרון, (84) חבר קיבוץ שפיים, יצא כהרגלו מדי בוקר לפעילות ספורטיבית של הליכה רגלית בשולי כביש החוף. ליד צומת שפיים פגעה בו מכונית שנסעה מכיוון צפון לדרום. מעוצמת הפגיעה הושלך האיש מספר מטרים לתוך תעלה בשולי הכביש, ונהרג במקום. נהג המכונית נמלט בהותירו על הכביש שברי פנסים ושמשות המכונית. כן נפלו ממכוניתו אבזרים שהצביעו כי הוא אחד מנותני השירותים של חברה גדולה למוצרי אלקטרוניקה וקירור. גופת הקשיש שנדרס התגלתה רק לאחר שעות־מספר על־ידי רוכב אופניים, שהזעיק את המשטרה.

ביום ה', עקב חג שמחת־תורה, לא ניתן היה להשיג את רשימת העובדים נותני השירותים של אותה חברה, אולם ביום שישי, בשעה 6 בבוקר כבר המתין במפעל החברה בתל־אביב בוחן תנועה של לשכת מרחב השרון. כל רכב שירות שהגיע למפעל נבדק ביסודיות. בשעה 7 בבוקר הגיע למפעל רכב שירות פגוע ונגרר על־ידי מכונית גרירה. הנזקים הרציניים בחזית הרכב תאמו את ממצאי התאונה בצומת שפיים.

במקביל הגיע הנהג צעיר בן 23, תושב חולון, עובד החברה. הוא נעצר לחקירה הסביר את הנזקים שנגרמו למכוניתו בהתנגשות עם עמוד או גשרון בשולי כביש החוף.

בהמשך, נעצר בן דודו של הנהג, חייל בן 19, תושב קריית־שמונה, שנסע גם הוא באותה נסיעה. החייל שיתף פעולה עם החוקרים. שני החשודים יובאו ביום ראשון לפני שופט, להארכת מעצרם.

יש שסבלו משביתת עובדי התברואה בתל־אביב ויש שנהנו ממנה. (צילום: יעקב שאלתיאל)

נהגי התברואה במו"מ על הסעיפים שבמחלוקת

מאת נתן רועי, סופר „דבר" בתל־אביב

נהגי התברואה בתל־אביב קיימו אתמול בשעות הערב מו"מ עם הפקידות הבכירה בעירייה בנושא ההסכם עימם.

באת־כוחם של הנהגים, עורכת־הדין גלילה הורנשטיין, אמרה אתמול, עם כניסת הנהגים למו"מ, כי המו"מ מיועד לסיכום הסעיפים שיש עליהם הסכמה ולבחון את הסעיפים שאין עליהם כל הסכמה במטרה להגיע להסכמה מלאה.

ארגון העובדים ומזכירות מועצת פועלי תל־אביב משגרים כמה ימים שורה של איומים מרומזים על הסרת המחויבות של מועצת הפועלים וארגון העובדים מן העיצומים של נהגי התברואה בגלל דרישות הנהגים.

הנהגים לעומת זאת אמרו ביום שישי, כי את ההתחשבנות הסופית עם מועצת פועלי תל־אביב הם יערכו בסיום העיצומים ועם החתימה הסופית על ההסכם. הם הודיעו כי בבחירות הקרובות יופיעו ברשימה נפרדת עצמאית ויתבעו את מקומם במועצת העיר כדי שהייצוג לא יהיה בידי „ארגון עובדים השבוי בידי ראש העירייה שלמה להט".

מאוכזבים ממספר הנופשים בחגים

מאת שמעון ויים, סופר „דבר" בצפון

בקרב גורמי התיירות בטבריה, הכנרת והגליל שוררת אכזבה מהיקף התיירים והנופשים שפקדו את האיזור בחגי ראשית השנה שהסתיימו זה עתה. לדברי מנהלי בתי־המלון בטבריה והסביבה, זו היתה אחת השנים החלשות יחסית בתנופה אף שלא אירע דבר שמנע תפוסה מלאה.

מתברר, כי תפוסת בתי המלון, בתי־ההארחה וכפרי הנופש הגיעה לכדי כשישים אחוז בלבד, כאשר עיקר האורחים הם ישראלים, בדרך־כלל.

וירשובסקי הקים סיעת „יחיד" בעיריית תל־אביב

מאת נתן רועי, סופר „דבר" בתל־אביב

חבר־הכנסת מרדכי וירשובסקי הודיע בסוף השבוע על הקמתה של סיעת יחיד במועצת עיריית תל־אביב שתיקרא „הסיעה להבטחת האיכות והתושב בתל־אביב".

לדברי וירשובסקי, סיעה זו עצמאית אך קשורה קשר פרסונלי ואידיאולוגי לתנועת ר"צ שטרם השתתפה בבחירות למועצת העירייה ואינה מיוצגת בה.

וירשובסקי: „אופן ניהול העיר על־ידי ראש העירייה – שלאחר כ־15 שנה בתפקיד הוא ממלא את תפקידו הגיע למסקנה שהוא כליכול, כל מבין, ואין בלתו – מחייב ביקורת ופיקוח נמרצים על פעולותיו. במיוחד לאור העובדה שהוא הפך את המועצה לחבר־יועצים אומרי־הן ושלל ממנה את התפקיד המרכזי של פיקוח על פעולות ההנהלה."

„לשחקן שמורה זכות לא לגלם תפקידים בניגוד לצו מצפונו"

– קובעת ועדת הבוררות בסכסוך בין עפרה ויינגרטן לבין הנהלת תיאטרון חיפה ★ עם זאת, היתה להנהלה זכות להתיר את החוזה

מאת אריאלה ראובני, סופרת „דבר"

ועדת הבוררות המיוחדת שנבחרה להכריע בסכסוך בין הנהלת התיאטרון העירוני של חיפה לבין השחקנית עפרה ויינגרטן, פירסמה בסוף השבוע את מסקנותיה לאחר ששמעה את שני הצדדים. הוועדה קובעת לאור הממצאים שהוגשו לה, כי זכותו המלאה של כל אמן להתפטר מפעולה יצירתית או אחרת, בהתאם לצו מצפונו ולהשקפת עולמו ואמונתו וכן שמורה לשחקן הזכות לא לגלם תפקידים בניגוד למצפונו.

במקרה הספציפי של עפרה ויינגרטן, ועל סמך השתלשלות האירועים, היתה לדעת חברי הוועדה, זכות להנהלת תיאטרון חיפה להתיר את חוזה העסקתה כשחקנית עונתית.

כזכור, סירבה עפרה ויינגרטן למלא את התפקיד הנשי הראשי במחזה „לילות פרנקפורט־העליזים" של יוסף מונדי והבימוי, מסיבות מצפוניות. הנהלת תיאטרון חיפה סירבה לקבל את עמדתה והחליטה להשעותה מעבודתה בתיאטרון.

סביב הפרשה התעורר ויכוח ציבורי, והוחלט למסור את הכרעתו לידי ועדה של אנשי התיאטרון שהיתה מקובלת על שני הצדדים. עם חברי ועדת הבוררות נמנים יעקב אגמון – יו"ר, חנה מרון, דוד אלכסנדר, וזאב שרמן.

בהמשך מסקנותיה, מציינת הוועדה כי היא רואה לנכון להפנות את תשומת ליבה של הנהלת התיאטרון לכך שבמערכת יחסי העבודה הנוכחית עם השחקנים קיימים ליקויים מנהליים שראוי לתקנם למען הסדר הטוב. הוועדה ממליצה אפוא על ניסוח קפדני וזהיר יותר של זכויות התיאטרון, השחקנים וחובותיהם. בנושא חילוקי הדעות בין הנהלת התיאטרון לבין עפרה ויינגרטן על מילוי תפקידה הנשי במחזה „לילות פרנקפורט העליזים" מציינת הוועדה כי עפרה ויינגרטן ביקשה לשחרר מתפקיד מסיבות מצפוניות אולם הנהלת התיאטרון ביקשה ממנה בשל האופי המיוחד של מחזות מקוריים, כי תיאות לתת הזדמנות להמשך תהליך העבודה על היצירה לתקופה של שלושה שבועות. הוסכם לה כי אם לא תשנה את עמדתה בתום שלושה שבועות היא תשוחרר מן ההצגה ותוחלף ע"י שחקנית אחרת. על יסוד עובדות אלה קובעת הוועדה כי הנהלת התיאטרון היתה רשאית להתיר את החוזה עם עפרה ויינגרטן כשחקנית תיאטרון עונתית.

עוד מציינת הוועדה, כי היא מקבלת בסיפוק את הצהרותיהם של שני הצדדים בדבר נכונותם לעבודה משותפת בעתיד. עפרה אמרה אמש בתגובה כי היא מרוצה שהוועדה מכבדת את זכותם של האמנים לחופש פעולה יצירתי וכי שחקנים יוכלו לסרב למלא תפקידים שאינם בהתאם לצו מצפונם. היא גם מרוצה מן העובדה שהוועדה קיבלה את נימוקיה שלה, כי סירבה למלא את התפקיד מסיבות מצפוניות ולא מסיבות אחרות כפי שהופיצו לשמועות. עפרה אמרה כי בדעתה להמשיך להתגורר השנה בחיפה והיא מקווה שתימצא דרך לעבודה משותפת עם התיאטרון.

הנהלת תיאטרון חיפה קיבלה בסיפוק את מסקנותיה של ועדת הבוררות.

החשוד (46) ברצח הרופאה בת ה־68 נעצר ל־10 ימים

(עו) – תושב הכפר שיבלי שליד עפולה בן 46, נעצר שלשום בבית־משפט השלום בתל־אביב ל־10 ימים, בחשד שרצח את ד"ר מרים וילנובסקי.

גופתה של הרופאה בת ה־68 התגלתה ביום ה' בבוקר בסוכה, במצר ביתה ברחוב ארלוזורוב 194, [illegible]

ב"כ המשטרה, סנ"ץ אלון ברוסטן מהיחידה המרכזית, [illegible] מספר מסמכים סודיים, ודרש להאריך מעצרו של החשוד ב־15 יום. החשוד הכחיש כל קשר למקרה. לדבריו, הוא רווק המתגורר בתל־אביב כבר שנה וחצי, ובא להחליף את חברו ששמר בבניין סמוך, הנמצא בבניה. לטענתו, בעל הבית מכיר אותו היטב, שכן עבד אצלו תקופה ארוכה בעבר. כן סיפר, שכאשר ישן, בא פתאום שוטר, ביקש תעודת זיהוי ועצר אותו.

השופט נתן עמית קבע בהחלטתו, כי המקרה חמור ומזעזע, אולם השאלה האם יש חשד מבוסס וסביר כנגד החשוד שהובא לבית־המשפט. עם זאת, ציין, כי החומר שהוצג בפניו כולל נקודות חשד כלפי החשוד, המצביעות על אפשרות מעורבותו בעניין, והמשטרה זקוקה [illegible] לגבי התנהגותו. גם הקירבה בין מקום העבירה והמקום בו נתפס מצביעה על חשד סביר, אמר.

נדחתה הענקת שם גולדמן לרחוב בת"א: "הוא לא היה די פטריוט"

מאת נתן רועי, סופר „דבר" בתל־אביב

ועדת השמות העירונית, בראשותו של חבר־הכנסת דב בן־מאיר, דחתה קריאת רחוב על שמו של נשיא ההסתדרות הציונית העולמית לשעבר, ד"ר נחום גולדמן המנוח.

[illegible] ד"ר נחום גולדמן הועלתה בחודש אפריל השנה על־ידי חבר מועצת העיר וחבר הכנסת יצחק ארצי מל"ע. בעקבות כך התעורר בוועדה ויכוח לגבי הצדק להעניק לד"ר גולדמן ולשאריו כבוד בקריאת רחוב על שמו. נוצרה קואליציה בין אנשי ליכוד לאנשי מערך נגד קריאת רחוב על שמו של ד"ר נחום גולדמן. אחד הטעמים לפסילת ההצעה היה: "הוא לא היה מספיק פטריוט".

חבר הכנסת יצחק ארצי: "ד"ר נחום גולדמן היה נשיא ההסתדרות הציונית העולמית, אדריכל "הסכם השילומים" מגרמניה, ואיש הבינפעלים בעולם היהודי והציוני. זו התחשבנות קטנונית עם מנהיג כד"ר גולדמן. הוא זכאי לכבוד זה שכל עסקן ושר זוכה לו בתל־אביב".

ארצי אמר אתמול כי הוא מתכוון לפנות לראש העירייה כדי [illegible] כדי שיתעורר דיון בנושא זה כשאלה ציבורית. [illegible]

בישיבת הוועדה שפסלה את ההצעה לקרוא שם רחוב על שמו של ד"ר נחום גולדמן אושרה, לאחר מאבק ארוך, ההצעה לקרוא שם רחוב [illegible] של המשורר היהודי־גרמני היינריך היינה. כזכור, עורר הנושא התנגדויות רבות [illegible]

תוכנית הקמת מרינה בחיפה – לדיון בעיריה

מאת אריאלה ראובני, סופרת „דבר"

התוכנית של המחלקה ההנדסית של עיריית חיפה להקים מרינה גדולה לכ־1000 יאכטות בחוף הדרומי של העיר, תידון היום בוועדה לתכנון ולבנייה.

התוכנית כוללת ייבוש של כ־360 דונם, בין בת־גלים לבין המכון לחקר הימים והאגמים. על השטח מתוכננים להיבנות בתי־מלון, מסעדות, טיילת באורך של 3.5 ק"מ, וחוף רחצה ובתי דירות.

מפלגת העבודה הישראלית
מחוז יהודה

הודעה לחברי מועצת המחוז

ביום ד' 21.10.87 תתקיים באולם „מופת" בבית מועצת הפועלים, רח' הבנים 5 נס־ציונה בשעה 18.00 בחירת צירים (נציגי המחוז) לקונגרס הציוני הל"א.

חברי מפלגה! המעוניינים יגישו מועמדותם עד ליום 19.10.87 לסניף המפלגה ברחובות (או ליהודה דוידי מזכיר המחוז במועצת הפועלים יבנה)

הימלפרב שלום (שולם)
יו"ר מחוז יהודה

מזג האוויר ביעדי הטיסה החשובים של סוויסאיר

אוסלו	8 – 12	בהיר
אמסטרדם	12 – 16	בהיר
בואנוס איירס	9 – 17	בהיר
הלסינקי	5 – 10	גשום
הונג קונג	25 – 29	בהיר
וינה	12 – 16	מעונן
ז'נבה	13 – 23	מעונן
טוקיו	17 – 27	בהיר
יוהנסבורג	3 – 17	מעונן
לונדון	10 – 16	מעונן
ליסבון	14 – 19	גשום
מדריד	10 – 18	בהיר
מונטריאול	7 – 16	מעונן
ניו יורק	11 – 21	בהיר
סאן פאולו	18 – 32	מעונן
פריס	10 – 16	בהיר
פרנקפורט	10 – 18	מעונן
ציריך	11 – 19	מעונן
ריו דה ז'נרו	20 – 37	בהיר
שטוקהולם	9 – 12	מעונן

[illegible]

swissair

לחברינו **לאה ודוד וזאנה**

מיטב הברכות להולדת **הנכדה**

רינה

בת – **ליהודית ויורם גרייפנר**

אחות – **לעדי**

בית „דבר"

עיריית רמת־גן

ברכת העיר רמת־גן

לתיאטרון הספריה רמת־גן

עם זכית ההצגה

אלמנות

במקום הראשון בפסטיבל עכו 1987

אורי עמית
ראש העיר

רב קומות על

אשדומוט

משטחי בידוד מקרטון גלי מומלצים בבתים לעפר בין תבנית הקרקע והרצפה קל, קל, חזק וזול בשימוש

רח' הנבו 1, אזור, טל. (03)806414

שלח לחייל שלך ספר

ספריית דבר

מספרית **דבר**

להברנו **שלום חבשוש ומשפחתו**

אתכם באבלכם על מות האב

ר' יוסף חבשוש
ז"ל

האגף לאיגוד מקצועי בהסתדרות הכללית של העובדים באר"י

הנהלת ועד עדת הספרדים ועדות המזרח בירושלים

משתתפים בצערו של חבר ההנהלה

מר **שלום חבשוש**

במות אביו ר' **יוסף** ז"ל

הובא למנוחת עולמים ביום שישי כ"ג בתשרי תשמ"ח (16.10.87)

יושבים שבעה בבית המנוח רחוב אליעזר הקליר 28 שכונת „שערי חסד" ירושלים.

במלאות שלושים למותה של

ורד בן־חורין ז"ל

נעלה לקברה היום, יום ראשון כ"ה תשרי תשמ"ח 18.10.87 בשעה 15.30 בבית העלמין בקיבוץ שדות־ים.

משפחות: בן־חורין
קפצן
ובית שדות־ים

במלאות שלושים לפטירתו של חברנו

יצחק שורץ ז"ל

נעלה לקברו ונתייחד עם זכרו ביום שלישי כ"ז תשרי תשמ"ח 20.10.87 בשעה 3.00 אחה"צ בבית העלמין במשקנו.

המשפחה
ובית דפנה

הננו משתתפים בצערו של חברנו

שלום חבשוש

חבר הוועדה המרכזת של ההסתדרות

על מות אביו

ר' יוסף חבשוש ז"ל

ההסתדרות הכללית של העובדים בא"י
הוועד הפועל – הוועדה המרכזת

במלאת ארבע־עשרה שנים לנפילת יקירנו

סרן ד"ר

ראובן סוקולובסקי
ז"ל

נבכר את זכרו ונעלה לקברו

מחר, יום שני, כ"ו תשרי תשמ"ח (19.10.87)

האזכרה תיערך בשעה 3.00 אחרי הצהרים

נפגשים ברחבת בית־העלמין הצבאי בקרית שאול

המשפחה

ביתנו שרוי באבל כבד

רוחליה גולד

איננה

ההלויה תתקיים היום, יום ראשון כ"ה בתשרי תשמ"ח 18.10.87 ב־15.00 בקבוץ אפק.

נא להמנע מבקורי תנחומים.

המשפחה
ובית אפק

לחברנו **ראובן לרמן**

משתתפים באבלך הכבד במות

אביך

מועצת פועלי ת"א־יפו
וחברי העובדים

ליחיאל ומשפחתו

משתתפים בצערך העמוק במות האב

יוסף חבשוש ז"ל

קיבוץ גל־עד

משתתפים באבלם של חברינו

רוני פריש והמשפחה

על מות האב

אליהו גבזלר (גבדי)

מקיבוץ נבים

בית חצרים

אחברת הילדי משבה לקרותנו

לאה מוסמן ז"ל

בעדיה ביום שני כ"ו בתשרי תשמ"ח 19.10.87

בשעה 3.30 אחה"צ בבית העלמין

בכפר סמיה בחלקת חברי ההגנה.

הסעה מבית המנוחה רח' ביל 82 נוה שאנן

בשעה 3 אחה"צ.

המשפחה האבלה

דבר היום

„אחרי החגים" כבר הגיע

כמעט חודש התנהלו החיים במדינה על „גשר" ארוך, ארוך מדי, שחיבר בין הבנות־לחג ולחג, בין חג לצום, בין צום לחג, ובין חג לחג – ובכל אשר תלוי היה בנו, הסיסמא היתה: „אחרי החגים". ובכן, אחרי החגים הגיע, ואין עוד תירוצים.

לא הכל היה תלוי בנו בעיתוי. מועד עלייתה לארץ של אידה נודל, למשל, נקבע על־ידי שלטונות ברה"מ. הגעתה במוצאי־החג היה חג לא רק לה, לאשה הקטנה הזאת, החלשה־החזקה שעמדה שנים רבות כל כך מול מנגנון שירותי וכל־יכול, בגירוש ובבידוי. בואה היה חג לישראל כולה – שהרי רצונה של אידה לחיות בה היה כל חטאה – והוא היה חג לרבים וטובים שפעלו למען שחרורה. היא אכן היתה ראויה לקבלת פנים שתבטא את כל השמחה שאחרי הצער, גם אם רבים הרגישו כי אולי היה מן ההגזמה בתגובה הזאת.

אחר שפעל רבות למען שחרורה של אידה נודל הגיע לארץ למחרת בואה, ובלי כל קשר עם כך. ג'ורג' שולץ, שר החוץ של ארה"ב העושה עתה בישראל ובכמה תחנות־בזק באזור וייפגש בלונדון עם המלך חוסיין, מבקש בעיקר להבהיר לעצמו את התמונה הישראלית־ערבית המעודכנת והאפשרויות הגלומות בה, ערב השיחות הבין־גושיות שינהל, ושעיקרן הכנת הפיסגה האמריקאית־סובייטית. בלי ספק ימצא שלא קל לרבע את העיגול, כאשר רק כמחצית הממשלה הישראלית מוכנה לקדם את תהליך השלום באותה צורה שבה רואה המלך חוסיין את האפשרות היחידה. אך עם כל חשיבותן של פגישות שולץ, אסור לראות את הבעייה רק בטווח המיידי שלה. הקפאון מסוכן לנו והדרך להפשרתו תצטרך להעסיק אותנו גם להבא.

גם עיתוי ביקורו של ג'ורג' שולץ לא היה תלוי בנו, ועל כן לא חיכה עד „אחרי החגים" ממש. הוא הדין בפרסום מדד המחירים לחודש ספטמבר שלא הגיע לאחוז שלם. יש לברך על כך, גם אם ברור שעדיין אנחנו רחוקים מאינפלציה חד־ספרתית, וב„צנרת" כבר נמצא מדד גבוה יחסית לאוקטובר. היציבות היא נכס שקל לאבד אותו, ואנחנו מצווים לשמור עליו בשיתוף־פעולה עם כל הגורמים, אם לא מתוך חוש אחריות הרי לפחות מתוך ראיית האינטרס המשותף לכל.

שמירת היציבות היא פעולה מתמשכת המחייבת לפתור בעיות בתבונה, והבעיות הכוחכות לפתרון של „אחרי החגים" הן רבות. עדיין המסך של הטלוויזיה הישראלית אפל והרדיו דומם, עדיין האשפה נערמת בחוצות תל־אביב בערימות גבוהות והולכות, עדיין אנשים נהרגים בדרכים בשעורים מחרידים, ואלה רק מקצת מן הבעיות שפתרונן כסף. יש רבות אחרות שיעשו את הכותרות של העת הקרובה. ויש, כמובן, בעיות שלא הכסף יכול לפתור אותן, אלא רק ההחלטה הנבונה והרצון הנחוש. יש לחשוש שלא מעטות מן הבעיות שחיכו עד אחרי החגים, יצטרכו להמתין בפתרונן עד אחרי הבחירות...

לבחור לכנסת – וגם את המועמד

מאת זאב [illegible]

המפלגות, ולפחות חלק מהן, קובעות את מועמדיהן בשיטה, אשר אילו נקבעה בחוק יסוד הכנסת, הכל היו רואים אותה פסולה מכל וכל

אופיין הדמוקראטי של הבחירות לכנסת הובטח על־ידי המחוקק בחוק יסוד הכנסת. בסעיף 4 לחוק זה נקבעה שיטת הבחירות לכנסת. במלים הספורות שבסעיף זה מגולם כל העיקרון הדמוקראטי. וכה נאמר בו: – *הכנסת תיבחר בבחירות כלליות, ארציות, ישירות, שוות, חשאיות ויחסיות – – – אין לשנות סעיף זה אלא ברוב של חברי הכנסת.*

שיטה זו מבטיחה את זכות ההצבעה לכנסת לכל אזרח בישראל. כן מובטחים בה עקרונות השוויון בין קולות הבוחרים וחשאיות הבחירות. בלי החשאיות תהיינה הבחירות, המתיימרות להיות דמוקראטיות, לפארסה אחת גדולה. אך סעיף 4 לחוק יסוד הכנסת הוא רק צד אחד של המטבע, צד הזכות לבחור בקלפי; הזכות לבחור, במובנה הרחב, פירושה הזכות לקבוע על־ידי הצבעה בקלפי מי מבין המתאווים לכהן בכנסת ייבחר לכנסת. בשיטת הבחירות היחסיות הנהוגה בישראל, על־פי סעיף 4 לחוק, הבחירה היא בין רשימות מועמדים ולא בין מועמדים, אישית. פירוש הדבר, כי אלה מן הבוחרים המעוניינים לממש את מלוא זכותם לבחור, מממשים זכותם במסגרת המפלגות הקובעות את רשימות המועמדים ואת סדר הופעת המועמדים ברשימה.

מיצוי מלוא זכות הבחירה הדמוקראטית יתכן אפוא רק אם זכות זאת תבוא לידי ביטוי גם בקביעת דרך בחירת המפלגות את מועמדיהן לכנסת. אלא שהמפלגות, לפחות חלקן, קובעות את מועמדיהן בשיטה, שאילו נקבעה דומה לה בחוק יסוד הכנסת, היו הכל רואים בה שיטה פסולה מכל וכל.

מה שלא מקובל על מפלגות בישראל, בחירה דמוקראטית של מועמדיהן לכנסת, מקובל במדינה שרבים היו ודאי מפקפקים ביכולתה לקיים בחירות דמוקראטיות. בידיעה שפורסמה ב„דבר" (11.10.87) נאמר, כי בית הדין העליון של תורכיה פסק, „כי רשימות המועמדים שנקבעות על־ידי ועדות מינוי פנים־מפלגתיות (מה שנקרא בארגון הפוליטי בישראל „ועדה מסדרת") אינן דבר חוקי, וכי על המועמדים להבחר בבחירות פנימיות".

מפלגת העבודה, בהחלטה שקיבלה בוועידתה האחרונה, עשתה צעד מכריע בכיוון של השתחררות מהמסורת הלא־דמוקראטית של מינויים פנים־מפלגתיים, פרט לשריון של מספר מקומות. אפשר היה לומר, שהדמוקראטיה הפנים־מפלגתית שלה כמעט הגיעה לרמה התורכית, אך נראה שהבחירות לכנסת העומדות בשער, אפילו יתקיימו במועדן – נובמבר 1988 – עוררו חיל ורעדה בקרב אלה, שעוד מבטן נועדו לכהן בכנסת. הם חששו, כנראה, שדבר ייעודם לא הגיע לאוזני חברי מרכז מפלגת העבודה, האמורים, על־פי החלטת הוועידה, לבחור מחצית המועמדים: את המחצית הנוספת בוחרים במחוזות המפלגה וכולם יחד מדורגים במרכז המפלגה, הנותן אישור לרשימה כולה. וכך, כפי שנמסר בעתונות, קמה לתחיה הוועדה המסדרת. זו תבחר את שליש המועמדים במקומות ה„ריאליים" לכנסת.

אם אמנם יסכים מרכז המפלגה לאשר הקצאת שליש ברשימת המועמדים לוועדה המסדרת, יתהוו ברשימת המועמדים שתי קבוצות – אחת של אלה שהגיעו להתמודד תוך במקומותיהם ברשימה מכוח עצמם, והאחרת של אלה שזכו במקומותיהם ברשימת המועמדים לכנסת בחסדי הוועדה המסדרת.

שלא כבתורכיה, לא יוכלו בתי־המשפט בישראל לפסול רשימת מועמדים לכנסת הכוללת אנשים שנתמנו לכך על־ידי „ועדות מינוי פנים־מפלגתיות", אם ננקטו ההליכים המתאימים לכך, על־פי החוקה „הפנים־מפלגתית". השאלה היא, אם לא ראוי ללמוד מן הדוגמה התורכית ולוותר על רעיון הוועדה המסדרת, שמחזיר את הדמוקרטיה המפלגתית לשלב הטרום־תורכי.

(חובר על־ידי נעמי שמר, פורסם ב„דבר" ב־18.5.1979 והושמע מחדש מפי המשוררת בקבלת הפנים ההמונית לאידה, במוצאי שמחת תורה)

שלום לך, אידה נודל

נוֹלַדְנוּ בְּאוֹתָהּ שָׁנָה וּלְאוֹתוֹ הָעָם
וְאַף עַל פִּי שֶׁלֹּא נִפְגַּשְׁנוּ מֵעוֹלָם
וְלֹא זָכִיתִי לִרְאוֹתֵךְ עַל סַף בֵּיתִי –
הַנִּיחִי לִי לִקְרֹא לָךְ אֲחוֹתִי
וְגַם לִפְנוֹת אֵלַיִךְ בְּדִבּוּר עַתִּיק וָחַי –
עַמֵּךְ עַמִּי, וֵאלֹהַיִךְ אֱלֹהָי.

אִשָּׁה קְטַנָּה בְּלֵב עַרְבוֹת הַשֶּׁלֶג
נוֹשֵׂאת בְּיָד קְפוּאָה דְּלִי־מַיִם אֶל צְרִיפָהּ
בְּמַחְסוֹר וּבְרָעָב וּבְסוּפָה
הִיא נֶאֱבֶקֶת יְחִידָה וַחֲשׂוּפָה –
וּבְאֹרַח מְהֻפָּךְ לְגַמְרֵי וּמָלֵא חִידָה
אֶפְשָׁר לוֹמַר שֶׁהִיא־הִיא תִּקְוָתִי הַיְּחִידָה.

אֲנִי הַמְפֻנֶּקֶת וְהַמּוּגֶנֶת
וְיֵשׁ לִי צֵל בַּקַּיִץ וְתַנּוּר בַּסְּתָו
וְיֵשׁ לִי פַּת לַאֲרוּחַת־הַבֹּקֶר חֶמְאָה וּדְבַשׁ
וְלָהּ אֵין כֹּל, לָהּ הַיֵּאוּשׁ וְהַקָּרָה
וְכָל הָעַקְשָׁנוּת וְכָל הַשֶּׁקֶט,

כָּל הַיַּבָּשׁ שֶׁאַחַר הַסְּעָרָה
אִשָּׁה קְטַנָּה, וּשְׁתִיקָתָהּ זוֹעֶקֶת עַד בֵּיתִי
אִשָּׁה זָרָה, וּבְכָל זֹאת אֲחוֹתִי

אִילַן־הַיֻּחֲסִין שֶׁלָּנוּ הוּא עַתִּיק וּמְשֻׁתָּף
אַחַת הָרוּחַ הַנּוֹשֶׁבֶת בְּגוּפוֹ הַמְסֹעָף
אַחַת הָרוּחַ הָעוֹבֶרֶת לָהּ בְּאֵין גְּבוּלוֹת וּבְלֹא הֶבְדֵּל
בְּתוֹךְ הַסִּיבִּירִי – וּבְחַמְסִין שֶׁל אֶרֶץ־יִשְׂרָאֵל.

וְהִיא הָרוּחַ שֶׁמְּדוֹבֶבֶת אֶת שִׂפְתֵיהֶן הָאִלְּמוֹת
וְשֶׁמַּרְשָׁה לָנוּ לִכְרוֹת בֵּינֵינוּ
בְּרִית נָשִׁים תְּאוֹמוֹת
וְהִיא לוֹחֶשֶׁת לִי לִכְתּוֹב אֵלַיִךְ וּלְאַחֵל
אֶת כָּל הָאוֹר וְכָל הַתְּכֵלֶת
שֶׁבְּאֶרֶץ־יִשְׂרָאֵל
וּלְהַאֲמִין שֶׁעוֹד אֶזְכֶּה לִרְאוֹת אוֹתָךְ עַל סַף בֵּיתִי
וְשֶׁמֶשׁ עֲנָקִית
תִּזְרַח עַל שְׁתֵּינוּ, אֲחוֹתִי.

התרעה ושתיקה

מאת דנקה הרניש

שרי האוצר, הבריאות והחקלאות קיבלו התרעה על מחלה המועברת לבני־אדם מצאן וגורמת נכות קשה ואף מוות; שתי נשים כבר נפגעו בעמוד השדרה מקדחת מאלטה; השירותים הווטרינאריים חיוניים גם לבריאות הציבור, אך קיצוץ כוח־האדם בהם נמשך, עבר את 20 האחוזים – והשתיקה נמשכת

שלושה שרים בממשלה יודעים כבר יותר מחודש שיש גידול מדאיג במספר האנשים שנפגעו באחרונה בקדחת מאלטה. המחלה, המועברת על־ידי צאן או על־ידי גבינות ומוצרי חלב אחרים, עלולה לגרום נכות קשה או מוות. שתי נשים שנדבקו באחרונה במחלה זו נפגעו קשה בעמוד השדרה. עוד בחודש ספטמבר התריע יו"ר הסתדרות הרופאים הווטרינאריים ד"ר רוסלר, במכתב לשרים נסים, נחמקין וארבלי־אלמוזלינו, על מה שצפוי לבריאות הציבור אם לא יוכרו מיד השירות הווטרינארי כשירות חיוני ואם לא יעצר גל הפיטורים בו. שלושת השרים לא הגיבו עד כה על האזהרות.

קדחת מאלטה איננה המחלה היחידה שמעבירים בעלי־חיים לבני־אדם ושנמצאת באחרונה בקו של עליה. עוד מחלות מוסיפות להתפשט, ביניהן גם הכלבת. מחלה זו, שהתגלתה בעיקר בשועלים בכל חלקי הארץ, למעט שפלת החוף והנגב, מאיימת להתקרב לחיפה. כלבים באים במגע עם שועלים, והסכנה לבני־אדם מוחשית.

הממשלה הכריזה בזמנו, כי שירותי הבריאות הם שירותים חיוניים. מבחינה תקציבית לא הועילה הכרזה זו הרבה, אבל היא הצילה לפחות את שירותי הבריאות מצימצומים קיצוניים בכוח־אדם. ב־1982 הועסקו בשירותי הבריאות 19042 עובדים; אשתקד הגיע מספרם ל־19674 – אפילו גידול קל במספר המועסקים. לעומת זאת הועסקו ב־1982 בשירותים הווטרינאריים 261 עובדים ואשתקד ירד מספרם ל־218; השנה נדרשים השירותים הווטרינאריים לצמצם את מצבת כוח־האדם שלהם ל־211 בלבד.

תפקידיהם של השירותים הווטרינאריים לא צומצמו במקביל לצימצום העובדים. במעבדה הרפרנטית היחידה בארץ לקדחת מאלטה, השייכת לשירותים הווטרינאריים, נשאר, נכון להיום, עובד אחד בלבד. לכאן מפנים את כל הבדיקות במקרה של חשד למחלה, גם של בעלי־חיים וגם של בני־אדם. יש חשיבות רבה לגילוי מוקדם של המחלה.

על־פי נתוני משרד הבריאות, המתייחסים אך ורק למקרים המדווחים רשמית, היה מספר החולים בתחומי הקו הירוק בין השנים 1980–1983 – 46 בשנה בממוצע. במשך שמונת החודשים של שנת 1987 אובחנו 152 מקרים של קדחת מאלטה בבני־אדם. מספטמבר עד ה־2 באוקטובר כבר אובחנו 186 מקרים, לעומת 69 מקרים בתקופה המקבילה אשתקד. כלומר, המחלה בקו עליה תלול. אפשר לקבוע אפוא, על־פי המקרים שדווחו רשמית, אולם בקרב הקהילה הרפואית מעריכים שהיקף התחלואה בפועל בתחומי הקו הירוק הוא הרבה יותר גדול מהמדווח. ביהודה ובשומרון המצב הוא כמעט מצב חירום. בכל אחת מן השנתיים האחרונות חלו בקדחת מאלטה 300 איש. יש הטוענים שמידת התפשטותה בשטחים דומה למידת התפשטותה בארצות כמו כווית ואבו־דאבי.

קדחת מאלטה היא הכינוי העממי למחלה ברוצלוזיס. זו נתגלתה לראשונה בסוף המאה ה־19 בקרב חיילים בריטים, שהיו בפיקודו של קולונל ברוס במאלטה. הם נדבקו במחלה לאחר שאכלו גבינות ומוצרי חלב־צאן אחרים. המחלה נגרמת על־ידי חיידק, שהוכתר בשם ברוצלה מליטנזיס, צירוף שמותיהם של קולונל ברוס ושל האי מאלטה. החיידק מועבר במוצרי חלב מן הצאן הנגוע, שלא עברו תהליך פיסטור מתאים, או דרך מגע ישיר עם כבשים ועזים. המחלה פוגעת בעיקר בנוקדים ובבני ביתם, ברופאים וטרינארים, בעובדי בתי־מטבחיים ובעובדי מעבדות. סימני המחלה הם חום די גבוה, עולה ויורד במשך תקופה ממושכת. הטיפול כרוך באישפוז ממושך. המחלה פוגעת בפרקים, בשרירים, בשריר הלב ובאשכים אצל גברים. לא פעם היא מסתיימת בנכות קשה ואף במוות. איחור של מספר ימים באיבחון המחלה עלול לגרום נזק לאברים חיוניים בגוף האדם.

מקור הידבקות אחר הוא, כאמור, מוצרי חלב־צאן מתוצרת בית או מתוצרתן של מחלבות בלתי מאושרות; שנמכרים בדרך כלל בצינורות שיווק בלתי רשמיים. כדי לגבור על הסכנה חייבים הגורמים האחראים לדאוג שכל חלב־הצאן יעבור טיפול מתאים בפיסטור, אבל הפתרון היסודי הוא בביעור המחלה בצאן.

אין יודעים את היקפה המלא של המחלה בקרב בעלי־החיים בישראל. נעשו רק איבחונים מקריים בעקבות גילוי המחלה בבני אדם, שנגרמת על־ידי חיידק ברוצלה מליטנזיס, או הידבקות במחלות של בני־אדם. מידע על היקף המחלה בקרב בעלי־חיים בארץ הוא התנאי למבצע הביעור, ומידע כזה אין להשיג ללא סקר מקיף של הצאן, במגזר היהודי ובמגזר המיעוטים. פירוש הדבר, סימון כל בעלי־החיים, תבחיני עור, הקזת דם המונית ובדיקות מעבדתיות. לפי הנתונים שבידי יו"ר הסתדרות הרופאים הווטרינאריים ד"ר רוסלר נמצאים בישראל במגזר היהודי 155,000 כבשים ועזים

(המשך בעמ' 8)

פיענוח הצופן הפוליטי

מאת אולק נצר

זה עשוי להסביר את התהום הפעורה כיום בין „שמאל" ל„ימין" בחברתנו, לא רק בשאלות הקיומיות של ימינו, אלא אף בעניני מוסר בסיסי של „טוב" ו„רע"

„רייגן רצה שיהודה ושומרון יהיו יודנריין... אתה שואל כמה השפיע מה שקרה באירופה על דעתי? תראה, מי שכתב את 'הזמן הצהוב' אין לו, איך אני אגיד את זה, פרספקטיבה נכונה על הרע. את מה שיכול לקרות לנו, את הסכנה הקיומית, הוא לא רואה. לי זה נשאר משם..."

דברים אלה נרשמו כאן לאחרונה מפי סגן שר־הבטחון מיכאל דקל, בעקבות הצהרותיו בזכות ה„טראנספר". מאחר שהשואה נתנה לאנושות, ובמיוחד ליהודים בדורנו, „פרספקטיבה" חדה וברורה על הרע בעולמנו ועל הסכנה הצפויה ממנו – דבריו של דקל הם דוגמה, אחת מרבות, לכך שהפער בין אנשים כמוהו ובין אנשי „הזמן הצהוב" איננו רק פוליטי, אלא נפשי־רוחני, בתחום השאלות הקיומיות של טוב ורע. מי שכתב את „הזמן הצהוב" כתב גם את „עיין ערך אהבה", שכולו צלילה לחוויית השואה. אם אין לו פרספקטיבה נכונה על הרע, אם על־אף החיים בצל השואה אין אנשים כמוהו רואים את הסכנה הקיומית – אזי, מן הפרספקטיבה של דקל, משהו קיומי לקוי בנפשם, לא רק בדעתם הפוליטית. ומן הצד שלהם המסקנה היא בהכרח זהה: ה„טראנספר" והבסיס הרעיוני שעליו נסמכים אנשים כמו דקל, המצדדים בו, הם הפרי הנורא של חוסר „פרספקטיבה נכונה על הרע" שחולל את השואה, התעלמות „קיומית" מן הסכנה שבהשחתת הנפש וערעור הבסיס המוסרי של עם חוק ושלום. אפילו על פני השטח נראה שהפער בין „ימין" ל„שמאל", במה שנוגע לסכנות ולערכים, אינו „פוליטי" במובן הרגיל, שכן אין הוא תלוי בנסיון. כעת רואים שאין הוא תלוי גם בנסיון כל־כך מובהק, מחריד וחד־משמעי, כמו נסיון השואה.

להתקרב אל השורשים שבאישיות, הגורמים לאנשים לעשות „טעויות" קיומיות מחרידות ולפעול בניגוד לכל נסיון והגיון אנושי – פירושו להתקרב לפיענוח הצופן הפוליטי, סוד ההתנהגות הפוליטית ההיסטורית, החוזרת שוב ושוב במעגלי סירוף רצחניים, בלי יכולת ללמוד מנסיון. ההשוואה לפיענוח „הצופן הגנטי" מכוונת, אף־על־פי שלמדע ההתנהגות, העוסק במבנים רעיוניים, אין יומרה להגיע לאותה מידה של דיוק ויכולת הוכחה שיש בעיסוק במבנים מולקולריים. הגישה המדעית מחייבת, כמו בחקר התורשה, לחפש את פיענוח הצופן בפנים, בתוך מערכות החשיבה וההתמצאות של בני־אדם – ולא רק בתנאים הסביבתיים החיצוניים, כמקובל.

ה„צופן" הפוליטי לפיענוח מיכאל דקל, ולפיענוח רוב בני עמנו ובני עמים אחרים, הוא מפת־המושגים שלהם. על־פי מפה זו מחולק העולם לשני גושים קבועים ומנוגדים: „אנחנו" הטובים והצודקים (תמיד), ו„הם" הרעים והאשמים (תמיד). אם מקבלים את התפיסה הזו, דעתו של דקל מובנת; אבל התפיסה המציאותית רואה את העולם לא כשני גושים אלא כבני־אדם רבים, שונים זה מזה ודומים זה לזה, ועל־כן לדידה דעתו של דקל היא טעות „קיומית". האמירה „רייגן רצה שיו"ש יהיו יודנריין" מתאימה לתפיסה הפאנאטית, שלפיה אנחנו, היהודים, הננו קרבנות־תמיד ואלה המתנגדים לנו הם רשעים המתנכלים לקיומנו. במציאות רעיון ה„יודנריין" פירושו, שהרוב הפוליטי השולט אינו מוכן לשאת את המיעוט בתחומו ומגרש אותו. אילו רצה רייגן לנקות את ארה"ב מיהודים אפשר היה לראות בזה מעשה „יודנריין".

הדעה, „מי שכתב את 'הזמן הצהוב' אין לו פרספקטיבה נכונה על הרע", נובעת מראיית הרע כתכונה של „הם", שהרי „אנחנו" תמיד טובים. אנשים שזו התפיסה שלהם חייבים לראות את „הסכנה הקיומית" תמיד כסכנה הנגרמת באשמת האויבים ותומכיהם. הם אינם מסוגלים לראות את הסכנה הקיומית ב„רע" העלול להשתלט עליהם. כפי שדקל מעיד על עצמו, מה שנשאר לו משם זה, ש„רע" הוא מה שעושים ליהודים, ואילו מה שהיהודים עושים איננו יכול להיות רע. למסקנה הזאת אין כמובן אחיזה במציאות, אך היא כלל לא תלויה במציאות ולא עומדת למבחן. היא מעל למציאות ומשום כך איננה פוליטית. המסקנות הפוליטיות של בעלי התפיסה הפאנאטית נתונות מראש, בתוקף מערכת המושגים הפשטנית „אנחנו הטובים נגד 'הם' הרעים"; מה שלא מתאים לכפה לא נראה בשטח. זה מה שמניע בני־אדם להתנהג באכזריות ובסדיזם ולהאמין שהם צודקים.

פיענוח הצופן של התפיסה הפאנאטית מאפשר להבין מדוע יש תלות ברורה בין השקפותיהם של רוב האנשים בעניינים שונים, שאין ביניהם שום תלות פוליטית. למשל, עניינים כמו ארץ־ישראל, מדיניות של „יד חזקה", הזכויות של הערבים בשטחים, והסכנה לדמותה המוסרית של ישראל בגלל השליטה בכוח בעם אחר והמלחמות. אילו היתה עמדת רוב האנשים נקבעת על־פי שיקולים פוליטיים, לא היתה תלות בין העמדות שלהם בכל אחד מן הנושאים הקיומיים הללו. אילו היתה נכונה ההנחה שההבדל בין „שמאל" ל„ימין" מתמצה בעמדתם כלפי עתיד השטחים, היתה נוצרת התפלגות שווה, פחות או יותר, בשני המחנות בין מצדדי מדיניות „היד החזקה" ושולליה (הדיעה המקצועית היא, שלמדיניות הליבראלית יש יתרונות רבים מבחינתו של מי שרוצה לבסס את שלטונו ולהנציחו). התפלגות שווה, פחות או יותר, היתה נוצרת גם בהתייחסות לכל הנושאים האחרים שהצופן הנפשי־פאנאטי קובע בהם: רגישות לזכויות האנושיות של הערבים בשטחים, דאגה מפני השחתתנו המוסרית, „יד קשה" כלפי „חריגים" שלנו, יחס לחוק ולסדר, מנהיג חזק, נכונות לשיחות ולצעדי התקרבות לשלום ועוד. אילו אלה היו פני המציאות אפשר היה לטעון שיחסם של היהודים בישראל לשאלות הללו נקבע על־פי שיקולים פוליטיים, כמו יחסם לשאלות כלכלה וחברה שבהן יש התפלגות שווה, פחות או יותר, בין שמאל לימין.

במציאות אין זה כך. יש, כמובן, אנשי ימין פוליטיים ואנשי שמאל פאנאטיים. אלתרמן, למשל, היה מאנשי ארץ־ישראל השלמה ועם זאת היה מאוד רגיש לזכויות הערבים ומאוד מודע לסכנה הקיומית שבהשחתת הנפש שלנו על־ידי הצורך לדכא בכוח עם אחר. אבל רוב

(המשך בעמ' 8)

לאמור זאת בלווייז

מאת אריה ארד

ההחלטה על מיקום לוויני תקשורת ישראליים דרושה עכשיו בהתייחס לשנת 1992, עת עלולה ישראל לאבד את המקום שהוקצה לה בחלל

בעשור הבא עשויה ישראל להצטרף אל המדינות, המסתייעות את תקשורת־הפנים שלהן על לוויני־תקשורת. המועד הקובע הוא 1992, שכן אם עד אז לא יתפסו הלוויינים העבריים את המקום שהוקצה להם אי־שם בשמי זאיר בגובה 36 אלף קילומטרים, היא עלולה להפסיד את החזקה עליו. כדי שיהיה הלוויין העברי מוכן ב־1992, על התעשיה האווירית להתחיל בייצורו ב־1989 לכל המאוחר. כדי שיהיה אפשר להתחיל בייצור, חייב משרד־התקשורת להחליט כבר עתה לקנות שירותי תקשורת במחיר 40 מיליון דולר בשנה במשך עשר שנות חיי הלוויין.

את העברת התקשורת הישראלית למערכת לוויינית יזמה חברת "ג'נרל סטלייט", שהוקמה ביוזמת מאיר עמית וחזי כרמל לפני חמש שנים על־ידי קבוצת משקיעים אירופיים ואמריקאיים, שכבר השקיעה בפרוייקט מיליון דולר. לחברה ניתן זכיון להפעלת תקשורת לוויינית בארץ ומשרד־התקשורת השיג מקום לשני הלוויינים הדרושים להקמת המערכת. את המקומות ללוויינים מקצה אירגון בינלאומי, שהוקם לשם כך. כל הקודם זוכה וישראל נזכרה די מאוחר לבקש מקום ללוויניה. כתוצאה מכך היא נאלצת להתאים עצמה לשכניה: מן הצד האחד הערבים ומן הצד האחר האירופים. כדי להבטיח, שמדינות לא יזכו ב"שטחים" בשמים, מוגבלת החזקה על המקום לשש שנים ואפשר לקבל ארכה לשש שנים נוספות. ארכה זו תסתיים ב־1992 ומכאן הדחיפות. כבר עתה החלו ראשי האירגון הבינלאומי להתעניין, אילו סידורים עושה ישראל לשיגור הלוויין שלה. הם כנראה עוד לא שמעו על הביורוקרטיה העברית.

"ג'נרל סטלייט" הישראלית בדקה כמה אפשרויות לרכוש לוויין מתאים מיצרן זר. לבסוף הוחלט להזמין את הלוויין בארץ אצל התעשיה האווירית. זו אכן תיכננה מערכת מורכבת משני לוויינים קטנים יחסית בשם "עמוס", שיוכלו לספק את צורכי תקשורת־הפנים של ישראל בעשור הבא. מחיר המערכת יהיה 250 מיליון דולר. מחצית הסכום נועדה לממן את שיגור הלוויינים לחלל.

התקשורת הלוויינית דרושה לישראל בשל התפתחות מהירה מאד בביקוש לשירותי תקשורת בארץ, לרבות ערוצי טלוויזיה נוספים וקווי תקשורת־נתונים (קשר בין מחשבים ומסופיהם או בין מחשב למחשב אחר). מערכת הכבלים עמוסה כבר עתה ובגלל שטחה הקטן של המדינה יש מצוקה קשה של תדרי מיקרוגל אלחוטיים, המשמשים את מערכות הטלפון, הטלוויזיה ותקשורת־הנתונים. כך למשל אין לישראל תדר פנוי לערוץ השני של הטלוויזיה. כדי להתגבר על המצוקה הזאת, דרושים לישראל שלושה "משיבים" בלוויין זר. מעריכים, שבעשור הבא תזדקק המדינה לשמונה "משיבים" לפחות.

מתחילה התייחס הממסד התקשורתי בספקנות רבה להקמת מערכת לוויינית ישראלית עצמאית. טענו, שלישראל אין צורך במערכת כזאת, שהיא גדולה על מדינה קטנה שכמותה. אמרו, עוד חזון למועד. ואם כבר, מוטב להשתמש במערכת זרה. היה זה שר־התקשורת דאז מרדכי ציפורי, שתפס את חשיבות העניין והחל מדרבן את פקידיו להתייחס לנושא ברצינות. במשך השנים הוקמו שלוש ועדות, שהגיעו לבסוף למסקנה, כי ישראל אכן זקוקה למערכת תקשורת לוויינית בעשור הבא. עכשיו בשל הנושא להכרעה.

ההחלטה עכשיו דרושה מתוך ראיית המועד הקובע ב־1992, כאשר ישראל עלולה לאבד את המקום שהוקצה לה. כדי שיהיה אפשר לשגר את המערכת לחלל עד אז, צריך להביא בחשבון לא רק את הזמן הדרוש לייצור המערכת, אלא יש להזמין מקום על טיל השיגור. כיום אפשר לשגר לוויינים לחלל בטילי "דלתה" אמריקאיים או בטילי "אריאן" צרפתיים. לטיל הצרפתי עדיפות, מפני שהוא מביא את הלוויין למקומו בדיוק רב ובכך מאריך את חיי המערכת.

כדי להחליט, צריך להביא בחשבון שגם אם תרצה הממשלה להוסיף ולהשתית את תקשורת־הפנים על מערכות קונבנציונליות, תהיה דרושה השקעה גדולה בפיתוחן. סדר־הגודל לא יהיה שונה בהרבה מעלות השימוש במערכת הלוויינית שמציעה "ג'נרל סטלייט": אדרבא, יתכן שתהיה דרושה השקעה יותר גדולה. יש סבורים, ששום מערכת קונבנציונלית לא תוכל לפתור את מצוקת תדרי המיקרוגל. משעה שתדרים אלה יאזלו, ייסתמו ערוצי התקשורת. ואילו רכישת "משיבים" במערכת זרה תעלה יותר ועלולה ליצור בעיות, שלא כאן המקום לעמוד עליהן. יתר על כן, שום השקעה לא תוכל להעניק למשק את השירות, שתתן המערכת הלוויינית. למשל, רק מערכת לוויינית מסוגלת לספק תקשורת ניידת, הנעה עם האדם.

ההיבט האחר, שיש להביא בחשבון, הוא ההיבט התעשייתי־הטכנולוגי־החברתי. ייצור המערכת הלוויינית בארץ, תביא את התעשיה הישראלית אל העידן החדש של מערכות לוויין. עשוי להיווצר בארץ ענף תעשייתי חדש, שפניו אל העתיד ויש לו פוטנציאל יצוא ענקי. התפתחות כזאת תגדיל את הביקוש לכוח אדם הנדסי ברמה הגבוהה ביותר, עם כל המשתמע מכך.

ראוי לזכור בהקשר זה את אשר קרה לתעשיה האווירית, במיוחד את חלקו של שר־התקשורת גד יעקבי, בהחלטה להפסיק את פרוייקט ה"לביא". יעקבי התחייב אז לעשות הכל כדי לצמצם בכל האפשר את הפגיעה בתעשיה האווירית. אישור הזמנת הלוויין "עמוס" בתעשיה האווירית יכול לשמש הזדמנות־פז לשר יעקבי – ולא רק לו – לממש את ההתחייבות שעד כה לא נעשה דבר בכיוונה, ולהוכיח לציבור את דאגתו לתעשיה האווירית ולדמותה התעשייתית הטכנולוגית החברתית של המדינה. משום כך מוטל דווקא על השר יעקבי – לא רק כשר־התקשורת, אלא גם כמי שהיה לו חלק לא־פרופורציונלי בקידוע ה"לביא" – להביא בהקדם להחלטה חיובית על פרוייקט חיוני זה לעתיד תקשורת־הפנים ולעתיד המשק והחברה.

ארלוזורוב 93 / חיים ביאור

פירוק ושכרו

ההסתדרות גיבשה הצעת חוק שתמנע מצב שבו אלפי עובדים בחברות שפשטו הרגל יימצאו ללא הזכויות שצברו במשך שנים

אלפי עובדים בענפי השירותים והייצור מועסקים כיום במפעלים שנקלעו למצב של כינוס נכסים או מינוי מפרק. „אל על", מספנות ישראל ו„מנועי בית־שמש" עלו לכותרות, אך בצידם מצויים בתהליך של פירוק עשרות רבות של מפעלים אלמוניים.

מעת כניסתו של מפעל לדרך הייסורים של פשיטת רגל, כינוס נכסים או פירוק, משתנים כללי המשחק בין כתליו. מעבידים שאינם יכולים לעמוד בפרעון חובותיהם – והמכונים בשל כך „חדלי פרעון" – מסתמכים על פסיקות של בתי־המשפט המשחררות אותם מהחובה לקיים את הסכמי העבודה. בתוקף כך הם מלינים שכר, מקצצים בתוספות, מבטלים הטבות יחודיות. זאת ועוד: בצד האפשרות הריאלית לאבדן מקור הפרנסה, הכרוכה בתהליכי החיסול של החברה, עלול העובד להפסיד את הזכויות הפנסיוניות שצבר במהלך שנות עבודתו במפעל.

אפרים זילוני, יו"ר המחלקה לתחיקת עבודה בהסתדרות, המשמש אחד מסגניו של יו"ר האגף לאיגוד מקצועי, טוען כי מעסיקים רבים שמפעלם מצוי תחת כנוס נכסים, מנצלים שלא בתום לב את הזכות החוקית הניתנת בידם, כדי להגביל את פעילותו של ארגון העובדים ולבטל זכויות של עובדים המעוגנות בהסכמי עבודה. בדיוק לפני חצי שנה מונתה ועדה הסתדרותית־ציבורית בראשות זילוני, כדי לגבש דרכים למנוע פגיעה בעובדים המועסקים במפעלים שבהליכי פירוק. הוועדה, שבה חברים פרופ' רות בן־ישראל, סגנית הדיקן של הפקולטה למשפטים באוניברסיטת תל־אביב, עו"ד אלי פיטל ואנשי אקדמיה אחרים, גיבשה בימים אלה הצעת חוק בעניין זה, שתועלה בכנסת על־ידי מזכ"ל ההסתדרות ישראל קיסר ויו"ר ועדת העבודה של הכנסת, אורה נמיר.

חברי הוועדה מעידים שבתי־המשפט מבחינים כיום בין חברה שחרף קשייה יש לה גרעין כלכלי בריא ולכן ראוי להשקיע בה כדי לשקמה במקום לסגור את שעריה – לבין חברה רקובה מיסודה, שאין מנוס מלחסלה. מה שקרה במציאות, הם אומרים, הוא שמעבידים יוזמים הליך משפטי של „חיסול", כשלמעשה לא לחיסול החברה נשואות עיניהם, אלא להזדמנות שהליך כזה פותח לפניהם: להתנער מהתחייבותם כלפי העובדים, כפי שאלה גובשו בהסכמי העבודה.

הצעת החוק קובעת שכל עוד מקום העבודה ממשיך לפעול – גם אם נכנס להליכי פירוק – ימשיכו יחסי העבודה שבו להתקיים על־פי ההסכמים הקיבוציים, תוך שמירת מעמדו של ארגון העובדים היציג. יש למנוע מצב שבו יחסי העבודה במפעל יוכתבו בתוקף צווים של בית־משפט.

כדי למנוע ממעביד ליזום הליכים משפטיים שמטרתם להשתחרר מהתחייבויותיו כלפי העובדים, מבקשים יוזמי החוק שיישמר תוקפם של הסכמי העבודה ושל החוזים האישיים לפני פתיחת הליכי הפירוק וגם לאחריהם, כלומר גם במקרה שבית־המשפט יורה לחזור בהליכי הפירוק שכבר בוצעו. זכותו של עובד לפיצויי פיטורים לא תיפגע גם לאחר שיחסי העבודה הגיעו לסיומם עקב הליכי פירוק, פשיטת רגל או כינוס נכסים.

שיקום פוליטי

אלפי נכים ומוגבלים, המועסקים במתפרות ובמפעלים שונים ברחבי הארץ באמצעות חברת „המשקם", הפכו נושא לניגוח הדדי בין הכספל בענייניהם מטעם ההסתדרות, דוד ציצוביץ, לבין הנהלת החברה.

„המשקם", הכפופה למשרד העבודה והרווחה, מעסיקה מעל ל־4,000 איש הסובלים מהגבלה פיסית או הפרעה נפשית ב־11 מפעלים שרובם מייצרים תיקים, קלסרים ומוצרי נייר, ב־10 משתלות וגם בעבודות חצרנות. שעות העבודה אינן עולות בדרך כלל על חמש שעות ביום ואילו השכר אמור לנוע סביב 80 אחוז משכר המינימום במשק.

העימות בין ציצוביץ לבין הנהלת „המשקם" מחליף צבעים כבר זמן רב. הפעם הוא מתמקד סביב תביעתו של נציג ההסתדרות להעלות את שכרם של העובדים באמצעות „המשקם" ב־1.40 ש"ח ליום, למפרע מאפריל '87. הנימוק שבפי ציצוביץ: השכר התחילי במשק עלה באפריל, בעקבות חוק שכר מינימום, ל־525 ש"ח ובראשית נובמבר יגדל ל־600 ש"ח. לא יתכן שנכים ומוגבלים ימשיכו להשתכר 200 ו־300 ש"ח. „האם תוספת של 35 ש"ח לארבעת אלפים עובדי המשקם תרושש את קופת המדינה?" הוא תמה. לדבריו, כל פניותיו להנהלת החברה ולראשי משרד העבודה להגדיל את שכר העובדים, נענו בשלילה מוחלטת, אך בה בעת מעלה „המשקם" את מחירי התוצרת של מפעליה.

מנכ"ל „המשקם", דוד ראם, מאשים את ציצוביץ ב„התססת העובדים, על־ידי טיפוח תקוות שווא בליבם". לדבריו, חלה השנה ירידה בהכנסות המפעלים, מה שמקשה על העלאת

(המשך בעמ' 8)

هكذا من الاصل

מכתבים למערכת דבר

עוד חלופה לוועידה בין־לאומית

לקראת ביקורו הקרוב של מר שולץ, יש מקום לבחון חלופה נוספת לוועידה בין־לאומית שאקרא לה „בו"ב ישיר ודו־צדדי" על שלום במזה"ת עפ"י החלטת מועצת הביטחון על בסיס עקרונות „הסכם סייקס־פיקו" (1916)".

הכוונה היא שעל בסיס הבנה מוקדמת בין ארה"ב לברה"מ ולצדדים המעורבים ישירות בסכסוך הישראלי־ערבי ועפ"י החלטת מועצת הביטחון ייכנסו ירדן ובשלחות בשותפות עם הפלסטינאים, סוריה ולבנון למו"מ ישיר ודו־צדדי עם ישראל על שלום על בסיס החלטות 242, 338 – באשר לכל קבוצת מו"מ דו־צדדית הצטרפנה מדינות נוספות במעמד של משקיפים. כך, בקבוצת המו"מ הירדנית־ישראלית תשתתפנה ארה"ב ומצרים במעמד של משקיפים; בקבוצת המו"מ הסורית־ישראלית תשתתף ברה"מ במעמד של משקיף ובקבוצת המו"מ הלבנונית־ישראלית ישתתפו ארה"ב, ברה"מ וסוריה במעמד של משקיפים.

כן יוסכם על עיקרון של הפרדה ואי־התערבות של קבוצת מו"מ אחת בענייני המו"מ של קבוצה אחרת; לפיכך, לא תוכל סוריה, לבנון או ברה"מ להתערב בדיוני קבוצת המו"מ הירדנית־ישראלית; מצרים, ירדן, לבנון וארה"ב לא תוכלנה להתערב בדיוני קבוצת המו"מ הסורית־ישראלית, וירדן ומצרים לא תוכלנה להתערב בדיוני קבוצת המו"מ הלבנונית־ישראלית.

רצוי, כמובן, שהדיונים בקבוצות המו"מ יהיו, עד כמה שהדבר ניתן, סודיים – זה יקל לנווטם במסלול ענייני ללא הפרעות תעמולה.

עפ"י הצעה זו תוכלנה המעצמות, בתוקף היותן משקיפות, לסייע להתקדמות המו"מ בלי יכולת לכפות פתרונות. מאידך, הן והמדינות האחרות לא תוכלנה להתערב בדיונים של „איבן רצויות" – מחוץ לאזורי העניין וההשפעה שלהן – שהתערבותן בהם עלולה לסבך את המו"מ ולהכביד בו. כך, יסולק גם החשש מפני פלישת מדינה אחת לתחום ההשפעה של רעותה והדבר יקל על נכונותן להשתתף במו"מ ולסייע להצלחתו.

בטוחני, שהוגה, אשר עפ"י הצעה זו זוכה לקרדיט רב באיתנו, לא תוכל למלא תפקיד של משקיף בוועדות המו"מ כל עוד לא קשרה עימנו קשרים דיפלומטיים.

אביגדור ברנוביץ
ירושלים

מגילת העצמאות

החלטה נבונה היא להעביר את „מגילת העצמאות" כנושא מרכזי בציון שנת הארבעים למדינה. בפרקי־אבות נאמר: „בן ארבעים לבינה". בן הראוי, שנבין היטב את העקרונות עליהם הוקמה המדינה לפי „מגילת העצמאות".

א. העם היהודי החליט להקים בארץ־ישראל „מדינה יהודית" בתוקף זכותו ההיסטורית על ארץ־ישראל: „בה עוצבה דמותו הרוחנית, הדתית והמדינית... והוריש לעולם כולו את ספר־הספרים הנצחי". ובהמשך נאמר, שהמדינה תהא מושתתת על יסודות הצדק והשלום „לאור חזונם של נביאי־ישראל". ברור מעל לכל ספק, שיהדותה של המדינה היא היהדות המסורתית־היסטורית ולא יהדות רפורמית (שמחקה את „ציון" מסידור־התפילה), ודאי שלא „יהדות" חילונית־ניהיליסטית. כל מי שמנסה להפוך את המדינה לחילונית מסלף את מגילת העצמאות ומשמיט את זכות קיומה של המדינה.

ב. מגילת העצמאות מבטיחה „שוויון־זכויות" לכל אזרח באופן פרטי. ברור מעל לכל ספק, כי שוויון זה לא מוענק לאלה שמכריזים שמטרתם היא להרוס את המדינה ומסייעים במעשי־הרצח שלהם מאז קום המדינה. מגילת העצמאות קוראת „לבני העם הערבי תושבי מדינת ישראל" וכן „לכל המדינות השכנות ועמיהן" להפסיק את התקפת־הדמים עלינו. קריאה זו הושבה ריקם ולכן יש לנו הצדקה מלאה לא לקיים את ההבטחה שלנו עד בוא השלום. כל המשאבים והמאמצים שלנו יש להפנות אך ורק לביסוס המדינה והבטחת קיומה.

פ. עמירם
ירושלים

„מוסר" – בלתי־מוסרי!

16 נערים, העומדים לפני גיוסם לצה"ל, הגישו בקשה חתומה על־ידם – בה הם מבקשים שלא להציב אותם לשרת ביהודה ושומרון. אחד מכותבי המכתב ניסח את סירובו להיות חייל בשטחים („ערב חדש" 29.9) באומרו, שהוא לא יוכל לירות על צעירים בגילו, הזורקים ומיידים אבנים, מכיוון שהם דורשים להם עצמאות על אדמתם...

ממבט שטחי ניתן להתגאות ב„תוצר" כזה של בית־הספר התיכון הנה, צעירים חושבים ומתחשבים. אלא שהם לא העמיקו חשוב; ובינתיים, רק חצי־אמת בידם. הצעיר שהתעקש־התאמת עמו – אמנם ניסה להסביר לו במקצת. אך נראה, שהלז דבק ב„מוסר" שלו. נניח כרגע לוויכוח הפוליטי ולהללו שהם קתולים יותר מהאפיפיור, ונתבונן רק בצד אחד של העניין: צבא הגנה לישראל אינו ארגון של מתרות ולהנטורי. אם כבר, אז כולנו מתנגדים למלחמות בכלל! ואולי ישובו וישקלו צעירים אלה שגם לנו מגיעה זכות קיום בארץ הזאת! למה הם לא מרחמים עלינו! ואיך אפשר להשאיר „עבודה בלתי־מוסרית" לזולת? זה מוסרי?

אסתר גינזבורג
כפר סבא

פניה לתלמידי השמיניות

גם אנחנו רואים בשלטון הישראלי בשטחים הכבושים סכנה לדמוקרטיה ולחברה הישראלית ובמחסום בפני השלום. גם אנחנו תומכים בחלוקת ארץ־ישראל כסיכוי יחיד לשלום.

אולם, חברי שמיניות נכבדים, את מחאותיכם יכולים אתם להביע באמצעות פטיציות, הפגנות וכן ביום הבחירות ולא על־ידי היספלות ופגיעה בגוף נייטרלי – צה"ל – שמתפקידו לבצע את ההחלטות של הדרג המדיני.

אלדד גרנות
בשם נוער הופני
בית־ספר „חוגים"

ההפגנות והמשטרה

בשולי הויכוח הגלוי בין מפכ"ל המשטרה לעיתון „המודיע" (כ"ז אלול), הוויכוח נסב על המצב החוקתי והעובדתי. יורשה לי, להצביע על היבטים נוספים:

א) כאשר יוצאים אלפים לרחוב אי־אפשר שלא יהיו חריגים – הרי אין זו כיתת בית־ספר. מדוע אין המשטרה עושה דבר כדי לגלות את החריגים אלא עשה לקראת ענישה קולקטיבית?

ב) לו "היו" אנשי תקשורת בני־תרבות – היו סוקרים את ההפגנות מהחלונות ומגגות ולא היו מתערבבים בקהל ומחממים את האווירה, אבל מה להם ולתרבות? יש לעגן בחוק הוראות שלא יאפשרו מעשים כאלה.

ג) בניגוד לדבריו של המפכ"ל, שמענו פעמים רבות מפי מפקדי משטרה שבחים לציבור הדתי הממעט בהעסקת המשטרה. לו הלך הציבור החילוני...בדרכם. היה לשוטרים זמן לא רק לעשות קידוש ולאכול טשולנט בשבת, אלא היו פנויים שעות רבות בימי חול ויכולים גם להשתתף בשיעורי תורה.

בינתיים אל יאכילונו השר והמפכ"ל לוקשי־קוגל.

יחיאל הירשביין
בני ברק

איזהו חכם המכיר את מקומו

יהודית גלזר במכתבה („דבר" 23.8.87) מטילה את כובד האשם, ביחס להצעתו של רחבעם זאבי, על היהדות החרדית וראשיה. בראשית דבריה היא מציגה את כל אותם המוני היהודים הכמהים לביאתו של משיח צדקנו, כמיסטיקנים „הכמהים לשלום על חבל ארץ לא שלנו".

מצטער אני להוכיח לה בעליל, שטועה היא טעות מרה. וכך כותב הרמב"ם בהלכות מלכים ביחס למשיח: „לא נתאוו החכמים והנביאים ימות המשיח, לא כדי שישלטו על כל העולם ולא כדי שירדו בעכו"ם ולא כדי שינשאו אותם העמים, ולא כדי לאכול ולשתות ולשמוח, אלא כדי שיהיו פנויים בתורה וחכמתה, ולא יהיה להם נוגש ומבטל, כדי שיזכו לחיי העולם הבא".

באשר להמשך דבריה כאילו איזה „רב נאור" קבע, ש„ערכו של גוי פחות הוא מערכה של בהמה". עד כמה שידוע לי, ההיפך הגמור הוא הנכון: אנשי „העבודה העברית" שהתייחסו אל ערביי הארץ כאל כלבים, גונו על־ידי גדולי התורה, בהסתמכם על פסק חז"ל, ש„מפרנסים עניי עכו"ם עם עניי ישראל", ומכל שכן, בני דת האיסלם המאמינים ביחודו של בורא העולם יתברך שמו.

בקשר לטענתה, שלפי ההלכה היהודית „רשאי כל יהודי להרוג גוי גם בלא משפט כשעבר על שבע מצוות בני נח", אין לדברים שחר. היתה אמנם קבוצת אנשים בלתי־אחראים, שניסתה להפיץ דבר דומה משמו של הגאון הרב ש"ך כדי להכפיש את שמו, אך הבדותא הופרכה מיד. הרב ש"ך ידוע כמתנגד חריף להחזקת השטחים. כמקובל עד היום במדינות האיסלם שבאותה מידה, שמענישים מוסלמי העובר על חוקי דתו, כן מענישים הם גם את האזרחים היהודים שנמצאים תחת שיפוטם, אם אינם שומרים את מצוות התורה, וכן את הקתולים אם אינם מקיימים את הכתוב ב„ברית החדשה".

כך היה הנוהג גם בזמן שבית המקדש היה קיים, ולסנהדרין היתה יד תקיפה לכפות על העם לקיים מצוות התורה ולהעניש את העובר על מצוותיה. כך היה בכוחם לחייב גם את הגוי לשמור על מצוות בני נח. אך משחרב בית המקדש ופסקו עונשי המוות לגבי היהודים, כן פסקו גם לגבי הגויים.

הרב שמחה ראם
פתח תקוה

דברי כיבושין

המהומה קמה בגלל הסרט „תחנה בגליל", שמציג אותנו ככובשים כרועים. מה הבעיה? אנחנו כובשים פה, ביש"ע, בשרון, בגליל ובנגב. תעמולת הסילוף של אש"ף הצליחה להדביק קונוטציה שלילית למושג מפואר זה של כיבוש המולדת. עוד ב־1932 קראו חלוצים ליישובם החדש, במרחק חמש דקות נסיעה מכפר סבא, „רמת־הכובש", כדי לפאר את כיבוש העבודה והמולדת. במלחמת השחרור בכל גיליון של „דבר־השבוע" התבשרנו על הקמת יישוב עברי חדש בערים וכפרים ערביים נטושים שנכבשו. כך בפירוש היה כתוב „מתיישבים בזרעין (כיום יזרעאל) הכבושה", „עולים חדשים בעכו הכבושה".

למכראם חורי המוכשר נתנו פרס־ישראל על חלקו בהצגה אנטישמית־אנטי־ישראלית בתיאטרון חיפה. כעת זה מתפוצץ לנו בפרצוף. האם מישהו חשב שאפשר להכפיש את כובשי חברון ובעד זה ישבחו לנו את כיבוש טאסא?

משה איתם
חיפה

דבר – לפני 60 שנה

ערב משפטו של שוארצבורד

פאריס. כתב האשמה של שוארצבורד אומר בין השאר כי לא הוכחה אשמתו של פטליורה לפרעות באוקראינה. ישנן רק האשמות סתמיות בענין זה. בין עדי ההגנה כלולים פרופ' איינשטיין, ליאון בלום, נשיא הליגה להגנת זכויות האדם ויקטור באש (יהודי), יוסף ריינאך ואולי גם קרנסקי. מצד הקטגוריה נקרא להעיד ויניצ'נקו, כי שהיה ראש הדירקטוריון האוקראיני בהיות פטלורה מיניסטר הצבא. מוצקין אמר בשיחה עם עתונאים כי המשפט נעשה לענין של כלל ישראל משום שהאוקראינים מכחישים את אשמתו של פטלורה בפרעות, אולם אין ההגנה מתכוננת לערוך התקפה על התנועה הלאומית האוקראינית.

שוב קישינוב

בגופית פאשיסטים רוכבים התנפלה על היהודים והכום, אולם המשטרה התערבה הפעם ופזרה את הבריונים ואסרה 6 מהם.

לפני 40 שנה

ידיעות על ריכוזי צבא בגבול סוריה־א"י

„אהרם" הודיע אתמול כי הצבא הסורי פתח בתמרונים נרחבים ליד גבול א"י. סופרו מציין כי אין ספק כי תמרונים באזור זה דוקא בעונה זו אינם אלא המשך של מלחמת העצבים נגד עצרת או"ם שכמה ממשלות ערביות עוסקות בה עכשו.

ז. י. אנבי איננו

הסופר ז. י. אנבי מת ביום ג' בביה"ח „הדסה" ממחלת לב שהותקף בה בליל ה'. בן 70. קהל מאות ליווה אותו למנוחות עולמים ליד קברו של פ. לחובר.

זכה בהתחרות בינלאומית

הכנר הארץ־ישראלי שמעון מישורי זכה בפרס ראשון בהתחרות בינלאומית בלגיה.

אנשים • אנשים • אנשים • אנשים • אנשים •

פרס לזכרו

החודש יחול יום השנה השלושה־עשר למותו של נשיא המדינה השלישי, שניאור זלמן שזר, (בתמונה). ביום השנה, ג' בחשון, ייערך במשכן הנשיא טקס חלוקת פרס על שמו של שזר – פרס לחקר תולדות ישראל שבו זכתה הפעם לני יחיל על מחקרה המקיף בתולדות השואה. כן יחולקו פרסים לתלמידים של בתי הספר העל־יסודיים.

שידור ישיר

במסגרת אירועי חגיגות יובל ה־60 לבת־ים ערכה העיריה שידור ישיר ליהודי צרפת בשיתוף עם „רדיו־שלום" – פריז. לאחרונה הפכה בת־ים מוקד משיכה לאלפי תיירים בצרפת והשידור נועד להעמיק את הקשרים בין שתי הקהילות. תחנת־הרדיו פריז עוסקת בעיקר באירועים הקשורים לעם היהודי ולמדינת ישראל. השידור שנערך בערב־חג השני של סוכות הוא הראשון מסוגו. צפויים שידורים נוספים בערים אחרות בישראל. בשידור בבת־ים השתתפו יו"ר הנהלת הסוכנות היהודית אריה דולצין, ח"כ רפי אדרי, ראש עיריית בת־ים אהוד קינמון ושני חברי פרלמנט מפריז שהגיעו במיוחד לקראת המשדר. כן השתתף ראש־עיריית וילרבאן שארל ארנו – שר ההגנה של צרפת. השידור התאפשר הודות לתרומתן של חברות כלכליות וביוזמת חברת I.M.S ונציגת רדיו פריז בישראל אתי כלע. בתמונה: ראש־העיר בת־ים, שדרי רדיו פריז ושני חברי פרלמנט בעת השידור שנערך במלון מגדלי ים־התיכון בבת־ים.

ע.ג.

חתנים

המשורר ע. הלל והסופרת רבקה קרן הם חתני פרס זאב לספרות ילדים ונוער לשנת תשמ"ח. הפרס מוענק מטעם המדור לספרות ילדים ונוער במשרד החינוך והתרבות והקרן להנצחת אהרון זאב באגודה למען החייל. חבר השופטים שכלל את מר גרשון ברגמן, ד"ר מנוחה גלבוע ודוד פאיאנס, קבע כי ע. הלל ראוי לקבל את הפרס על מכלול יצירתו למען הילד. גב' רבקה קרן קיבלה את הפרס על ספרה קיץ עצוב קיץ מאושר.

את השביתה המתמשכת ברשות השידור ואת חופשת החג הארוכה ניצל מנהל הטלוויזיה הישראלית חיים יבין לאיוורור במלון „אביה סונסטה" בטאבה. בתמונה: יבין עם רעייתו יוספה ובעל המלון אלי („פפר") פפושדו בפאב המלון.

צילום: ברני את אייבי

יוזמה מקורית

ביום שישי האחרון נערך במועדון „צוותא" בתל־אביב רב־שיח לציון שבע שנים לפטירתו של שחקן „הבימה" ארי קוטאי. בדיון שעסק בבית־ספר למשחק ודרכו של השחקן הצעיר בראשית דרכו השתתפו חנה מרון (מימין), נתן דטנר, יוסי ידועאלי, מישה אשרוב, ניסן נתיב, גרי בילו (משמאל), מיקי ורשביאק ויוסי גיבר (במרכז). הנחתה עידית נעמן. זו השנה השישית שדיונים בנושאי תיאטרון נערכים ב„צוותא" ביוזמתו של אלכס קוטאי, בנו של השחקן המנוח.

צילום: מלובני (מצי) ישראל

מחכים לקיסר

לאישים שונים במחנה הצפון של „העבודה" יש מועמד משלהם לתפקיד יו"ר האגף לחינוך ותרבות בוועד הפועל, במקומו של נחום פסה, המתעתד לשמש כיו"ר מועצת המנהלים של „יכין חקל" – יעקב אבימור, חבר הוועדה המרכזת ומזכיר מועצת פועלי עפולה. אבימור, העלה באוזני קיסר, לפני זמן לא רב, הצעה לפצל את האגף לחינוך ותרבות לשניים, כשאגף אחד יטפל בענייני תרבות, חברה וקהילה ואגף שני יטפל בענייני חינוך „פרופר". מזכיר מ. פ. עפולה הביע כבר מזמן, באוזני „מקורבי", את משאלתו „לרשת", כבוא היום, את פסה כיו"ר האגף לתרבות, במתכונת המוצעת על ידו, והוא מאמין שביכולתו להפיח רוח חדשה בפעילות התרבותית, החברתית והקהילתית של ההסתדרות. קיסר יצטרך עתה לבחור בין המועמד שתעמיד התק"ם, שפסה היה נציגה, ובין המועמד החדש מהצפון, שרשם לעצמו הישגים לא מבוטלים בתחום זה, בעירו.

יצחק מרידור

סיפור בהמשכים

מוסבח חלבי, סופר „דבר" לענייני הדרוזים הוציא לאור את ספרו השלישי בשפה העברית בשם „דרוזים"... רומן המגולל בין דפיו פרשת אהבה בין צעיר דרוזי וצעירה יהודיה. הספר מכיל גם פרקים בתולדות הדרוזים, דתם, ומסורתם וגילויים חדשים הקשורים בהקמת היחידה הדרוזית בצה"ל. יש בו פרקים הרואים אור בפעם הראשונה והקשורים בטקסי הדת ובאמונה הדרוזית המיוחדת. קדמו לו הספר „ברית דמים" שיצא לאור ב־1970 והעוסק בשיתוף הפעולה בין היהודים והדרוזים בטרם קום המדינה, ו„הדרוזים בישראל", שיצא לאור ב־1974 ועוסק בתמורות שחלו בעדה הדרוזית מאז קום המדינה.

מרים יצחקי

זכרונות מזהב

למעלה מ־100 תכשיטי זהב שנעשו בהשראת חפצים ארכיאולוגיים; מוצגים בתערוכה שנקראת „זכרונות של זהב מארץ הקודש" במוזיאון ישראל. עם סיום התערוכה, ניתן יהיה לרכוש את התכשיטים, מעשה ידיו של האומן היווני לאלאוניס, בן למשפחת צורפים אתונאית. בנוסף לעיסוקו כצורף שולט לאלאוניס על 38 גלריות ברחבי העולם בהן מוצגים ונמכרים תכשיטיו. בצילום (מימין לשמאל): הצורף, קולק, והפטריארך דיאודורוס

צילום: רוני נעמן

בכושר מלא

הזמר הצרפתי־יהודי אנריקו מסיאס עשה את חופשת חג שמחת תורה במלון „אביה סונסטה" בטאבה. לאחר שיעור כושר שהעבירה לו מדריכת הכושר של המלון, אסנת אלבביר, הצטלמו השניים למזכרת.

צילום: ברני/אייבי

בריטון – גרמניה־תורכיה

ברידג

מאת ארנונה שמאן

שאלות שאנחנו עומדים עליהן במשך כל ימות השנה, התעוררו גם בבריטון. ברור שעל השחקן להיות דרוך במשך כל שלבי המשחק, ולספק לבן זוגו אינפורמציה נוספת (בדי־עה כגם המתנגד, העירני, נהנה מאינפורמציה זו), אולם אסור לעשות זאת בצורה אוטומטית, אלא, כל פעם, לגופו של ענין.

צפון: ♠J 10 9 3 2 ♥A 4 ♦K 8 3 2 ♣10 6 3
מערב: ♠– – – – ♥J 7 – ♦Q 10 9 5 4 ♣Q 10 9 6 5
מזרח: ♠5 4 ♥K 10 9 8 6 ♦7 ♣K J 4 3 2
דרום: ♠A K Q 8 7 6 ♥3 2 ♦A J 6 ♣8 7

מחלק: דרום
פגיעים: אף אחד
הכרזה:

דרום	מערב	צפון	מזרח
1 ספייד	---	*3 בלי שליט	---
4 קלאב	---	4 ספייד	---
4 בלי שליט	---	5 ספייד	---
6 ספייד	---	---	---

* התאמה בספייד הזמנה לסלם.

בחדר פתוח:

דרום	מערב	צפון	מזרח
1 ספייד	*2 בלי שליט	**4 קלאב	5 קלאב
**5 דיאמונד	---	**5 הארט	---
5 ספייד	---	6 ספייד	---
---	---		

* שני המינורים
** קיו ביד

בחדר הסגור, לא התערבו מערב־מזרח במהלך ההכרזה, ולכן ללא ידע מוקדם החליט מערב להוביל בדיאמונד והחוזה בוצע ללא בעיות.

בחדר הפתוח התערבו המתנגדים במהלך ההכרזה ומערב לא התקשה להוביל בקלאב, החוזה נראה אבוד (על הכרוז למסור לקיחה בדיאמונד, ולקיחה בהארט). אולם, כפי שאתם כבר יודעים, הברידג'יסט חונן בברכה גדולה של „אל ייאוש", ובכל מצב הוא עדיין מצפה להתפתחות חיובית.

הכרוז זכה באלוף, המשיך בספייד לעבר האלוף, קלאב נתגד ברוזם, ספייד נוסף למלך שבידה, ואלוף דיאמונד. עתה שיחק הכרוז (הגרמני אולי תהינג) את השליטית הארט בידו, מערב (שראה כבר כיצד החוזה מוכשל) רצה לתת לבן זוגו ספירה מדויקת של סידרת הארט, ולכן שיחק את ה־5 הארט, הכרוז בזריזות (ולפני שמערב יתחרט) שיחק את הרביעית ברוזם ומזרח נאלץ לזכות בלקיחה. בשלב זה בידי מערב קלפים בסידרת הארט והקלאב, אם יחזור הארט, יהיה זה לכולם של AQ ברוזם, ואם יחזור קלאב, ישליך הכרוז דיאמונד מידו ויתחנך ברוזם, בכל מקרה החוזה בוצע, ומערב, נדמה לי, למד לקח של „חשוב תחילה, ושחק אח"כ".

פירוק ושכרו

(המשך מעמ' 1)

השכר. חרף זאת, מטעים ראם, בשנתיים שחלפו עודכן השכר ב־130 אחוז ובשנה האחרונה בלבד – ב־53 אחוז. כל העלאה בלתי־מבוקרת עלולה לגרום לפיטורי עובדים, הוא מזהיר.

באחרונה הוחרף העימות, כאשר מערכות העתונים קיבלו הודעה כי „הוועד הארצי של עובדי 'המשקם' החליט לאסור את כניסתו של ציצוביץ לשטח המפעלים". אלא שבירור קצר העלה שהוועד אינו מוכר על־ידי ההסתדרות ובראשו עומד לא אחר מאשר דובר החברה, אלי דיקודסקי, שאמנם אינו חבר בהנהלה, אך אמור לבצע את מדיניותה.

המנכ"ל דוד ראם גורס שההסתדרות מתמירה עם החברה מסיבות פוליטיות – „היותו איש „חרות"". בהסתדרות מגיבים: „אין לכך קשר. השכר ב„המשקם" יחוד ההסתדרות אינו חוקי – עובדות שאין להתעלם מהן".

התרעה ושתיקה

(המשך מעמ' 7)

וכ־200,000 במגזר הערבי. בגלל המחלה, הוא סבור, יהיה אולי צורך לשחוט בין שנים לחמישה אחוזים מהם, תוך מתן פיצוי מתאים לבעלים.

השירותים הווטרינאריים כבר הכינו תוכנית מפורטת לסקר כזה ועל־פי הערכה ראשונית הוא יעלה לפחות מיליון ש"ח בשנה הראשונה. העלות בפועל תתברר סופית על פי היקף הנגיעות שיתגלה בסקר. בגלל המחסור בתקציב ובכוח אדם מטפלים עכשיו השירותים הווטרינאריים בעדרים הנגועים בחיסון בלבד. גורמים מקצועיים אומרים בגלוי, שזו פעילות חלקית, שאין בכוחה לעצור התפשטות המחלה. הצימצומים, שמכתיבים לשירותים הווטרינאריים גם השנה, יפגעו אף בהמשך ביצוע פעילות מיזערית זו.

במשרד החקלאות רוצים, כנראה, לרקוד על שתי חתונות. מצד אחד מעודד המשרד את הרחבת ענף הצאן, מתוך כוונה להעדיד גם לייצוא; לשם כך נותן המשרד תמיכה לחקלאים. מהצד האחר רוצה משרד החקלאות לקצץ גם השנה בשירותים הווטרינאריים; והרי בלי השירותים הווטרינאריים אי־אפשר לשמור על בריאות המקנה, ובלעדיהם אין מה לדבר על יצוא חקלאי. השירותים הווטרינאריים בישראל נחשבים זה שנים לשירותים היעילים והקטנים בעולם. אם יימשך הצימצום בכוח אדם בשירות זה הוא ייחשב בעוד זמן קצר רק כ„אחד השירותים הקטנים בעולם" ולא עוד.

„בלי להתייחס לפגיעה הצפויה בסחר החקלאי של מדינת ישראל אנו דנים בבריאות הציבור ובבריאות המקנה" – מתריע יו"ר ההסתדרות הרפואית ד"ר רוסלר במכתבו לשרי האוצר, החקלאות והבריאות. ד"ר רוסלר מבקש משלושת השרים „להחזיר מיד על השירותים הווטרינאריים כשירות חיוני ולמנוע את המשך הקיצוצים הבלתי־מבוקרים בהם". יש להיענות מיד לבקשתו הצודקת – הרפואה והרפואה הווטרינארית הן זרועות שלובות.

פיענוח הצופן

(המשך מעמ' 7)

רובם של האנשים הקרובים למיכאל דקל נוקטים, כמוהו, רק את העמדות התואמות לצופן הפאנאטי. דויד גרוסמן, בשיחה עם אנשי התנחלות עופרה שעליה דיווח ב„זמן הצהוב" שאל אותם שאלה לא־פוליטית, איך לדעתם מרגישים שכניהם הערבים בכפר הסמוך, וכעבור שעה סיכם: „הם לא התירו לעצמם אפילו הרהור־עיון של אמפתיה והשתתפות בחייהם של אלה שגורלם ארוג כל־כך בגורלם". רק על־פי הצופן הפאנאטי אפשר לפענח את התגובה הזאת. גורלם של ה„הם", כבני־אדם כמונו, לא יכול להעסיק אף להרף קל את דעתו של הפאנאט, שכן על־פי מפת המושגים שלו, „הם" מופיעים רק כנושא הכללה רעה, אשמה ומאיימת, על־פי מהותה – לא כאנשים שההתייחסות אליהם אנושית.

פיענוח ה„צופן" של ההתנהגות הפוליטית המשותפת לבני־אדם רבים יכול להסביר את הקרע או את התהום הפעורה כיום בין „שמאל" ל„ימין" בחברה שלנו, לא רק בשאלות הקיומיות של ימינו, אלא אף בענייני מוסר בסיסי של „טוב" ו„רע" ואפילו בהתייחסות לשואה. כדי להתמודד עם סכנת הפאנאטיזם הדבק לפתחו של כל אדם, עלינו לדעת באיזה עולם רוחני אנושי אנחנו חיים.

עיריית רמת־גן
הרשות לתרבות ולאמנות
תיאטרון הספריה רמת־גן
מציג
אלמנות
ההצגה שזכתה במקום הראשון בפסטיבל עכו 1987
ההצגות החל מיום ששי, 16.10.87 עד יום ששי 30.10.87 כולל, (מלבד ערבי שבת וערבי חג), בשעה 20.30. בימי ששי 16.10.87, 30.10.87 בשעה 15.00.
תיאטרון הספריה: רח' חיבת ציון 18, רמת־גן
לקבלת פרטים נא לטלפן 03-782679

לחברתנו חנה בן־ארי
איתך באבלך במות
אחותך ז"ל
בנק הפועלים בע"מ
ההנהלה והעובדים

לחברנו אלי גבריאלי
אתך באבלך הכבד על מות
רעיתך
ומביעים את השתתפותנו בצער המשפחה.
קראוס. „צרכן" חיפה
ההנהלה והעובדים

לחברתנו לנציאנו דינה
איתך באבלך במות
אביך ז"ל
בנק הפועלים בע"מ
סניף יהוד
ההנהלה והעובדים

דבר ספורט

התל־אביביות מאיימות על נתניה

הלודאים "יצרו" את התוצאה הגבוהה ביותר כשנכנעו 6:1 ליהלומי נתניה ■ שלוש התל־אביביות – הפועל, מכבי ובית"ר – עקבות אחרי מכבי נתניה ■ מכבי חיפה בצרות צרורות. הפעם נוצחה בביתה על־ידי הפועל באר־שבע ■ האלופה (בית"ר ירושלים) וסגניתה (בני־יהודה) לא יכלו זו לזו ■ במשחק המוקדם ביום שישי בפתח־תקוה החלה האלימות לתת אותותיה גם כלפי זרים. חמומי מוח רצו לסגור חשבון עם האנגלי ג'ק מנסל, שנאלץ לברוח הביתה בחסות המשטרה

ניתוח שלאחר המחזור

רק 3 הגדולות מת"א ללא הפסד

הגדולות של ת"א אימצו את הביטוי: קנאת סופרים תרבה חוכמה. ת"א לקחה העונה ברצינות את העסק הזה של הכדורגל. גורם התחרות הוסיף רבות להפועל, למכבי ולבית"ר. עובדה: בחלוף 6 מחזורים הן ניצבות בצמרת הגבוהה ומאיימות בזו אחר זו את המקומות 2 – 4 בטבלה, כיד לאחר מכבי נתניה.

מכבי נתניה קבוצה גדולה. לא רק בשל השחקנים שלה כמו הניהול. יצא לי לעקוב מקרוב אחר הניהול שלה. רמת ניהול מעניינת. גישה רצינית והמשמעת עושה את שלה.

עקבתי גם אחרי הדרבי הקטן של ת"א. לדעתי, שגה השופט סיילינגר כשהרחיק את יוסי אדרי, שסטר לשחקן מכבי. במקרה הזה הרי היה מדובר בפרובוקציה של שמעונוב היה לפחות על השופט לקחת זאת בחשבון ולא להעניש קבוצה שלמה. היה אולי מקום ל"צהוב". אולי ההחלטה של השופט היתה בין הגורמים לתוצאה השוויונית ולא בדיוק מה שהתרחש על כר הדשא.

לבי לבי למכבי חיפה. בהיותי חיפאי לשעבר אני רוחש סימפטיה אליהם. לדעתי, צריך לסגור את הקבוצה לעבודה סדנאית ולהוציא מהשחקנים את ההודרות שמציקות להם. הבעיה אינה ספורטיבית אלא פסיכולוגית ועל זה הם צריכים לעבוד. לעומת זה מנצחי המשחק מהפועל ב"ש ראויים לשבח. זו קבוצה דינמית שעוד נשמע עליה. ייחלתי גם לנצחון של בני־יהודה, אבל הנצחון הראשון בליגה עדיין לא הגיע. אולי בית"ר ים זוקה בדרי. כך או אחרת, כמי שעוסק בנוער חשוב ביותר שבשכונת התקווה תהיה קבוצה חזקה.

אברהם חמו, לשעבר מאמן נבחרת הכדורסל

נבחרת המחזור

גיורא אנטמן (הפועל ב"ש)

יהודה עמר (הפועל ת"א) | רוני צמח (בית"ר ת"א)

ראובן אלקבץ (בני יהודה) | מאיר קדוש (בית"ר י"ם)

ניסים כהן (בית"ר ת"א) | רפי שמואל (הפועל ת"א) | רוני לוי (מכבי נתניה)

אבי חיון (הפועל ב"ש) | גדעון דמתי (שמשון ת"א) | עודד מכנס (מכבי נתניה)

כוכב השבת

ניסים כהן

כוכב הקישור של בית"ר ת"א הוכיח אתמול שוב, כי הוא אחד מהקשרים הטובים של הכדורגל הישראלי. ניסים כהן לא נבהל מגילו המתקדם והתלהבותו הרבה הדביקה אתמול גם את חבריו הצעירים. כהן היה האחראי הבלעדי ליכולתה הטובה של קבוצתו ול"קינוח" הוא אף הבקיע שער נאה.

במחזור הבא

מכבי ת"א – מכבי חיפה
הפועל ת"א – בית"ר ת"א
הפועל כ"ס – מכבי פ"ת
מכבי נתניה – הפועל חולון
בני יהודה – הפועל לוד
הפועל פ"ת – בית"ר י"ם
הפועל ב"ש – שמשון ת"א

מלך המבקיעים

1. שלום תקוה (מ. נתניה) 6
2. שרי בראל (מכבי ת"א) 5
– בני טבק (מכבי ת"א) 4
– אורי מלמיליאן (בית"ר י"ם) 4
3. רפי כהן (מכבי פ"ת) 3
– בני לם (מכבי נתניה) 3

גם זה קרה

●●● מנסל בצרות. אוהדיה הזועמים של מכבי פ"ת החליטו ל"התלבש" על מאמנה האנגלי של הקבוצה, ג'ק מנסל. בתום משחק. ההפסד של קבוצתם הם השתוללו ודרשו לעשות שפטים במאמן המהום. רק ליווי משטרתי צמוד מנע מהם לפגוע בו. אולם, הם הצליחו לכלות את זעמם במכוניתו, שבקושי נחלצה מהמגרש ●●●

●●● ברנס בגבס. הקשר המוכשר של הפועל ת"א, אליאור ברנס שבר את רגלו בעת משחק קבוצתו מול מכבי פ"ת. ברנס אושפז בסוף השבוע בבית החולים, "סיבאי" ונראה שלפחות במשך שישה שבועות הוא יאלץ להעדר ממגרשי הכדורגל. ברנס התבלט לאחרונה ביכולתו ובעת יאלץ המאמן הותיק, יצחק שנאור לחפש לו תחליף ●●●

●●● המנכ"ל נשאר. מנהלה של קבוצת בית"ר ת"א, אריה בן־יעקב ימשיך לכהן בתפקידו. האיש החזק של הקבוצה, אריה קרמר יחליט כנראה מחר לפטר את ההנהלה הנוכחית והדבר יאפשר לו להמשיך לכהן בתפקידו עם סמכויות נרחבות ●●●

●●● חשש מתבוסות. קבוצות הליגה הארצית חוששות להתמודד במשחקי אימון מול הנבחרת הלאומית. מתברר, שהתבוסה של נבחרת העתודה מול הלאומיים גרמה ל"פחד" בקרב הקבוצות וראשי הנבחרות לא הצליחו למצוא יריבה מבוזן למשחק שיערך ביום שלישי. לכן, השחקנים יקבלו במשך היום הודעות אישיות לגבי האימון, שיערך בהשתתפות 22 – 24 מוזמנים. אם המגרש יהיה רטוב, יערך האימון במגרש האימונים הסמוך לאיצטדיון ●●●

נסים כהן (משמאל) מכניע את משה מרכוס ממכבי ת"א (צילם: אריה קנפר)

המגרש המרכזי

בני יהודה – בית"ר י"ם 1:1

תיקו לאלופה וסגניתה

מאת יוסי משורר

במשחק מרתק ועשיר באירועים עי' שני השערים נפרדו אתמול קבוצות בני יהודה ת"א ובית"ר ירושלים בתיקו – 1:1 (0:0).

פתיחת המשחק היתה שייכת לשחקני שכונת התקווה. כבר בדקה ה־5 ניתנה לגורדנה הזדמנות נוחה לעלות את הבית ליתרון, אבל הוא בעט מקרוב לידיו המושטות של יוסי מזרחי.

כעבור שבע דקות שוב ניתנה לגורדנה הזדמנות נוחה להבקעת שער, אבל נגיחתו חלפה מעל משקוף השער. שחקני בית"ר הצליחו רק בדקה ה־15 לסכן לראשונה את שער יריבתם, לאחר שאזולאי נגח ואלקבץ הרחיק את הכדור מקו השער. ההזדמנות הנוחה במחצית זו ניתנה לדידיו, שבעט כדור אדיר למשקוף השער.

פתיחת המחצית השניה היתה שייכת ל"הזהבים". בדקה ה־45 הם הצליחו לעלות ליתרון, לאחר שחדר גורדנה הוכשל ע"י אשש בתוך הרחבה. את כדור העונשין מ־11 מ' בעט דוד סלמן ללא דופי – 0:1.

שחקני ה"מנורה" לא נבהלו ובמשחק שקט הצליחו להרגיע את ה"זהובים". בדקה ה־75 מסר מלמיליאן כדור מדויק למלכה, שמיהר למסור כדור רוחב למשה סלקטר וזה בבעיטה מקרוב קבע את תוצאת המשחק – 1:1.

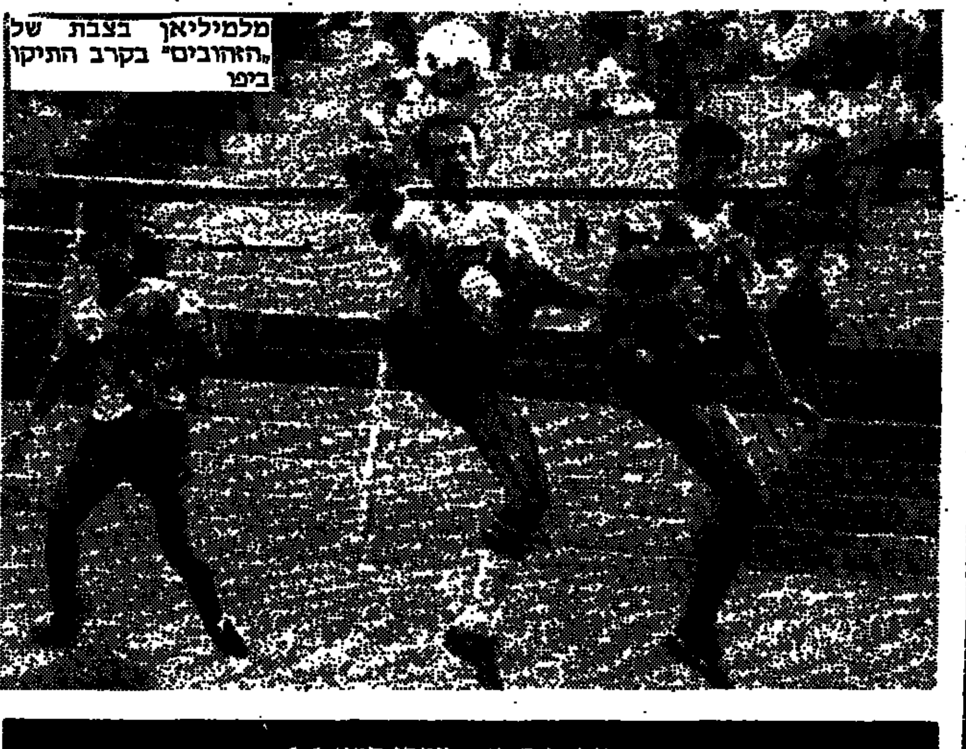

מלמיליאן בצבת של "הזהובים" בקרב התיקו ביפו

בית"ר ת"א – מכבי ת"א 1:1

הרחקת אדרי מנעה ההכרעה

מאת שמואל קליגר

הסטירה המצלצלת שנתן יוסי אדרי, קשר בית"ר ת"א, לשמעונוב, הבלם של מכבי ת"א, נסתיימה בהרחקתו של אדרי משדה המשחק. וכך, תוך מחאות מסמריות, התקשו הבית"ריים לנצל את היתרון שהיה להם ב"דרבי" הקטן של ת"א שהסתיים ללא הכרעה – 1:1.

אמנם לא התאכזבנו מרמת המשחק בין שתי קבוצות מהדומיננטיות בליגה, שנותרו גם לאחר 6 מחזורים ללא הפסד, אך התאכזבנו קשה ממכבי ת"א.

שתי התקפות, בפתיחת המשחק, שהספיקו לשער אחד בלבד (19, מבעיטה מוצלחת של המגן איתן לוי) וזה היה כמעט הכל מבחינתם. שמעונוב והבלם הקרמי חיים גולדברג עשו כמה טעויות שכמעט עלו להם ביוקר.

לעומת זה ניהלו הבית"רים מאבק סאקטי, כאשר החלוצים לחצו על מגיני הדריב ולא אפשרו להם לנוע באופן חופשי. נסים כהן, במרכז המגרש, היה ממש מצויין ולשיאו הגיע בדקה ה־32 כשבקור רוח "השכיב" את השוער מרכוס ובעט לשער החשוף.

הפועל חולון – הפועל כ"ס 1:1

יאני קבע יתרון והלל את השויון

מאת יעקב אלמוג

במשחק מעניין ועשיר באירועים נפרדו ביום שישי קבוצות צפרירים חולון והפועל כפר־סבא בתיקו 1:1 (1:0).

שחקני חולון הוכיחו שוב, כי הם משחקים בליגה הלאומית ללא רגשי נחיתות. משחקם היה שאפתני ומהיר ורק חוסר מזל בהתקפה היה בעוכריהם. גם האורחים מהשרון שיחקו היטב ולא אחת הם הצליחו בהתקפות מתפרצות להביך את יריבתם.

פתיחת המשחק היתה שייכת לכפר־סבאים, שסיכנו רבות את השער. ואכן, בדקה ה־33 הצליח אלי יאני לקבוע בבעיטה מ־10 מ' – 0:1.

במחצית השניה השתנו יחסי הכוחות במגרש והיוזמה עברה לחולונים. בדקה ה־56 הצליח איתן רביבו להרחיק מקו השער כדור מסוכן שנגח בן ברוך.

כעבור דקה הצליחו החולונים לממש את יתרונם לשער משווה, לאחר שרונן הלל ניצל מסירה ממבנת כפ"ס כדי לקבוע את תוצאת המשחק – 1:1.

שמשון ת"א – הפועל פ"ת 1:1

לוין וגדעון דמתי התחלקו בנקודות

מאת יוסי משורר

במשחק חלש ודל באירועים נפרדו אתמול קבוצות שמשון ת"א והפועל פ"ת בתיקו 1:1 (0:0).

במחצית הראשונה חזו הצופים במשחק חלש, שרובו התנהל במרכז המגרש. במחצית זו ניתנה לכל קבוצה הזדמנות אחת בלבד.

בדקה ה־26 פרץ שוקרון לעבר השער, אבל מול ג'דבי בעט את הכדור ברשלנות לחוץ. מנגד, הצליח בדקה ה־39 בסון להטעות את חדד ולנגוח כדור חלש לקורת השער השמשוני.

המחצית השניה נפתחה ע"י שחקני אם המושבות בסערה. בדקה ה־49 בעט עוז אילייה כדור עונשין מ־20 מ' ואבי חדד השמיט את הכדור היישר לרגלי ניר לוין, שמקרוב קבע – 0:1.

שחקני כרם התימנים ניסו להגיב. הם השתלטו על מרכז המגרש ותקפו ללא הרף את השער הפתח־תקואי. ואכן, בדקה ה־75 הצליחו לממש את יתרונם האיכותי לשער משווה. הכדור הוגבה מהאגף לעבר גדעון דמתי, שבנגיחה מרשימה קבע שוויון מוצדק – 1:1.

מכבי נתניה – הפועל לוד 1:6

הראשונה הביסה את סוגרת הטבלה

מאת משה דנציגר

שחקני מכבי נתניה לא התקשו להביס במשחק חד־צדדי את קבוצתה המדורדרת של הפועל לוד בתוצאה 1:6 (0:1).

יאמר מיד, כי תוצאת המשחק אינה משקפת את מהלכו, כיוון שרק בנס לא ספגו הלודאים לפחות תריסר שערים. נראה ששחקני לוד מצויים במשבר עמוק ורק מפנה קבוצתי יוכל לגרום לשינוי ביכולתם.

קשה לנתח את יכולתה של נתניה ביום שכזה שמולה לא ניצב יריב ראוי לשמו.

במחצית הראשונה הובקע רק שער אחד, למרות 13 הקרנות שנזקפו לזכות הנתניתים. בדקה ה־24 הוכשל רוני לוי בתוך הרחבה ואת בעיטת העונשין מ־11 מ' בעט יגאל מנחם ללא דופי.

גם במחצית השניה נמשך ה"בליץ" הנתניתי. בדקה ה־69 הצליח בני לם להפתיע בבעיטה מ־23 מ' את טריקי החלש – 0:2. כעבור שלוש דקות קבע תקוה מקרוב 0:3.

בדקה ה־75 דחק רוני לוי מקו השער את הכדור לרשת – 0:4. כעבור שתי דקות ניצל עודד מכנס הדיפה לא מוצלחת של טריקי, כדי לקבוע מקרוב – 0:5.

בדקה ה־88 הוכשל אילייה בתוך הרחבה ואת בעיטת העונשין מ־11 מ' בעט בנדרס ללא דופי – 1:5. כעבור ארבע דקות נקבעה תוצאת המשחק ע"י שלום תקוה – 1:6.

הפועל באר־שבע – מכבי חיפה 0:1

אבי חיון שיקע את הירוקים בתחתית

מאת יצחק צ'יבין

מכבי חיפה בצרות. גם אתמול הציגה הקבוצה יכולת עלובה ונוצחה בביתה ע"י הפועל באר־שבע 1:0 (0:0).

שחקני עיר הכרמל שיחקו מתחת לכל ביקורת. הגנתם היתה חדירה, חולית הקישור לא הצליחה להכתיב את קצב המשחק והחלוצים כלל לא הורגשו.

רניאל ברייבלובסקי היווה את אכזבת המשחק. הוא לא הצליח למסור מסירות פשוטות וניכר היה, כי הוא מצוי במשבר חריף.

שחקני בירת הנגב ראויים לכל המחמאות. הם שיחקו בשאפתנות רבה והצליחו, בהתקפות מתפרצות להביך את יריבתם. השחקן הבולט בשורותיהם היה ללא ספק אבי חיון, שאף הבקיע את שער הנצחון.

המשחק התנהל ברובו במרכז המגרש. הבאר־שבעים הצליחו לצאת מידי פעם להתקפות מתפרצות, שאחת מהן הסתיימה בשער מפתיע. בדקה ה־83 קלט אבי חיון את הכדור בפינת רחבת ה־16 מ' ובבעיטת יעף לפינת שערו של גינזבורג הרדום, קבע את תוצאת המשחק – 0:1.

חיפה ניסתה להגיב, אבל עצבנותם הרבה של השחקנים ומשחק הקרבה של הגנת האורחים הותירו את התוצאה בעינה.

הפועל ת"א – מכבי פתח־תקוה 0:2

האדומים "טיילו" בחוצות פתח־תקוה

מאת משה רוזנברג

חולשתם המדהימה של שחקני מכבי פ"ת איפשרה לשחקני הפועל ת"א לערוך ביום שישי טיול באם המושבות ולהכות בנצחון קל – 0:2 (0:0).

חניכיו של ג'ק מנסל לא הצליחו לסכן במהלך המשחק אפילו פעם אחת את שערו של אלתר. במצב זה לא נזקקו ה"אדומים" לגלות את מלוא יכולתם. הם שיחקו בפשטות והצליחו בשתי התקפות נאות להבקיע צמד שערים.

במחצית הראשונה שלטו האורחים מת"א במגרש, אבל חוסר כחן בהתקפתם מנע מהם לעלות ליתרון מוקדם.

בדקה ה־55 פרץ יהודה עמר מהאגף והגביה את הכדור לעבר רפי שמואל, שמיהר להכניסו לבן שטרית והבעיטה מהאויר קבע 0:1.

כעבור שתי דקות פרץ בני רוזן מהאגף והגביה את הכדור לעבר רפי שמואל, שלא התקשה לקבוע את תוצאת המשחק – 0:2.

כעבור שתי דקות בעט הרשליקוביץ' מקרוב לקורת השער ומנע בכך את הגדלת התוצאה.

ליגות ב'

צפון א': הפועל בני עכו – מכבי שפרעם 0:2; הפועל סחנין – מכבי קרית־ביאליק 2:3, מכבי גבעת הדקפות – הפועל מגדל כרום 0:2; בני חצור – בית"ר מעלות 0:0; סקצית מעלות – הפועל צפת 2:3; מכבי כפר קנה – הפועל נצרת עילית 2:3; מכבי עכו – הפועל דבוריה 2:4.

צפון ב': הפועל אום אל פאחם – הפועל נחליאל 1:2; הפועל איכסטל – הפועל כפר סולם 1:1; הפועל דלית אל כרמל – מכבי צפי חיפה 0:1; הפועל הל־יהגן – הפועל גבעת־אולגה 0:1; הפועל פרדס – הפועל מגדל העמק 0:1; בית"ר כפר יונה – הפועל יקנעם 2:4; מכבי אור עקיבא – מכבי צור שלום 0:1.

דרום א': הפועל עליה כ"ס – הפועל ג'לג'וליה 2:2; מכבי השקמה ר"ג – הפועל הרצליה 2:3; הפועל גולת יהודה – בית"ר ראש העין 1:1; איחוד צעירי יפו – מכבי בתיים 0:2; הפועל כפר־קאסם – מכבי שכון המזרח 0:1; הפועל ראש העין – הפועל כפר סלם 0:0; גבעת שמואל – בית"ר לוד 1:1.

דרום ב': הפועל ירוחם – הפועל אילת 1:2; מכבי קרית עקרון – מכבי רחובות 0:2; בית"ר קרית גת – בית"ר קרית מלאכי 0:2; מכבי בן צבי – מכבי רמלה 0:0; הפועל באר־יעקב – בית"ר באר־שבע 0:1; עירוני אשדוד – בית"ר יבנה 0:1.

הליגה הלאומית

	הקבוצה	משח'	נצ'	תיקו	הפס'	שערים	נק'
1.	מכבי נתניה	6	5	0	1	6–14	15
2.	מכבי תל־אביב	6	3	3	0	7–14	12
3.	בית"ר תל־אביב	6	3	3	0	4–10	12
4.	הפועל תל־אביב	6	3	3	0	2–6	12
5.	בית"ר ירושלים	6	2	2	2	10–11	8
6.	הפועל כפר־סבא	6	2	3	1	5–6	8
7.	הפועל פתח־תקוה	6	2	2	2	6–6	8
8.	הפועל באר־שבע	6	2	2	2	4–4	8
9.	שמשון תל־אביב	6	1	3	2	6–5	6
10.	הפועל חולון	6	1	3	2	5–4	6
11.	מכבי פתח־תקוה	6	1	3	2	8–5	6
12.	בני־יהודה	6	0	4	2	5–4	4
13.	מכבי חיפה	6	0	2	4	5–3	2
14.	הפועל לוד	6	0	2	4	19–3	2

עובדות ומספרים: מחזור 6

בית"ר י"ם 1 (0)
בני יהודה 1 (0)

ציון המשחק: 7
● דוד סלמן (49, מ־11 מ')
● משה סלקטר (75)
המצטיין: יוסי מזרחי
המאכזב: אורי אשש
שופט: צבי שריד
צופים: 12000
מגרש: בלומפילד

★ בית"ר י"ם: מזרחי 5; אבי כהן 5, אשש 4, אזולאי 5, קדוש 6; שחריף 6, דידיו 5, מלמיליאן 5, מלכה 6; סלקטר 5, רוקבן 5 (אבורמולד 5).

בני יהודה: אסיאג 6; עלו 5, פרי 5, אלקבץ 6, סלמן 5; מליחי 4 (צמי לוי), ר. מאיר 6, שרעבי 5; מור 6 (איל חיים), גורדנה 6, אייזנברג 5.

בית"ר ת"א 1 (1)
מכבי ת"א 1 (1)

ציון משחק: 5
● איתן לוי (19)
● ניסים כהן (32)
המצטיין: ניסים כהן
המאכזב: חיים גולדברג
שופט: יאיר סיילינגר
צופים: 5000
איצטדיון: רמת־גן

★ בית"ר ת"א: ליברמן 5; מודים 6, צמח 6, עמר 6, אבן־צור 5; עמרן 5, ניסים כהן 7, ניסן כהן 5, אדרי – הורחק; ירון כהן 5 (יחזקאל), תגר 5.

★ מכבי ת"א: מרכוס 5; חי קריים 6, גולדברג 4, שמעונוב 4, איתן לוי 6; צרפתי 5 (דרייקס), לולו 6, גריאני 5, אלון נתן 5, בראל 4 (גורדון); טבק 6.

הפועל ת"א 2 (0)
מכבי פ"ת 0 (0)

ציון משחק: 6
● בן שטרית (55), רפי שמואל (57)
המצטיין: רפי שמואל
המאכזב: רפי כהן
שופט: דאוד סוהיל
צופים: 1500
מגרש: פתח־תקוה

★ הפועל ת"א: אלתר 5; עמר 6, זאבה 6, סגל 5, הרשליקוביץ' 5; הרמה 5, א. כהן 5, רפי שמואל 5; ברנס 4 (לנדאו 4), רוזין 5 (ליכטרס), בן שטרית 5.

מכבי פ"ת: פביאן 4; אזובל 3 (מ. צפניה), ש. צפניה 4, מאיר כהן 2; זאן 3, ירוחם 4, א. לוי 4; ברשמעון 4 (שעשוע 4); מוסלי 4, רפי כהן 3, בביה 3.

הפועל ב"ש 1 (0)
מכבי חיפה 0 (0)

ציון משחק: 6
● אבי חיון (83)
המצטיין: אבי חיון
המאכזב: רניאל ברייבלובסקי
שופט: יעקב שיינר
צופים: 6000
מגרש: קרית אליעזר

★ הפועל ב"ש: אנטמן 6; בן חמו 6, דהרי 6, אילוז 6, נגן 6; דהן 6, חיון 7, צרפתי 7; עזרן 6, ויצמן 6 (ביטון 6), אוחנה 6.

★ מכבי חיפה: גינזבורג 5; אהרוני 4, רוזנטל 4, אוסמו הגדול 4, מרילי 4; בולבול 4 (גבעול 6), קלינגר 5, עסר 5, ברייבלובסקי 3; ארמלי 5, אוסמו הקטן 4 (מזרחי).

שמשון ת"א 1 (0)
הפועל פ"ת 1 (0)

ציון המשחק: 5
● גדעון דמתי (75)
● ניר לוין (49)
המצטיין: יוסי שרבני
המאכזב: אבי חדד
שופט: אריה פרוסט
צופים: 2000
מגרש: בלומפילד

★ שמשון ת"א: חדד 4; עובדיה 5, זכרוני 5, ברודה 6, הלוי 6; דהרי 5, שוקרון 4, מזרחי 5, הלל 4; אדרי 4 (יוסי כהן 4), דמתי 6.

★ הפועל פ"ת: ג'דבי 5; לוי 5, בודניק 6, אלון 5, קוטשווילי 6; מרסם 4, סושני 6, חזן 5 (ויזר לוין), אילייה 6, בסון 6 (רבינוביץ 4), לוין 5.

מכבי נתניה 6 (1)
הפועל לוד 1 (0)

ציון המשחק: 6
● שלום תקוה (72, 84), יגאל מנחם (24, מ־11 מ'), בני לם (60), רוני לוי (75), עודד מכנס (77)
● אורי בנדרס (80, מ־11 מ')
המצטיין: רוני לוי
המאכזב: יוסף קסאשווילי
שופט: יצחק בן יצחק
צופים: 1200
מגרש: לוד

★ מכבי נתניה: בלו"ב 5; ס. מנחם 6, חסן 6, הלפון 6, אליעד קורן 6; גבאי 5 (מכנס 6), עציוני 5, לם 6; רוני לוי 7, יגאל מנחם 6, תקוה 6.

★ הפועל לוד: טריקי 4; דרעי 4, נעבון 4, אורי בנדרס 5, סבילה 4; קסאשווילי 3, י. הלל 3, בן מכנס 4, באזה 4; זיתון 4 (שטרית, צמושוילי 4).

הפועל חולון 1 (0)
הפועל כ"ס 1 (1)

ציון המשחק: 5
● אלי יאני (33)
● רונן הלל (57)
המצטיין: אבי פס
המאכזב: בת איינשטיין
שופט: עובדיה בן יצחק
צופים: 1000
מגרש: חולון

★ הפועל חולון: ביטון 5; יעקבי 4 (פנטו 5), אלי כהן 5, מכלוף 5 (סליאס), פס 6; ארי מאיר 5, פרחן 4, בן ברוך 4; דמתי 4, הלל 6, שקיקוה 4.

★ הפועל כ"ס: שמיר 5; הלל 4, פרסלני 5, רבינוביץ 5, איינשטיין 4, פלוטר 5, סימון 4 (גרמיש 5), יפה 5 (נזהר 4), רביבו 5, יאני 6, מיטני 5.

הניחוש הנכון

1. מכבי חיפה – הפועל ב"ש 2
2. שמשון ת"א – הפועל פ"ת x
3. בית"ר י"ם – בני יהודה x
4. הפועל לוד – מכבי נתניה 2
5. צפרירים חולון – הפ' כ"ס x
6. מכבי פ"ת – הפועל ת"א 2
7. בית"ר ת"א – מכבי ת"א x
8. בית"ר נתניה – הפועל ר"ג 2
9. מכבי שעריים – הפ' יהוד x
10. מכבי יפו – הפועל בת־ים 1
11. הפועל עכו – הפועל חיפה x
12. הפ' חדרה – רכבת עמידר 1
13. הפ' טבריה – הפועל ים 1
14. הכח ר"ג – מכבי יבנה 2

هكذا من الاصل

הכח וירושלים שמרו הבכורה הרף הפסדיהן בר"ג ובטבריה

מאת ברוך דגון

צמרת הליגה הארצית ספגה אתמול סערת לחי מצלצלת, אולם שמרה על מעמדה. הן הכח ר"ג, המוליכה בראש, והן הפועל ירושלים נחלו הפסדים ראשונים ואיפשרו לבמה ירידות להיצמד אליהן במרוצי הטבלה.

הכח הוכתה בביתה ע"י מכבי יבנה המתעודדת 1:0 ואילו הפועל ירושלים ספגה הלם בכנרת – 3:0 מול הפועל טבריה. שתי המנוצחות נותרו בראש עם 13 נקודות וטבריה המפתיעה טיפסה למקום השלישי עם 12 נקודות.

מכבי יבנה שיפרה את מעמדה עם כיבוש המקום הרביעי ואילו הפועל חיפה, שסיימה בתיקו 1:1 עם הפועל עכו, בדרגת הכיסית.

היורדת מהלאומית, מכבי יפו, רשמה נצחון בכורה 0:2 מול הפועל בת"ים. נצחון אחר הושג ע"י הפועל חדרה במאבק הביתי שלה עם מכבי רמת-עמידר – 2:3. הפועל ר"ג חזרה עם נצחון-חוץ על בית"ר נתניה 1:2 ואילו מכבי שעריים והפועל יהוד סיימו בתיקו עשיר – 3:3.

יבול עשיר של 21 שערים נרשם במחזור השש.

הפועל ר"ג 2 בית"ר נתניה 1

אריק גילרוביץ, הכדורגלן המצטיין בבגדים, היה ראוי יותר מכל חבריו להבקיע את שער הנצחון במגרש הנתנייתי.

גילרוביץ העניק לר"ג נצחון דווקא בשעה, שנידמה היה, כי נתניה תהיה המאושרת. לאחר שהבקיעה שער שוויון להצה בית"ר את ידידנתה, אולם גילרוביץ הפתיע אותה כשער מהגם בדקה ה-77.

ר"ג נהנתה קודם לכן משער עצמי של הנתנייתי אורן פליטמן בדקה ה-25. אולם הוא „נמחק" בדקה ה-62 ע"י משה גניש בבעיטת 11 מ'.

שפט גבי פרץ לעיני 200 צופים.

מכבי שעריים 3 הפועל יהוד 3

300 הצופים ברחובות חזו במאבק מלהיב, עשיר באירועים, בשערים ובמבצעים מרתקים.

נדנדת השערים עברה מצד לצד דווקא יהוד, שהוליכה כבר 0:2 באלצה בסיום להיאבק על השוויון. יעיש סודיסה משעריים, ששמו אינו מופיע בין המבקיעים, היה הגבור האמיתי של המשחק, כשהציג כדורגל מהיר ומתוחכם.

יהוד הסילה הס ביציעים בפתיחה. בתוך ארבע דקות הנחיתו יוסי יעל (20) ויצחק חביבי (23) שתי מהלומות על המארחים. שעריים איזנה את שורותיה ועלתה שוויון עד להפסקה מרגלי נתי עזריה (28) ושער עצמי של פנחס דרורי (33).

המקומיים המשיכו לתת את הטון ויצרו לעצמם עמדת נצחון לאחר הבקעה נוספת של עזריה בדקה

ה-51. ישראל סטון הותיק אמר את המילה האחרונה בדקה ה-75.
שפט שבתאי רוזן.

מכבי יפו 2 הפועל בת"ים 0

אבי גולדר, הרכש של יפו, פרץ שטרות ראשונים לקבוצתו, כשהוליכה לנצחון בכורה.

היתה זו יפו שונה לגברי מהמשחקים הראשונים. לפני ההפסקה שיחקה, אמנם, יפו בהילוך נמוך והתירה רושם חלש, אולם התעוררותה במחצית השניה התירה בידיה את מלוא הנקודות.

אבי גולדר ליהסס, כידרר וסחף את חבריו לעבר שער האורחים. הוא אף פתח במסכת ההבקעה בדקה ה-62 ויצר הזדמנויות נוספות. אחת מהן, בדקה ה-79, נוצלה ע"י יצחק לוי כדי להשלים את הנצחון.

שפט באיר עפרון לעיני 1000 צופים ביפו.

הליגה הארצית

	הקבוצה	משי'	נצ'	תיקו	הפס'	שערים	נק'
.1	הכח רמת-גן	6	4	1	1	3–9	13
.2	הפועל ירושלים	6	4	1	1	7–10	13
.3	הפועל טבריה	6	4	0	2	11–10	12
.4	מכבי יבנה	6	3	2	1	3–6	11
.5	הפועל חיפה	6	3	2	1	5–6	11
.6	הפועל רמת-גן	6	3	0	3	8–8	9
.7	הפועל חדרה	6	2	2	2	10–12	8
.8	מכבי יפו	6	1	4	1	2–3	7
.9	הפועל יהוד	6	1	4	1	10–10	7
.10	מכבי רמת עמידר	6	1	3	2	8–7	6
.11	מכבי שעריים	6	1	2	3	8–8	5
.12	הפועל בת"ים	6	1	2	3	6–3	5
.13	בית"ר נתניה	6	1	1	4	9–5	4
.14	הפועל עכו	6	0	2	4	10–4	2

המגרש המרכזי

מכבי יבנה – הכח ר"ג 0:1

הלאומית לשעבר הפתיעה המובילה

מאת מאיר לוי

שחקני הכח מכבי ר"ג „בשלו" אתמול דווקא במגרשם הביתי ע"י היורדת מהלאומית, מכבי יבנה, בתוצאה 1:0 (1:0). שחקני יבנה הגיעו למגרש „רינגר" במטרה לחלץ תוצאת תיקו. במרבית שלבי המשחק הסתגרו ברחבת שערם והסתפקו בהתקפות מתפרצות בודדות. במהלך המשחק בעטו רק חמש בעיטות ממרחק לעבר השער.

למזלה של מכבי יבנה היו חלוצי עיר הגנים חלשים. הם התקשו לסכן את השער ובמהלך המשחק כמעט שלא הורגשו.

כשנדמה היה שתוצאת המחצית הראשונה תסתיים בתיקו עקר משערים, הצליח אבי כהן לחלוף בדקה ה-44 על-פני עבוס חלפון ולמסור כדור מדויק לשמעון פרץ, שבבעיטה אדירה מ-10 מ' קבע 0:1.

בדקות „הסיום" של המשחק הפעילו שחקני עיר הגנים לחץ אדיר על שער יבנה, בדקה ה-89 ניתנה להם הזדמנות נוחה לאזן את התוצאה, אבל חיים יחיאל ודני כהן התגלו כסילונים מקרוב.

טניס

אלופי ישראל בטניס לותיקים הוכתרו אתמול בת"א. גילאי 35: הודאס ברמן – גבי הרמס 1:6, 2:6. גילאי 45: יצחק בן שחר – ראול גלר 1:6, 2:6, 3:6. גילאי 55: משה גרשוביץ – משה סכמון 6:7, 3:6.

גילאי 65: בנימין ספיר – מרדכי פיינברג (בן ה-80) 2:6, 5:7.

נשים: גילאי 25: שירי אשקר – דליה אליאב 1:6, 4:6. גילאי 35: דליה אליאב – ג'ני שטראוס 6:4, 2:6, 6:7. גילאי 45: אילנה אדיר – טובה אפשטיין 7:5, 3:6, 3:6.

איגרוף

ארבעה מתאגרפים יוצאים היום לשני טורנירים גדולים בפינלנד ובהונגריה. המתאגרפים גם יערכו מחנה אימון משותף עם הנבחרת ההונגרית. ארבעת המתאגרפים הם: יהודה ברחיים, יעקב סמואל, איצח חמיב ואהרון יעקבשוילי. מאמנם הוא פימה ליפמנוביץ'.

כדורעף

אלה תוצאות משחקי המחזור השלישי בליגה הלאומית בכדורעף, שנערכו אמש: הפועל כפר-סבא – הפועל שריד 0:3 (6:15, 13:15, 9:15); הפועל קרית-אתא – הפועל העמק 0:3; הפועל בת"ים – מכבי חיפה 2:3; מכבי פ"ת – הפועל איחוד עירון 1:3; הפועל מטה אשר – רמת השרון 0:3.

נוער

מכבי חיפה – הפועל פ"ת 1:3; הפועל באר-שבע – מועדון כדורגל חיפה 1:2; מכבי יפו – בני יהודה ת"א 0:0; מכבי נתניה – בית"ר ירושלים 0:9; בית"ר נתניה – הפועל חיפה 2:2; הפועל ירושלים – הפועל כפר-סבא 1:2; הפועל ת"א – מכבי פ"ת 0:2; מכבי ת"א – הפועל אשדוד 0:4.

הטניסאים הנכים דורגו במקום ה-6 בלוס-אנג'לס

מאת אברהם תשובה

נבחרת הנכים של ישראל בטניס דורגה במקום השישי, בתחרות הפתיחה, הנערכת בלוס-אנג'לס. במהלך התחרויות ניצחה ישראל את קנדה וגרמניה ונוצחה ע"י אנגליה והולנד. תיקי אב-שי וזיו פתיחה הצליחו לעלות בתחרות המעורבת לשלב רבע-הגמר.

● צמד הטניסאים, איתמר ביליצקי ואילנה ליסם זכו בטורניר טניס לנכים שנערך בחג הסוכות באיל"ן ר"ג. הם גברו בגמר על אלי בסאי ושמעון קוזי – 7:9.

● קבוצת הכדורסל של איל"ן ר"ג עומדת לצאת השבוע לגרמניה כדי ליטול חלק בטורניר כדורסל בין-לאומי.

הפועל עכו 1 הפועל חיפה 1

אלי בראמו, הסקורר הקבוע של חיפה, היה שווה נקודה אחת. שערו הציל את החיפאים מאי-נעימות בעכו.

עכו לא שיחקה כמו קבוצת תחתית וחיפה לא התירה רושם של קבוצת צמרת. האיזון ביחסי הכוחות „היה" איפוא, ברור בכל שלבי המשחק. פה ושם נראו מהלכים יפים, אבל המאבק עצמו לא התעלה לרמה גבוהה.

עכו הוליכה החל בדקה ה-40 משערו של הלל קפלן, אולם הנצחון, שהיה מונח בכיסה, נעלם כלא היה בעקבות ההבקעה של בראמו בדקה ה-70.

שפט יצחק רוזנברג לעיני 200 צופים.

הפועל חדרה 3 רמת עמידר 2

חדרה נזקקה לשרותיו של הקשר הותיק אורי צ'אושו כדי לחולל מהפך במגרשה ולזכות במלוא הנקודות.

הפתיחה לא רמזה על הצפוי בהמשך. כבר בדקה השניה עלתה חדרה כשה שאלון סלומון מצא את הדרך אל רשת מכבי. האורחים הסיבו בתוך שתי דקות ע"י עמוס דריקס ויחיאל לוגסי אף העניק להם יתרון בדקה ה-36.

חדרה התעשתה לאחר שוויון מרגלי אוזר ואנה בבעיטת 11 מ' בדקה ה-39 וצ'אושו הבקיע את שער הנצחון בדקה ה-50.

שפט שלמה יוסף לעיני 1000 צופים.

הפועל טבריה 3 הפועל י"ם 0

ל-3000 הצופים בטבריה לא היו, כלל ספקות לגבי המנצחת במשחק. טבריה המתאוששת מצאה יריבה חלשה, הציגה משחק מצויין והלכה בה שלוש פעמים.

ירושלים נותרה עם תקוה לחלץ נקודה עד לדקה ה-67, אולם משה אוחנה ניפץ את אשליותיה בדקות הסיום. אנלאי המצטיין הניע את התקפות קבוצתו והבקיע את השער השני בדקה ה-75, את הבכורה גמל עופר דן בדקה ה-67 והמילה האחרונה היתה שייכת לצלאבו בדקה ה-82.

שפט קובוביה צבי.

במחזור הבא

מכבי יבנה – בית"ר נתניה
הפועל ים – הכח ר"ג
מכבי עמידר – טבריה
הפועל חיפה – הפועל חדרה
בת"ים – הפועל עכו
הפועל יהוד – מכבי יפו
הפועל ר"ג – מכבי שעריים

הפסקת החשמל הפסיקה המשחק

משחק הכדורסל בין קבוצות הפועל ובית"ר ת"א לא הגיע אמש לסיומו, לאחר שהפסקת חשמל לא אפשרה את קיומו. הסערות שפרצו באזור עדה, שם נערך המשחק גרמו לשיבושים חמורים באספקת החשמל לעיר והדבר גרם כאמור לשיבוש המשחק בין הפועל ובית"ר. כעת יצטרך בית הדין המשמעתי של איגוד הכדורסל לפסוק אם יערך משחק חוזר בין שתי הקבוצות.

קירט ישחק בקרית-מלאכי

מאת ג.אשר

שלמה קירט, לשעבר כדורגלן הנבחרת הלאומית, נחת אתמול באופן סופי בליגה א'. הוא ישחק במדי הפועל קרית מלאכי.

העברתו של קירט ממכבי יפו להפועל קרית מלאכי אמורה היתה להתבצע עוד אתמול, אולם טופס ההעברה, שהוחתם כחוק על-ידי קרית מלאכי, חסר חתימה נוספת של נציג מכבי יפו, השוהה בחו"ל. לפיכך יוחלט על-ידי היועץ המשפטי של ההתאחדות, עו"ד צבי יפה, אם יוכל קירט לשחק כבר בשבת הקרובה.

קירט יצטרף ללאומי נוסף יוצא שכשון אבי מלכה, ששיחק בשבת האחרונה בקרית מלאכי.

שלום רוקבן לשעבר בהפועל יהוד, שפרש מכדורגל, חזר אתמול לקבוצת הפועל רמת-השרון בליגה א' מחוז דרום. יו"ר הפועל רמת השרון הוא הזמר צביקה פיק.

קליעה

יעקב סלוק מהפועל חולון זכה באליפות הפועל באקדח צליליות, לאחר שצבר 573 נקודות. יבני הורג רובי בבדלבן בפ"ת – 563 נקודות.

● קלעי הפועל ת"א זכו אתמול באליפות הפועל ברובה אויר – 1660 נקודות לפני הזוכות – 1659 נקודות.

כדורמים

איטליה וצרפת הודיעו בסוף השבוע על בואן לטורניר הכדורמים של גביע הים התיכון. הטורניר יערך בסוף השבוע במכון וינגייט ויימשך שלושה ימים. בטורניר ישתתפו שחקנים מהטובים באירופה.

כדוריטורה
מעט פרץ

מנסדורף – הגדול מכולם מ'גר את קונורס וג'ילברט

שמחת הנצחון של מנסדורף לאחר נצחונו בגמר על בראד גילברט (צילם: חנוך גוטמן)

עמוס מנסדורף, המנצח הגדול, מקבל את פרס הטורניר הגדול מידי ד"ר איאן פרומן, מנכ"ל מרכזי הטניס (צילם: חנוך גוטמן)

מאת אריה גיטליס

עמוס מנסדורף חולל אתמול הפתעה מרעישה, כאשר זכה בטורניר הפרס הגדול בטניס, שנערך ברמת השרון. מנסדורף ניצח בגמר את בראד גילברט, אלוף אשתקד והמדורג מספר 12 בעולם – 6:3, 3:6, 4:6.

מנסדורף העניק בנצחונו מתנת יום הולדת למרכז הטניס ברמת השרון, שנוסד בדיוק לפני 10 שנים. נוסף לזכיה בטורניר העניק עמוס את סכום הפרס – 17,880 דולר כשי למרכז הטניס. גילברט לא נותר חייב ותרם למרכז – 10,000 דולר.

„בשלוש השנים האחרונות הייתי קרוב לזכיה בטורניר, אך הפעם הרגשתי פיזית שאני יכול לעשות זאת, למרות שבבחינה מנטאלית מצבי בזמן הטורניר לא היה טוב והלחץ עלי היה עצום, אך בעזרת תמיכה מידידי ובעיקר מידידי, בוד גילברט, שעזר לי רבות בשיחות אישיות הצלחתי לשוב לעצמי" אמר מנסדורף בהתרגשות רבה בתום המשחק.

המערכה הראשונה לא רמזה על העתיד לקרות. גילברט, השקט והמדויק, שבר פעמיים את חבטות ההגשה של מנסדורף וניצל את חוסר ריכוזו. במערכה השניה התאושש מנסדורף וקנה הייכב לחבטות כף היד האדירות של יריבו.

במצב של 3:4 לזכות מנסדורף שגה גילברט, כאשר שלח שלוש פעמים ברציפות לרשת ואפשר למנסדורף להוליך – 3:5 ולנצח במערכה כולה – 3:6.

המערכה השלישית היתה קשה. במצב של 4:4 שבר עמוס את חבטת ההגשה של גילברט ושמר על חבטת ההגשה שלו וניצח – 4:6.

4500 צופים, ביניהם שר הבטחון, יצחק רבין, הדרו בתשואות סוערות לשני השחקנים שהפגינו אבירות.

וגם את קונורס

* ביום שישי גבר מנסדורף על ג'ימי קונורס, המדורג שישי בעולם, באחד המשחקים הטובים והגדולים שנערכו בארץ – 6:7 (6:8), 3:6.

„זה אחד מהמשחקים הטובים שלי, אבל היו לי כבר יותר טובים", ציין עמוס לאחר המשחק.

לאחר פתיחה הססנית של מנסדורף הוליך קונורס הבטוחה 0:2 ו-2:4. בהמשך החל עמוס להכנס תורה לתבונת המשחק ולא נתן לקונורס לפתח את משחקו הרגיל. קונורס רגיל לשלוח את היריב מפינה אחת לשניה. הוא שגה, כאשר תבס לגבי היד, שזאת הנקודה החזקה של מנסדורף וכבו כן לא העריך נכון את כושרו הגופני של מנסדורף.

המערכה הראשונה היתה מותחת והסתיימה בשובר שוויון. כאן הוכיח עמוס שהוא קורץ מחומר של אלופים. במצב של 3:6 לזכותו הצליח קונורס להשוות את התוצאה – 6:6 וכשציפו כולם שמנסדורף ישבר – הוא חזר לעצמו וניצח.

המערכה השניה התנהלה בשליטתו המוחלטת של מנסדורף, שניצל את עייפותו של קונורס. „לא הייתי מהיר, אבל אני לא בת", ציין קונורס בתום המשחק.

בחצי הגמר הראשון הכניע גילברט את פטר לונדגרין השוודי – 3:6, 3:6. גילברט שלט במשחק וניצל את חולשת יריבו, שמאוד כעס על הצופים.

לגמר הזוגות עלו שחר פרקיס וגלעד בלום, שגברו על השוודים, אנגל ונידל – 6:4, 3:6, 4:6. ולפגנג פופ מגרמניה המז' ואנבוקל מהולנד גברו על שפיין ולוין מדרום אפריקה – 4:6, 2:6.

קהל שיא של יותר מ-5000 צופים, בהם נשיא המדינה ושר הבטחון, נדחסו בתוך המגרש. צופים רבים „נתקעו" מחוץ לכותלי המגרש וכל פעם שנכנסו למגרש הדבר גרם לרעש. פיטר לונדגרין מאוד כעס על-כך והוא שקל להפסיק את משחקו באמצע, בגלל רעש הקהל, שפגע בריכוזו. בסיום המשחק נשמעו צעקות מחוץ לאיצטדיון: „גילברט אל תשחק, אנחנו עדיין בחוץ".

פרקיס ובלום בזוגות

במשחק הגמר בזוגות זכו גלעד בלום ושחר פרקיס בנצחון נאה על פופ המערב-גרמני ואן-בוקל מהולנד – 2:6, 8:6.

ליברפול כבשה הבכורה לאחר שהביסה את הריינג'רס 0:4

קבוצת ליברפול כבשה אתמול את פסגת הליגה האנגלית לאחר שמחצה במגרשה את המוליכה קווינס-פארק ריינג'רס בתוצאה 0:4.

ליברפול הציגה את משחקה הגדול ביותר העונה. היא שלטה בשדה ללא עוררין, לחצה את יריבתה לשערה והפעילה שורת חוד מדויקת ושאפתנית. ואכן, התצוגה המלהיבה הניבה שערים מצויינים מרגלי קרייג ג'ונסטון, ג'ון אולדריג' וג'ון בארנס (2). לאולדריג' היה זה שערו ה-12 בעונה.

ריינג'רס ניתרה שניה עם אותו מספר נקודות כמו לליברפול (25), אולם „האדומים" שיחקו שני משחקים פחות.

נוטינגהאם תפסה את המקום השלישי לאחר נצחון 0:3 על שפילד וונסדיי משעריהם של קלאף, קאר ווילקינסון. חלוצה של שפילד, לי צ'פמן, הורחק.

„אדומה" אחרת, מנצ'סטר יונייטד, מדורגת רביעית לאחר נצחון 1:2 על נוריץ' ובריאן רובסון נגח את שער הנצחון. ניוקאסל בפתח תיקו 1:1 על אברטון מהבקעה של חלוצה הברזילאי מירנדיניה בשערו החמישי.

שאר התוצאות: דרבי – צ'רלטון 0:1; צ'לסי – קובנטרי 1:0; לוטון – וימבלדון 0:2; ווסטהאם – אוקספורד 1:2; סאותהמפטון – ווטפורד 0:1.

בליגה השניה: אסטון-וילה – בורנמות 1:1; האל – ברנסלי 1:3; בלקבורן – סטוק 0:2; איפסוויץ' – מנצ'סטר סיטי 0:3; ברדפורד – בירמינגהאם 0:4; מידלסברו – ווסט ברומיץ' 2:1; מילוואל – שרוסברי 1:4; פלימות' – לידס 3:6; רידינג – הדרספילד 2:3; שפילד יונייטד – לסטר 1:2.

האורטס שברה הבכורה

סלטיק שברה על המקום השני בליגה הסקוטית לאחר שסיימה בתיקו 2:2 עם ריינג'רס גלזגו, קבוצתו של אבי כהן.

המשחק היה סוער ופרוע והורחקו בו שלושה כדורגלנים בינלאומיים: האנגלים של ריינג'רס בוצ'ר וודס והסקוטי של סלטיק מקוני.

בראש נותרה קבוצת האורטס, המקדימה את סלטיק בשתי נקודות. ריינג'רס מדורגת רביעית לאחר אברדין.

בינתיים נמסר, כי קבוצת סט.מירן מנהלת מו"מ לצרופו של החלוץ הרוסי הותיק אולג בלוחין, המשחק בדינאמו קייב.

ברמן שבה לפסגה

קבוצת וורדר ברמן שבה לפסגת הליגה הגרמנית לאחר נצחון חוץ על מנשנגלדבך 1:2.

קלן איבדה את הבכורה בעקבות התיקו שלה בפרנקפורט 1:1. באיירן מינכן הביסה את קייזרסלאוטרן 2:4.

בליגות א' – צפון ודרום

מלוא הנקודות לארבע קבוצות

מאת ברוך דגון

דב רמלה, הלוצה של הפועל אשדוד, הצעיד אותה אתמול לנצחונה השני הרצוף בליגה א' מול הפועל קרית מלאכי 0:2.

אשדוד לא נותרה יחידה עם מלוא הנקודות בדרום לאחר שהפועל קרית-אונו שבה וניצחה 0:1 את הפועל דימונה.

במחוז הצפוני השיגו הפועל בית-שאן והפועל טירה נצחון שני.

ה„דרבי" של רמלה בין בית"ר להפועל הסתיים בתיקו עקר משערים.

שני משחקים לא הגיעו לסיומם בגלל הגשם. המשחק בין הפועל בית-שמש לבין לודוס חולון בוטל ואילו המשחק הפועל טירת הכרמל – בית"ר חיפה הופסק בדקה ה-60, כשטירת הכרמל הוליכה 1:2.

מחוז הצפון

בטירה: הפועל טירה – הפועל טייבה 0:2. טירה המשיכה להלום חכתה בנצחון יוקרתי משעריהם של חמראן (30) ומאיר שלום (42). שפט ראנה לעיני 3000 צופים.

בעפולה: מכבי עפולה – מכבי אחיי בנצרת-עילית 0:1. משה גבאי הוליך את המארחים לנצחון ראשון משער בדקה העשירית. שפט בר, 300 צופים.

ברעננה: מכבי חדרה – הפועל רעננה 0:1. חדרה לא התרשמה מהעריפות הביתית של רעננה וגנבה לה את הנקודות לאחר הבקעה של נחום בדקה ה-30. שפט בדגודי, 200 צופים.

בחיפה: מכבי טמרה – הפועל טמרה 1:2. מכבי גילתה יתרון ב„דרבי" והוליכה 0:2 מהבקעות של עפם (23) ועזאם (36). גרפונקל צימק בדקה ה-75. שפט שחר, 1500 צופים.

בקרית-אתא: הפועל קרית-אתא – בית"ר נהריה 1:1. שערו של הבית"רי חג' בדקה השמינית השווה ע"י וקסמן (35). שפט קעדן, 200 צופים.

בנצרת: הפועל בני נצרת – הפועל קרית-שמונה 0:0. משחק טוב חרף העקרות בשערים. שפט דהמרקודו, 1000 צופים.

בבית-שאן: הפועל בית-שאן – מכבי קוספיה 0:1. נצחון שני למארחים משערו של רגינו בדקה ה-26. שפט בנישתי, 500 צופים.

מחוז הדרום

בקרית-אונו: הפועל קרית-אונו – הפועל דימונה 0:1. שערו של ברכה בדקה ה-47 הספיק לרכישת שתי הנקודות. שפט זסלמן, 200 צופים.

בראשל"צ: הפועל ראשל"צ – הפועל רמת-השרון 1:1. רמת השרון נהנתה משער עצמי בדקה האחרונה: איתן שלום קבע יתרון למארחים כבר בדקה ה-30. שפט בנישתי, 300 צופים.

באור-יהודה: הפועל אור-יהודה – הפועל אשקלון 0:1. אלי יוסף היה המבקיע המאושר כבר בדקה החמישית. שפט שגיא, 500 צופים.

ברמלה: הפועל רמלה – בית"ר רמלה 0:0. התיקו חילק בצדק את הנקודות לאחר משחק חלש. שפט דינצ'י, 1500 צופים.

באשדוד: הפועל אשדוד – הפועל קרית-מלאכי 0:2. אשדוד שבה והוכיחה יכולת טובה והבקיעה מרגלי יגאל כהן (30) ורמלר (75). שפט סרסור, 2500 צופים.

באזור: הפועל אזור – מכבי קרית-גת 1:1. המשחק הסתיים בתוך חמש דקות. סודרינה הבקיע למארחים (15) ונענה ע"י אוחיון (20). שפט לייבוביץ, 200 צופים.

בהרצליה: מכבי הרצליה – הפועל מרמורק 1:2. הרצליה הפתיעה ע"י פלח (60, 11 מ') וסייד (80). קודם לכן הוליך דהאן את מרמורק ליתרון (65). שפט חיימוף, 500 צופים.

טבלות ליגות א'

צפון

	הקבוצה	משי'	שערים	נק'
.1	הפועל טירה	2	0-3	4
.2	בית שאן	2	0-2	4
.3	מכבי טמרה	2	2-3	3
.4	מכבי חדרה	2	1-2	3
–	מכבי עפולה	2	1-2	3
.6	קרית-שמונה	2	0-1	3
.7	בית"ר נהריה	2	2-2	2
.8	הפועל רעננה	2	1-1	2
–	מכבי קוספיה	2	1-1	2
.10	הפועל ש[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
.11	קרית-אתא	2	2-1	1
.12	בני נצרת	2	1-0	1
.13	בית"ר חיפה	1	1-0	0
.14	טירת הכרמל	1	1-0	0
.15	הפועל טמרה	2	3-1	0
.16	אחי' נצרת	2	2-0	0

דרום

	הקבוצה	משי'	שערים	נק'
.1	הפועל אשדוד	2	3-6	4
.2	קרית-אונו	2	0-3	4
.3	קרית-גת	2	2-3	3
.4	ראשון לציון	2	1-2	3
–	רמת השרון	2	1-2	3
.6	הפועל מרמורק	2	2-5	2
.7	לודוס חולון	1	0-2	2
.8	בית"ר רמלה	2	1-1	2
.9	מכבי הרצליה	2	3-2	2
.10	אור-יהודה	2	[illegible]	2
.11	בית שמש	1	[illegible]	[illegible]
.12	הפועל רמלה	2	2-0	1
.13	הפועל אזור	2	5-1	1
.14	הפועל דימונה	2	2-0	0
–	הפועל אשקלון	2	2-0	0
.16	קרית-מלאכי	2	4-1	0

7 קבוצות – השבוע בגביע אירופה

חולון תארח הערב בליגה הפועל חיפה

מאת משה כהן

רגע האמת של הקבוצות הישראליות, הנוטלות חלק בגביעי אירופה, יהיה השבוע, בעת משחקי הגומלין שיקבעו איזה חורף של כדורסל צפוי לנו העונה.

אין ספק, כי הופעתן של שבע קבוצות ישראליות בזירה האירופאית בטסך ארבעה ימים מהווה תופעה חסרת תקדים בתולדות הכדורסל הישראלי. הדבר גרם לשיבוש משחקי המחזור השלישי של הליגה הלאומית בכדורסל. המשחק בין הפועל ובית"ר ת"א נערך כבר אמש (ראה ידיעה נפרדת) והערב יערכו ארבעה משחקים נוספים. רק המשחק בין מכבי ת"א ומכבי נתניה יערך מחר.

במוקד משחקי הערב יעמוד המשחק בין הפועל חולון והפועל חיפה. החולונים טרם שכחו את מה שחיפה עוללה להם במשחקי הגמר-סל בשנה שעברה. הערב הם ינסו ל„חסל" חשבונות. אין ספק שחולון טובה יותר וגם שאפתנותה של חיפה לא תועיל לה הפעם.

קבוצת הפועל גליל-עליון מועמדת לזכות בנצחון ביתי, במשחקה מול הפועל ירושלים. גם למכבי חיפה לא צפוי מאבק קשה מול קבוצתה המתפוררת של מכבי ר"ג ושחקניה יזכו הערב בנצחון הליגה הראשון שלהם. ב„דרבי" של אליצור, מועמדת קבוצת אליצור נתניה לזכות בנצחון ביתי, במשחקה מול אחותה מרמלה.

תוכנית משחקי גביעי אירופה:
יום ב': הפועל ת"א – בראטיסלבה
יום ג': גליל-עליון – אלוניק
יום ד': הפועל ת"א – בראטיסלבה:
אוסנבר – אליצור נתניה;
וילרבאן – מכבי חיפה;
קאורסה – הפועל חיפה;
טיבינקה – גבעת-חיים (נשים)
יום ה': ליסבון – מכבי ת"א

ר"ג לדין משמעתי: היועץ המשפטי של איגוד הכדורסל החליט להעמיד לדין משמעתי את קבוצת מכבי ר"ג, שלא הופיעה למשחק גביע המדינה מול הפועל בקעת בית-שאן. עד כה היה נהוג להטיל קנס והפסד טכני לקבוצה שלא הופיעה למשחק גביע, אבל באיגוד הכדורסל רואים בחומרה רבה את צעדם של הרמת-גנים והם יאלצו להסביר זאת לשופטי בית הדין של האיגוד.

הנבחרת ללא הכנה: נבחרת ישראל עלולה להגיע למשחקה הבין ארצי מול נבחרת יוון ללא הכנה. כך התברר בעקבות טוסה של מכבי ת"א לארץ רק יומה לפני המשחק. מכבי תשחק בסארגוסה יום לאחר משחקה בליסבון והדבר יגרום לשיבוש לוח הזמנים המתוכנן.

וינקרנץ עדיין לא יודע את מי לזמן למשחק מול אלופת אירופה וגם מינויו של ה„קפטן" החדש טרם עלה לדיון.

הערב יערכו משחקי המחזור הרביעי בליגה הארצית. מחוז צפון: הפועל כפר-תבור – הפועל נהריה, מכבי קרית-מוצקין – הפועל איתן גבת, הפועל בקעת בית-שאן – מכבי כרמיאל, הפועל גרשמואל – מכבי חדרה, הפועל קרית-שמונה – מכבי בת-גלים, הפועל כנרת – אליצור קרית-אתא.

מחוז דרום: הפועל גבעתיים – מכבי דרום ת"א, הפועל נען – הפועל ר"ג, הפועל אשקלון – גבעת-שמואל, אליצור ת"א – מכבי חולון, הפועל באר-שבע – מכבי ראשל"צ, אליצור קרית-אונו – אס"א רמת השרון.

מכבי ראשל"צ – הפועל נוף ים במוקד הכדוריד

מאת שמואל קליגר

משחק הכדוריד בין מכבי ראשל"צ והפועל נוף ים יעמוד הערב במרכז המחזור השני של הליגה.

לכאורה לא צפויה כל בעיה לאלופת הכדוריד, שתתמודד עם נוף ים במגרש הישן בראשל"צ, אלא שבקיץ עשו האורחים מסע רכש מאסיבי ואם אין לנו ספק לגבי הנצחון, הרי לשאלת גובהו לאחר הענף עדיין חותק.

הפועל ראשל"צ תיכנס הערב לראשונה למעגל המשחקים (לאחר שקבה מיזון), כאשר תתארח אצל הפועל רחובות – מפתיעת מחזור הפתיחה. גם כאן הסיכויים נוטים בבירור לטובת הראשונים.

דרבי מסקרן בר"ג: מכבי אחדות תארח את הפועל ר"ג „הפירכורסיות".

יתר המשחקים: אליצור הרצליה – מכבי רחובות; מכבי פ"ת – קרית שרת חולון; מכבי נתניה – הפועל פ"ת.

פסק זמן

עם: אהרן להב

אתרוגים אחרי סוכות

ההדים לכשלון הצורב של נבחרתנו הלאומית בכדורסל בבולגריה טרם נדמו. הליגה כבר החלה, „גיבורי פלבך" נגד נבחרת פינלנד שכתאו את המשחק הלא נעים הם שקועים עתה במשחקי הליגה. אבל כרגיל אצלנו „טחנות הצדק" טחנו לאט והוציאו מתחת ידן שולחן ערוך של מסקנות המלצות מה יש לעשות בעתיד עם הנבחרת כדי שבעוד שנתיים תהיה מוכנה לחזור לצמרת האירופית.

„טחנות הצדק" אינן אלא הוועדה המקצועית שליד איגוד הכדורסל, שבדקה ומצאה את כל תחלואי הנבחרת אשר גרמו להופעה הכושלת במשחקי דרג ב'. מן הדין היה, כי לאחר הכשלון יקים איגוד הכדורסל ועדת בירור מקצועית, שתיכלול את מיטב הכוחות המקצועיים המצויים בארץ, שלא היו קשורים עם אלה שהכינו את הנבחרת למשחקים בבולגריה. ועדה כזאת היתה מעצם טיבעה יותר אוביקטיבית ומתייחסת גם לדרג המקצועי וגם לדרג הביצועי בכל שלבי ההכנות.

אולם במציאות הספורטיבית שלנו, לא רק בכדורסל, כאשר נדרשת חקירה ובדיקה של כשלון, כדי להגיע למסקנות והשלכות לעתיד, חוקר הדרג הביצועי-מינהלי את עצמו וכמובן שמוצא אשמים „מחוץ למחנה".

כך עשתה גם הוועדה המקצועית שליד הנהלת איגוד הכדורסל. היא אמנם הוציאה מתחת ידיה המלצות מעניינות, שברובן ראו אור בכלי התקשורת מפי מאמנים וכדורסלנים ועיתונאים המסקרים את הנבחרת ואף ליוו אותה במסע הנפל לבולגריה. „דבר ספורט" פירסם לפני יותר משבועיים תחקיר ביוזמתו על הסיבות שהביאו לכשלון ורבות מן ההמלצות של הוועדה המקצועית נכללו באותו תחקיר מפי מבינים בענף.

מה שחסר במסקנות של הוועדה המקצועית – מה היה חלקה של הוועדה וראשיה בהליך ההכנות. הרי לא יתכן שרק השחקנים או חלקם או ה„קפטן" או המאמן הם הנושאים הבלעדיים במה שאירע. כי הרבה מן ההמלצות לגבי העתיד ניתן היה ליישם גם לקראת בולגריה והיו מומחים שאמרו וכתבו מה לעשות וכיצד, אבל בבה מתנשאים בוועדה המקצועית לא רצו לשמוע. הדברים לא החלו בבולגריה. חוסר ההכנה המספקת לידתה לקראת אליפות אירופה שהיתה בזמן קצר מאד לפני המבצעים בדרג ב', שהיו פועל יוצא בתפיסת המקום האומלל באתונה.

בהמלצות שיוגשו לאישור מוסדות איגוד הכדורסל יש שלוש ארבע מסקנות שהן לב העניין:

● לפני טורנירים רשמיים יתכנסו השחקנים למחנה אימון סגור והליגה תושבת לטובת הנבחרת.

● לנבחרת הלאומית ימונה מאמן במשרה מלאה ולצידו יעבדו עוזר מאמן ומאמן כושר.

● הנבחרת הלאומית תתבסס על שחקנים צעירים „כחול לבן" שבשנתיים הקרובות יגובשו ליחידה אחת.

● תעשה פניה לקבוצות לשלב במשחקים יותר שחקנים ישראליים.

● לפני משחקים רשמיים של הנבחרת הלאומית תעשה פעולות „ריגול" כדי להכיר היטב את הנבחרות היריבות – בעקבות אי הכרת נבחרת פינלנד.

אלה הן בעצם עיקרי ההמלצות. אילו כל אלה היו מטופלים נכון בשנתיים שעברו לא היתה מתרגשת עלינו הבושה באתונה ואחר כך הכשלון בבולגריה. באיגוד הכדורסל לקחו את אליפות אירופה בקלות. חשבו, כנראה, שאם מכבי ת"א עושה את זה באליפות אירופה מול קבוצות מקצועניות אין שום ספק שהנבחרת שלנו תוכל להרבה נבחרות אחרות שבהן אין משחקים סוחרי העור.

וכאן בעצם שורש הבעיה. אילו בוועדה המקצועית היו יושבים מאמני עבר בעלי שם ונסיון ולא רק מנהלי קבוצות שנשלחו לייצג אינטרסים כאלה או אחרים באיגוד – לא היינו נזקקים לסוג כזה של לקחים שהם בבחינת אתרוגים אחרי סוכות.

יש (?) תרופה גם להצטננות

„אקונומיסט", מיוחד ל„דבר"

הרופאים נוהגים לומר, כי כאשר יימצא הטיפול המתאים, אפשר יהיה לרפא תוך שבעה ימים הצטננות שהיתה נמשכת, ללא טיפול, שבוע אחד... אך הנה דומה שסוף־סוף נמצאה תרופה גם למחלה בלתי־מסוכנת זו, הנפוצה בעיקר בקרב ילדים. היא נתגלתה על דרך המקרה בטקסס ולאחרונה התחילו לנסות אותה באנגליה.

התרופה היא בצורת טבליות של גלוקונאט האבץ. כל טבלית, במשקל 180 מ"ג, מכילה 23 מ"ג אבץ נקי. בוועידה בין־לאומית על וירולוגיה שנערכה באדמונטון, בירת מחוז אלברטה בקנדה, מסר ד"ר דייוויד טירל, מנהל מועצת המחקר הרפואית של בריטניה, כי טבליות גלוקונאט האבץ „ניצחו בתחרות" בהפרש ניכר מול טבליות אחרות בעלות מראה דומה וטעם דומה. דווקא בעלות טעם דומה. גלוקונאט האבץ לא יועיל מאומה לילדים, אם יבלעו את הטבליות: הם חייבים למצוץ אותן ולהמיסן בפה. גם טבליות הדמה ניתנו כסוכריות מציצה. הילדים נתבקשו למצוץ טבלית מדי שעתיים, עד 12 טבליות ליום.

הדרישה שהוצגה לילדים משתתפי הניסוי, למצוץ את הטבליות ולא לבלוע אותן, היא חיקוי לאירוע היוצא־דופן, שהביא לגילוי התרופה בטקסס ב־1981: ילדה בת 3, חולת לויקמיה (סרטן הדם), לקתה בהצטננות, אך החלימה ממנה תוך שלוש שעות בלבד לאחר שמצצה את הטבליות, שנרשמו לה בתור תוספת מזון, במקום לבלוע אותן (אגב, בינתיים היא החלימה גם מן הלויקמיה).

החוקרים באוניברסיטת טקסס באוסטין ניסו אחר־כך טבליות אלה גם במתנדבים מבוגרים וגם בהם נרפאה ההצטננות חיש־מהר, אך הם זכו ללעג מצד עמיתיהם ולא הועמדה לרשותם מעבדה כדי שיוכלו לבדוק בצורה חד־משמעית, אם אותם מתנדבים היו נגועים ברינווירוס, גורם הנזלת המצויה.

לעומת זאת, החוקרים בבריטניה ערכו את הניסוי שלהם לפי כל הכללים. לפני תחילת הניסוי היו המתנדבים נתונים במעקב של 48 שעות כדי לוודא שהם נקיים מנגיפים הגורמים הצטננויות. אחר־כך מרחו על נחיריהם קו של רינווירוסים והדביקו אותם במחלה. מרגע שהופיעה אצלם נזלת ניתנו להם טבליות המציצה של גלוקונאט האבץ, ומקץ יומיים עד ארבעה ימים חלה הטבה ניכרת במצבם. ההטבה נמדדה, בין השאר, לפי מספר ממחטות הנייר שהשתמשו בהן כדי לקנח את האף. ואילו מתנדבים אחרים, שקיבלו תרופת דמה, סבלו עדיין מהצטננות שישה ימים לאחר שהודבקו בנגיפים.

במחקר אחר שנערך בבריטניה נמצא, כי כאשר אדם נוטל טבליות של גלוקונאט האבץ 24 שעות לפני היחשפו לקור, סיכוייו ללקות בהצטננות פוחתים כדי שליש. אך הרופאים אינם ממליצים על דרך טיפול פרופילקטית זו, משום שניסויים במעבדה מלמדים, שכאשר נוטלים את הטבליות מראש, בטרם הופיעה הנזלת, יש חשש לפגיעה בתאי הדם הלבנים וחולה עלולה מסוכנת ברמת הכולסטרול בדם. יצוין עם זאת שהחוקרים הבריטים גם מצאו, שגלוקונאט האבץ אמנם מקצר את משך המחלה, אך אינו קוטל את הרינווירוסים, ולכן אין לראותו כתרופה לפי ההגדרה המדעית המקובלת.

יש החולקים על המסקנות של החוקרים בבריטניה. כך, למשל, טוען ד"ר וויליאם ג'ורדן, מומחה למחלות זיהומיות ממכוני הבריאות הלאומיים של ארה"ב, כי תוצאות המחקרים האלה „צנועות" למדי והוא היה נמנע מלקנות כמות גדולה של חומר זה. השנה גם נערכו שני מחקרים, אחד באוניברסיטת אדלאיד באוסטרליה והשני באוניברסיטת וירג'יניה בשרלוטסוויל, המבטלים את ערכו של האבץ כמרפא את הנזלת. לא ברור בדיוק, מדוע התוצאות שהתקבלו שם שונות מאלה שהושגו בבריטניה, אך ייתכן ההסבר הבא: באוסטרליה השתמשו החוקרים בתרכובת אחרת של אבץ – לא גלוקונאט, כי אם אצטאט. החוקרים בווירג'יניה השתמשו אמנם בטבליות שהכילו 23 מ"ג גלוקונאט אבץ נקי, כמו בבריטניה, אך חלק מהן הכילו גם כלוריד המגנזיום, שייתכן שהוא מעודד, ואינו מגביל, את הרינווירוסים, כפי שהוכח במחקר אחר.

אם יתברר שהתרופה החדשה פועלת כהלכה, היא תפריך אמירה רפואית נוספת, שלפיה מי שימציא מזור לנזלת יתעשר על־נקלה. גלוקונאט האבץ הוא חומר טבעי ולכן אי־אפשר לרשום עליו פטנט. אבל ג'ורג' איבי, אביה של הילדה חולת הלויקמיה בטקסס שהיתה, שלא ביודעין, „ממציאת" שיטת הריפוי החדשה, רשם ליתר בטחון פטנט, בתקווה שאולי יום אחד יחליטו החברות הפרמקולוגיות לייצר את התרופה בדרך אחרת, סינתטית.

טיסתה של החללית הביולוגית הסובייטית, ששוגרה לחלל ב־29 בספטמבר, הופסקה בעודה באיבה כעבור 13 ימים. הסיבה: אחד משני הקופים שהיו בה, „ירושה" שמו, הצליח לשחרר את זרועו השמאלית ושוב לא היה אפשר להשתלט עליו. בחללית זו, שנועדה לניסויים בבעלי־חיים בתנאים של חוסר כבידה, היו גם חולדות, דגים וחרקים. עתה שוב נמצאים כולם, יחד עם האסטרונאוטים, על קרקע בטוחה. אגב, היתה תקלה גם בנחיתת החללית: היא נחתה במזרח סיביר, אלפי ק"מ מזרחה לאתר שיועד לה בקזכסטן. בתמונה: אחד משני הקופים („ירושה" המתפרע או השני? – לא ברור) באימונים על הקרקע לפני השיגור.

יהלומים יורדים מן החלל

ארוהארד אנדרס ואנשי צוותו מאוניברסיטת שיקאגו מתמחים בבדיקת הרכבם הכימי של מטאוריטים – אותם גופים מוצקים מן החלל הנופלים על כדור־הארץ לאחר שעברו בשלום את האטמוספירה מבלי להישרף בה (בניגוד למטאורים הנשרפים בדרכם). בחלק מן המטאוריטים הם מצאו יהלומים זעירים, בקוטר של נאנומטרים (מיליוניות המ"מ) ספורים. היתה הפתעה מסוימת במציאת צורה זו של פחמן נקי, מפני שלפי הדעה הרווחת בקרב האסטרונומים הפחמן בכוכבים אינו נהפך ליהלומים, אלא לגרפיט. אולם אנדרס ועמיתיו ייחסו תופעה נדירה זאת לתנאים המיוחדים השוררים בשעת התפוצצויות של סופרנובה, כדוגמת זו שאירעה בראשית שנה זו.

אך לאחרונה ציפתה לחוקרים הפתעה נוספת: כאשר בדקו ביסודיות גדולה מן הרגיל שני מטאוריטים פחמניים, הם מצאו בהם יהלומים הגדולים פי מאה כמעט מן היהלומים שמצאו במטאוריטים הקודמים. גם ניכר בהם, ביהלומים אלה, שהם נוצרו לא בתנאים „אלימים" נוסח התפוצצות של סופרנובה, אלא בתנאים „שקטים" ושכיחים למדי, השוררים בחלקיו החיצוניים של כוכבים מן הסוג „ענקים אדומים". מכאן עולה המסקנה, שהיהלומים בחלל אינם תופעה יוצאת־דופן בכלל, וכי הם יכולים להיווצר גם בתנאים „רגילים", שלא בהשפעת טמפרטורות ולחצים אדירים.

חלק גדול מן המטאוריטים מקורם בתקופה קדומה, בטרם נוצרה מערכת השמש לפני כ־4.6 מיליארד שנה. כאשר אנדרס ערך את בדיקותיו, הוא התמקד באותם חלקים שנוצרו לפני היווצרות השמש. את האבחנה הזאת עשה על־פי הכמויות היחסיות של איזוטופים שונים. עדיין נשארה הבעיה, כיצד לבודד מתוך השארית הזאת את היהלומים הזעירים, ואז נהג כמי ששורף ערימת תבן כדי לאתר בתוכה מחט או חומר בלתי־דליק אחר: הוא המס את רוב חלקי המטאוריט בחומרים בעלי תגובה כימית חריפה ואז נותרו בידו לא רק היהלומים הזעירים שעל קיומם ידע עוד קודם־לכן, אלא גם גרגרים גדולים יותר, בקוטר של 60 עד 200 נאנומטר, והתברר לו שגם אלה הם יהלומים. כך צבר, איפוא, יהלומים משני גדלים שונים בתכלית.

כאשר בדק אנדרס את היהלומים הגדולים, זומנה לו הפתעה נוספת, הקשורה בגז קסנון. אנדרס מצא בזמנו כמויות קטנות של גז אציל זה כשהוא לכוד בתוך היהלומים הקטנים, שאת היווצרותם ייחס, כאמור, להתפוצצות של סופרנובה. ההסבר שנתן בזמנו לתופעה זו היה כדלקמן: בהתפוצצות אדירה כזאת מתלכדים נייטרונים ופרוטונים, יוצרים איזוטופים רדיואקטיביים של יסודות שונים, וקסנון בכללם, ואלה דועכים אחר־כך ונהפכים לאיזוטופים יציבים. עתה מצא, שגם היהלומים הגדולים יותר מכילים קסנון, אולם בכמות קטנה בהרבה ובהרכב איזוטופים שונה לחלוטין מזה שנמצא ביהלומים הקטנים.

האיזוטופים של קסנון שנמצאו ביהלומים הגדולים נוצרו, לדעת האסטרופיסיקאים, בתהליכים גרעיניים איטיים שכמותם מתחוללים רק בכוכבים זקנים. וכיוון שענקים אדומים, שהם מסוג הכוכבים הזקנים, שכיחים מאד ביקום, יש לשער שחלק ניכר מן הפחמן באבק הבין־כוכבי הוא בצורת יהלומים, ולא בצורת גרפיט. אי־אפשר להתעשר מהם, משום שגם היהלומים ה„גדולים" קטנים מאוד, אבל ייתכן שנוכל ללמוד מהם על תהליכים ביקום שעדיין לוטים בערפל.

מנהרת הרוח הקרה באירופה

לאחרונה נחנכה בקלן שבמערב־גרמניה מנהרת רוח, שמתפקידה לבחון את התנהגותם של מטוסים ולווינים בטמפרטורות נמוכות מאד, עד מינוס 173 מעלות צלזיוס (100 מעלות קלווין). טמפרטורה זו נמוכה בהרבה מזו שנתקלים בה מטוסי הנוסעים, הטסים בדרך־כלל בגובה 10,000 עד 12,000 מטר (בערך מינוס 40 מעלות), ואף מזו השוררת בגובה 36 ק"מ, שם חגים הלווינים הגיאוסטציונריים לתקשורת, למחקר וכו'. אבל יש חשיבות בבדיקת התנהגותם של דגמי המטוסים והלווינים בתנאים קרים פי כמה וכמה מאלה שהם נתקלים בהם במציאות.

מנהרת הרוח החדשה, שהיא ה„קרה" ביותר באירופה, הורכבה במשך חמש שנים. היא בנויה בצורת מעגל בעל היקף של 60 מ'. רוחבה 20 מ'. הקירור מושג באמצעות חנקן נוזלי.

הניסויים הראשונים ייערכו בדגם של מטוס האימונים הצבאי „אלפא ג'ט" ובהמשך ייבחנו במנהרת הרוח אבי־טיפוסים של מעבדת המחקר האירופית.

מחלוקת בין הרופאים בבריטניה על...

תועלתה ונזקה של סריקת סרטן השד

כאשר ממשלה מוכנה להקצות סכום כסף נכבד לסריקה של כל הנשים בגילים המסוכנים לאיתור מוקדם של סרטן השד, אפשר לצפות שהרופאים יברכו על גזירה זו. אך לא כך אירע בבריטניה. היו אמנם שבירכו, אך נמצאו גם אחרים השוללים את התכנית.

מדי שנה מתות כ־15,000 נשים בריטיות מסרטן השד. שלטונות הבריאות הבריטיים טוענים, שאפשר לצמצם מספר זה בשליש על־ידי סריקה ממוגרפית (צילום השדיים בקרני רנטגן) של כל הנשים בגיל 50 עד 64. הם הקציבו למטרה זו 50 מיליון לי"ש (כ־80 מיליון דולר), שיתפרסו על שלוש שנים. תהיה זו התכנית המקיפה ביותר מסוגה בעולם. היא אמורה להתחיל במרס 1988.

ההחלטה נתקבלה, בין השאר, על סמך המלצות של ועדת מומחים שבדקה את הנסיון שנרכש בתכניות דומות, אם כי מצומצמות יותר, בשוודיה ובארה"ב. אך יש רופאים הטוענים, שדווקא נסיון זה יש בו כדי להרתיע, ולא לעודד לחיקוי. העתון הלונדוני „סאנדיי טיימס" הצליח להניח את ידו על נתונים שוודיים שלא פורסמו ברבים. נתונים אלה מלמדים, כי שיעור התמותה מסרטן שד בקרב 40,0000 הנשים בשוודיה, שעברו ממוגרפיה בשבע השנים האחרונות, לא היה נמוך יותר מאשר בקרב נשים אחרות בנות גילן, שלא נכללו בסריקה. זאת ועוד: יש יסוד לשער, שמספר הנשים שמתו מסרטן השד גבוה יותר מכפי שנמסר, מפני שחלק מן הרופאים נטו לייחס את סיבת המוות שלהן למחלות אחרות, יותר מכפי הנהוג לגבי נשים שלא עברו סריקה.

טוען ד"ר פיטר סקרבאנק מטריניטי קולג' שבדבלין, בירת אירלנד, ממבקריה החריפים של תכנית הסריקה ההמונית, כי במקרה הטוב פחת בשוודיה ובארה"ב מספר מקרי המוות מסרטן השד כדי 10%, ולא כדי 30%, כפי שמצפים מתכנית הסריקה הבריטית. בוודאי, גם 10% אינם שיעור של מה־בכך, אומר סקרבאנק, אבל בצד היתרון הזה יש גם חסרונות כבדי־משקל. למשל, הוא טוען, גם אם בדיקות הממוגרפיה בבריטניה ייערכו במרב היעילות, יש לצפות לכ־65,000 מקרים בשנה של תוצאות „חיובי־שגוי", דהיינו: של נשים שיאובחן בהן סרטן שד, בעוד שלמעשה שדיהן בריאים לחלוטין. נשים אלה יהיו נתונות לחרדה מיותרת וחלק מהן אף יעברו ניתוחים מיותרים של כריתת שד.

לדעתו של ד"ר סקרבאנק הצטרפו רופאים נוספים. אולם שלטונות הבריאות הבריטיים איתנים בדעתם. אומרת ד"ר ג'וסלין צ'מברליין, מנהלת היחידה לסריקת סרטן במשרד הבריאות הבריטי: „דעתי האישית היא שכל המחקרים שהסתמכנו עליהם [illegible] על נשים [illegible] עדיין, שהיו ללא־ספק מתות מסרטן השד אלמלא אותרה המחלה בעוד מועד".

מכונית עם מצבר של חמרן

„אקונומיסט", מיוחד ל„דבר"

כל בעלי המכוניות מכירים את מנוע הבעירה הפנימית. זהו מנוע חזק ועמיד – וגם רועש, מלוכלך ומסובך.

כל בעלי המכוניות? לאו דווקא. יש כאלה שרכשו מכונית בעלת מנוע חשמלי. מכונית מסוג זה, ששמה המסחרי הוא C5, נמכרה לפני כשלוש שנים על־ידי הממציא הבריטי סר קליב סינקלייר. היה לה מנוע שקט ותקין, אלא שמנוע זה מסוגל היה להניע רק מכוניות קלות וגם זאת רק במהירות קטנה למדי. ועוד, ואולי זו הסיבה העיקרית לכשלונו של סינקלייר למכור את המכונית: היה צורך לטעון מחדש את המצבר, ששימש כמקור האנרגיה, בפעולה ממושכת ומייגעת.

מדעני החברה הקנדית „אלקאן" טוענים עתה, שמצאו את התשובה לבעיה זו בדמותו של מצבר חמרן־אוויר. הוא דומה למצבר רגיל. גם בו יש שתי אלקטרודות המובלות בתוך נוזל מוליך. ההבדלים הם אלה: הנוזל במקרה זה הוא מים מלוחים או מימת הנתרן, האנודה עשויה מלוחיות חמרן (אלומיניום) והקטודה היא רובד מורד של פחמן וטפלון (החומר המשמש, למשל, לציפוי מחבות). תוך כדי פעולת המנוע נוצרת במצבר מימת חמרן מוצקה.

משקלם הכולל של המצבר והמנוע החשמלי אינם עולים על משקלם הכולל של מנוע השריפה הפנימית ומיכל הדלק במכונית רגילה. אין צורך בטעינה מחדש: לוחיות החמרן יפעלו כ־2,000 ק"מ ואחר־כך מחליפים אותן.

אגב, מצברי חמרן כאלה פועלים כבר זמן רב, וללא הפסקה, במחוללים ניידים ובתאורה. אבל ייצור החמרן מתוך תחמוצת־הגלם שלו, הבוקסיט, שהוא תחמוצת חמרן עם סגסוגות, מצריך כמויות גדולות של אנרגיה. הפופולאריות של מצבר החמרן תלויה, איפוא, במחירים היחסיים של החשמל והנפט. דבר אחר בטוח: אין חשש להידלדלות במאגרי החמרן. זהו היסוד השלישי בשכיחותו בין המחצבים במעטה האדמה. כדי להניע 2% מכלי־הרכב הנעים בכבישי ארה"ב יש צורך ב־10% מתפוקת החמרן העולמית.

עקב האכילס של דגם C5 היה מצבר העופרת־תחמצה שלו. לו היה לסר סינקלייר מצבר חמרן, אולי היה מצליח בשיווק מכוניתו ומחכך עתה כפיו בהנאה.

גם תפודים עלולים להרעיל

לכאורה רק שאלה של טעם היא, אם תחילה מקלפים את תפוחי־האדמה ואחר־כך מבשלים או מטגנים אותם, או אם מבשלים או מטגנים אותם בקליפתם. אך הנה טוענים שני חוקרים מאוניברסיטת קורנל בארה"ב, שזו לא רק שאלה של בריאות.

גל מונדי וברי גוסלין מצאו, כי בקליפתם של התפודים מצויים רעלנים (טוקסינים), הקרויים גליקואלקלואידים. הסרת הקליפה לאחר הבישול אינה מסלקת את הסכנה, אדרבה: בזמן הבישול עוברים הרעלנים אל התפוד עצמו, ובזמן הטיגון מידלדלים המים בקליפה וכנגדם עולה ריכוז הרעלנים.

כאשר אדם מרבה לאכול תפודים שבושלו או טוגנו בקליפתם, הוא עלול ללקות בכאבי ראש, בבחילה ובשלשול. במקרים ספורים הסימפטומים חמורים יותר. ידוע, למשל, על 17 ילדים באנגליה, שב־1979 היה צורך לאשפזם בבית־חולים בעקבות אכילת תפודים. פה ושם אפילו נרשמו מקרי מוות: המקרה האחרון הידוע מסוג זה אירע ב־1944 בכפר אחד בקפריסין. סכנת ההרעלה תלויה, כמובן, ברמת הרעלנים בתפודים הנאכלים, וזו מצידה תלויה בזן התפודים, בתנאים ששררו בתקופת הגידול שלהם ובאופן אחסנתם.

ומה אירע למי שניזונו בעיקר בתפודים? ההיסטוריה יודעת על שתי דוגמאות כאלה, לפחות, האירים ובני האינקה בפרו, אבל היא אינה יודעת לספר על הרעלות המוניות כאלה בשתי חברות אלה. מסביר מונדי: האירים נהגו, כנראה, לקלף את תפודיהם לפני הבישול (עניין אחר הוא, שב־1845 מתו מאות אלפי אירים, אבל לא מהרעלה כי אם מרעב, משום שבאותה שנה פקדה מגיפה קשה את התפודים באירלנד; בגלל רעב זה גם היגרו אז המוני אירים לארה"ב). אשר לפרו, הרי יש עדויות שבני האינקה נהגו לאחסן את הפקעות במקורות קרים ויבשים והודות לכך היתה פעולת הרעלנים אפסית ממש.

ומעניין לעניין – באותו עניין. חוקרים באותו מוסד אקדמי עצמו, אוניברסיטת קורנל, הצליחו לטפח תפוד מכלוא המצטיין בעמידות גבוהה לחרקים הנפוצים באמריקה הצפונית.

וורד טינגי ורוברט פלייסטד גילו בשנות ה־70, כי זן מסוים של תפוד־בר הגדל בבוליביה מצטיין בעמידות גבוהה לחרקים. הם בדקו את העלים של צמחי תפודים אלה תחת המיקרוסקופ ומצאו, שיש בהם שערות זעירות המפרישות חומר כימי מסוים. כאשר חומר זה בא במגע עם האוויר, נוצר דבק דמוי זפת בצבע חום, וזה נדבק אל רגליהם ואל פיותיהם של חרקים מזיקים שונים, כגון מינים שונים של כנימות: חרקים גדולים יותר, כגון חיפושית קולורדו של התפודים, שהיא המזיק הגדול ביותר של התפודים באמריקה הצפונית (בישראל אינה מוכרת, למרבה המזל), מתקשים להציג את רגליהם על המשטח המלקלק של העלים.

בעקבות ממצאים אלה הצליחו טינגי ופלייסטד, בתום מחקר של עשר שנים, להכליא זן זה עם תפודים תרבותיים וליצור זן בעל עמידות טבעית למזיקים, שאינה נופלת מזו המוקנית לאחר שלושה או ארבעה ריסוסים בקוטלי חרקים. אמנם זן מכלוא זה יש לו חסרון מובהק: הוא חדל לייצר פקעות, כאשר אורך היום הוא יותר מ־12 שעות, כפי שקורה למשל בקיץ של אמריקה הצפונית (ואילו בבוליביה, הקרובה לקו־המשווה, אורך היום והלילה שווים כמעט בכל עונות השנה). אך טינגי סבור, כי תכונה זו תיעלם תוך מספר שנים של גידול רצוף של זן המכלוא החדש.

הפחם החום משחיר את בוהמיה

לקראת חגיגות האחד במאי אשתקד מירקו תושבי הבתים המקיפים את כיכר העיר העתיקה באוסטראווה, העיר הגדולה ביותר של חבל מורביה בצ'כוסלובקיה (ולפנים, בטרם החלוקה המינהלית החדשה, בירתו). לא חלפו אלא שבועות אחדים והבתים סביב הכיכר שוב עטו שחורים.

במקרה זה נפתחה הרעה מצפון בעיקר, מעבר לגבול: איזור התעשיה והמכרות בשלונסק (שלזיה) העילי, הפולני, המרוכז סביב הערים קטוביצה ונובה הוטה. אבל בצ'כוסלובקיה עצמה, מערבה מכאן, בחבל בוהמיה הצפונית, בין פראג לגבול עם מזרח־גרמניה, משתרע איזור מזוהם עוד יותר. לא הרחק מכאן, ב„משולש הזהב" של מזרח־גרמניה, שקודקודיו הם הערים לייפציג, דרזדן וקארל־מארקס־שטדט, מצוי איזור מזוהם שלישי.

בוהמיה הצפונית היא חבל בעל מסורת בת מאות שנים של מכרות ותעשיה, ועם כינון המשטר הקומוניסטי עוד הוגבר פן זה בכלכלתה, בין השאר תוך הפיכת חלק מתעשיותיה הקלות לתעשיות כבדות: כאשר הורה סטאלין, שצ'כוסלובקיה תהיה „הנפחיה של אירופה המזרחית", הוא התכוון בעיקר לאיזור זה שבצפון־מערב המדינה, משום היותו עשיר במירבצים של פחם חום. באיזור קטן זה בנויות היום שש תחנות כוח, המספקות כ־60% מכלל תצרוכת החשמל של צ'כוסלובקיה. בשטח של 35 קמ"ר בלבד – כחמישית משטח הכנרת – בנויות תחנות כוח בעלת הספק מותקן כולל של 3,710 מגוואט, פי שניים וחצי בערך מזה של תחנת הכוח בחדרה.

עניין זה לעצמו חמור למדי מבחינה אקולוגית. הוא חמור שבעתיים, משום שתחנות כוח אלה מוסקות בפחם, ולא בפחם־אבן, כי אם בפחם חום, ליגניט, הנכרה בסביבה בכריה פתוחה. הפחם החום מכיל שיעור גבוה של גפרית, הנהפכת בזמן השריפה לגפרית דו־חמצנית (דו־תחמוצת הגפרית), וזו יורדת אחר־כך מן האוויר בצורת גשם חומצי, שלעומתו „מחוויר" הגשם החומצי הנודע לשמצה של מערב־גרמניה. גשם זה מכלה כל חלקה טובה ביערות, משחיר את הבתים, את הבגדים ואת האנשים ומסכן את בריאות התושבים. יש לזכור גם זאת: הערך הקלורי של הפחם החום הוא רק כ־2,500 קלוריות לכל ק"ג, לעומת כ־3,500 קלוריות של פחם האבן, ופירוש הדבר שלהפקת כל מגוואט צריך לשרוף כמות גדולה יחסית של ליגניט. מדי שנה עולות בעשן בצ'כוסלובקיה 18 מיליון טונות של פחם חום, ובתוך זה 3.5 מיליון טונות של גפרית דו־חמצנית – פי שניים מאשר במערב־גרמניה, שאוכלוסייתה גדולה פי חמישה כמעט מזו של צ'כוסלובקיה. כמעט שלושה רבעים מפליטה מסוכנת זו מקורה בבוהמיה הצפונית. כל אדם בצ'כוסלובקיה סופג בממוצע 201 ק"ג גפרית דו־חמצנית בשנה, לעומת 153 ק"ג בהונגריה, 133 ק"ג ביוגוסלוויה, 119 ק"ג בפינלנד, 91 ק"ג בבריה"מ, 83 ק"ג בבריטניה, 60 ק"ג בצרפת ובשוודיה ו־58 ק"ג במערב־גרמניה. רק במזרח־גרמניה המצב חמור עוד יותר: 240 ק"ג לנפש לשנה.

תמותת היערות באיזור, ובמיוחד ברכס קרושנה הורי („הרי המתכת", „ארצגבירגה" בגרמנית) נתגלתה לראשונה בשנות ה־70 המוקדמות. כיום טורחים כאן המוני יערנים, בשיעור שאין כמעט דוגמתו במקום אחר באירופה, בנטיעה: כ־15,000 דונם מדי שנה בשנה. סקר בין־לאומי שנערך לאחרונה קבע, שכמחצית מיערותיה של צ'כוסלובקיה נפגעו במידה זו או אחרת – כמו במערב־גרמניה, למשל. יערני צ'כוסלובקיה מייבאים מקנדה שתילים של מין מסוים של אשוחים, המחזיקים עמידים יותר מן העצים המקומיים לגפרית הדו־חמצנית, אבל גם עצים אלה עומדים אך בקושי בגשם החומצי היורד עליהם. השלטונות בפראג מייחסים את הפגיעה ביערות לתמורות אקלימיות תכופות שחלו בשנים האחרונות, לרבות חורף עז במיוחד בראשית 1980, אך התושבים בבוהמיה הצפונית מבטלים הסבר זה ותולים את האשמה בתחנות הכוח השורפות פחם חום.

ערפיח סוציאליסטי נוסח בוהמיה הצפונית

ערי התעשיה של בוהמיה הצפונית אפופות תדירות ענני ערפיח. תורמת לכך גם התופעה הקרויה „היפוך הטמפרטורה": בדרך־כלל האוויר הסמוך לקרקע מתחמם, נעשה קל יותר ועולה, ובמקומו יורד אוויר קר, כבד יותר; ואילו כאן נלכדות בעמקים שכבות אוויר קרות ומזוהמות, מתחת לשכבות חמות יותר בהרים, ועקב כך נמנע פיזור הזיהום. מצב דומה התהווה בדצמבר 1952 בלונדון ומתו בו כ־4,000 מתושבי העיר בערפיח, אך מאז לא נשנה אסון כזה, לאחר שהשלטונות בבריטניה תיקנו תקנות חמורות לצמצום העשן. גם שלטונות פראג מודעים לבעיה זו, אך הם נמנעים מלכפות התקנת מסננים לגפרית בארובות של תחנות הכוח, ורק שעה שמגיעים מים עד נפש, כאשר הערפיח סמיך מאוד, הם מצווים על החלפת הפחם החום ברזרבות של פחם אבן מיובא או בהדממת התחנות. במצבים אלה אוסרים על בתי־הספר להוציא את הילדים מחוץ לכותלי הבניינים, מחלקים ויטמינים בבתי־חולים ובמרכזי בריאות ומבטלים תחרויות ספורט בחוץ.

מובן שמצב אקולוגי זה משפיע על התחלואה ועל התמותה. הממשלה מסרבת לפרסם נתונים בנושא זה, אך בדו"ח מפלגתי פנימי, שהוברח והוצג לפני שלוש שנים, נאמר שתוחלת החיים בבוהמיה הצפונית נמוכה, כנראה, בשלוש עד ארבע שנים לעומת זו שבשאר חלקי המדינה; שתמותת התינוקות גבוהה יותר ב־12%; ושהשיעור היחסי של מחלות הינקות הקשות גבוה בשליש בהשוואה לשאר חלקי בוהמיה ומורביה. שכיחות בעיקר מחלות ריאות (פי שניים מן הממוצע), מחלות מערכת העיכול (פי שלושה) ומחלות עור (פי ארבעה).

בוהמיה הצפונית איננה איזור שאנשים משתוקקים לחיות בו ולכן מבקשת ממשלת פראג למשוך לשם תושבים בעזרת תמריצים כלכליים, בדומה לאלה שבישראל נוהגים לגבי אזורים שוממים דווקא. למשל, אדם העובד באיזור עשר שנים ברציפות מקבל מדי שנה תשלום מיוחד, שערכו שקול לערך כבר מחצית משכורת חודשית. אנשי המקום מכנים תשלום זה, בציניות, „דמי קבורה".

לאחרונה נתעוררו סוף־סוף השלטונות למציאת פתרון יסודי יותר. הנשיא גוסטב הוסק הכריז על השקעה של 160 מיליון דולר במשך שמונה שנים בהגנת הסביבה. הסכום נראה מרשים למדי, אך צריך לזכור שהנזקים השנתיים הנגרמים על־ידי הגפרית הדו־חמצנית נאמדים ב־1.2 עד 3 מיליארד דולר לשנה.

מה יהיה טיבם של אמצעים אלה להגנת הסביבה? צ'כוסלובקיה אינה יכולה להרשות לעצמה לרכוש ציוד מעולה לסינון הגפרית הדו־חמצנית כדוגמת זה שהותקן בתחנות הכוח של ארה"ב או של יפן, למשל. במקום זה יסתפק בציוד סובייטי, שהוא נחות יותר. לפי התכנית תופחת פליטת הגפרית בחצי עד לשנת 1993. העיקר: התכנית כוללת החלפת תחנות הכוח הקיימות, כאשר יגיע זמנן להיסגר לתמיד, בתחנות כוח גרעיניות. בשנת 2000 תופק מחצית החשמל של צ'כוסלובקיה מתחנות כוח מסוג זה, וב־2020 תיסגר בבוהמיה הצפונית תחנת הכוח האחרונה המוסקת בפחם חום. האם תושבי האיזור יחזיקו מעמד עד אז? זו כבר שאלה אחרת.

כוכבים ולילות

פסטיבל חיפה: סיכום

סרטים, אווירה, סרטים

פסטיבל חיפה הרביעי התחיל בצליעה. טקס הפתיחה היה פטפטני מדי, התאומים המליצים היו על גבול הפרודיה ו„חימו מלך ירושלים" הרגיז את כל מי שדיברתי איתו. הזיוף של „חימור", הפוזה והעמדת הפנים היו זהים לאלה של כמה סרטים שראיתי בהקרנות מוקדמות ולרגע חששתי שפסטיבל זה יהפוך גם הוא, כדרך פסטיבלים, לקידה לרצינות המיוחדת במקום לקולנוע.

לא אהבתי את „מגדל הדבורים" של אנגלופולוס, את „סרוד" – הסרט האיווני, את „אס בלבי" – הסרט השווייצרי ועוד פחות שנקלטו לתוכנית בגלל הצורך לגוון. אבל מה שהתחיל כפסטיבל שיגרתי מלא סרטים סתומים התפתח במהירות לארוע עירוני מקסים מלא סרטים טובים במובן הארצי של המילה. הקהל התפתל ליד הקופות, מילא אולמות ופה ושם צפה בסרטים בעמידה. קשה לרמות קהל. כאשר הבחירה יומרנית מדי, סתומה, או אליטיסטית, מוצא המבקר את עצמו בהקרנות מוקף בחבריו המבקרים במקום בתוך קהל. פסטיבל חיפה כיוון לטעמם של אוהבי קולנוע ארציים מבלי לסגוד מדי לקולנוע האמריקאי המסחרי. הטעם הנבון, בייחוד לקראת סוף הפסטיבל, מילא אולמות ויצר הרגשת ארוע.

נכון, שביתת הטלוויזיה עזרה להצלחה, אבל מי שמייחס לה חשיבות גדולה מתכחש להצלחת הפסטיבל בהקרנות הבוקר שעליהן כמובן לא משפיעה התחרות עם המסך הקטן. ביום שלישי בבוקר למשל נמכרו רוב הכרטיסים לסרט היפני „מוות בטוקימקי". גם הקרנות בקרים אחרות סגרו קופות ומי שישב בטנים קודמות עם עצמו בקלנוע „שביט", מכווץ קצת בתוך ריקנותו של האולם הגדול השתכנע, אין לי ספק, כי דבר טוב התחיל סוף סוף לקרות בחיפה.

יש לשבח את עדנה פיינרו, המנהלת האמנותית של הפסטיבל, על בחירה נבונה של סרטים. המסגרת דומה לזו של פסטיבל ירושלים (סרטים מהונגריה יפאן טאיוואן, אנגליה סווייץ וגרמניה), אבל הסרטים עצמם (ראיתי יותר משלושים), להוציא מן הכלל כמה קידות סתמיות לשמות מפורסמים וליומרה, נבחרו בטוב טעם וללא קריצה יתרה לטעמם של חכמי קולנוע. אהבתי מאוד את הסרטים ההונגריים. „את אני המהפכה", סיפור נעורים על רקע פלישת הרוסים להונגריה, הוא מחווה אמיצה (עד גבול המותר) בשם החופש. „סובלנות", סיפור מרגיז על שני הדים מפסידנים ביער הבירוקרטיה ההונגרית, הופך את הפקיד הממשלתי, התעודה והרישום לאויבים גוגוליים בני זמננו וממחיש לנו בפשטות חסכנית את טבעם, את אין האונים והחנק הטוטליטרי. „ספור אגדה הונגרי" מספר על חיפושיו של יתום אחר אביו וגם הוא, כמו „סובלנות", מצייר את הקשר בין טוטליטריות וביורוקרטיה. שני הסרטים הראשונים נרכשו להפצה בארץ. „ספור אגדה הונגרי", המורכב שביניהם, לא נרכש עדיין ואני ממליץ עליו בהתלהבות: קולנוע קטן גדול על טוהרת האירוניה ההונגרית.

אהבתי מאוד גם את רוב הסרטים היפאניים. דווקא „מוות בטוקימקי", סרט מחד על התנקשות פוליטית, שהצליח מאוד, נראה לי ריק לגמרי: סרט מתח על שילדת מבניית יומרניות. אהבתי מאוד את „מנהגי לוויה", סרט יפאני מקאברי, על דבקותה המוזרה של יפאן הטכנולוגית במסורתה. אבא נפטר הבנים, כולם אנשים מודרניים לחלוטין, משתדלים לקיים את מנהגי הלוויה המסורתיים, על כל פרטיהם. הפער בין אי האכפתיות של כולם לבין פולחני הלוויה המדוקדקים מצייר תמונה מצחיקה של תלישות וניתוק.

„המתים", סרטו האחרון של ג'ון יוסטון, מילא את האודיטוריום, אבל איכזב את הקהל. גדודים החלו לצאת כבר סמוך להתחלה, רוטנים כנגד השעמום. האודיטוריום לא התאים לעיבוד אינטימי של סיפור קשה והרבה שבאו למאורע קולנועי גרנדיוזי מצאו סרט ספרותי מלנכולי, גדוש מילים ורחוק מאוד מטעמי הקולנוע של הקהל הרחב. הסרט נפלא (נא לתרגמו מחדש לעברית). זהו עיבוד חכם ומדויק של אווירת הדבלינאים של ג'ויס. חבל רק שלא טיפלו בו בצורה מתאימה לאופיו.

אהבתי עוד תריסר סרטים טובים, ביניהם „קיץ אצל סבא" – סרט טאיווני על ביקור אצל הסבא, הרחק מהעיר הגדולה. הסרט, הצלחת הפסטיבל, המחיש מחדש את אהבתו הבלתי נדלית של הקהל הישראלי לסרטי ילדות רומנטיים. אהבתי גם את „38" של הבמאי האוסטרי וולפגנג גלוק. הבמאי, שהגיע לכבוד סרטו, אמר שעשה את „38", סיפור אהבה על רקע סיפוח אוסטריה לגרמניה הנאצית, כדי לא להניח לדור הצעיר של אוסטריה לשכוח את העבר. המחזאי היהודי, גיבור הסרט, נלכד על ידי הגסטאפו, אהובתו האוסטרית מצליחה לברוח ואיכשהו, למרות העירוב הקשה הזה של שמאלץ ושואה, מצליח הסרט לרגש את הצופים. גלוק, במסיבת העיתונאים עמו, סיפר שכתיבת התסריט הזה הרבה לפני שנבחר ואלדהיים לנשיא, והאותה נשימה הגן גם על אוסטריה של היום. ואלדהיים, אמר גלוק, אינו מייצג את האומה האוסטרית. ואלדהיים הוא צירוף מקרים טראגי שנופח מעבר למציאות על ידי העיתונות העולמית. כך או כך, „38", למרות מתיקות מביכה פה ושם, ממחיש את אימת האנטישמיות ואת מותה של התרבות האוסטרית ב־38'. אין זה סרט פסטיבלים במובן „אמנות הקולנוע" של המונח האומלל הזה, אבל שמחתי על הבחירה. הסרט שכבר נרכש להפצה בארץ יעשה שרות טוב למה שגלוק מכנה „תרבות הזיכרון".

צריך גם לציין לשבח את הרטרוספקטיבה לסרטיו של פרסטון סטרג'ס, במאי אמריקאי מעניין של שנות הארבעים. ההחלטה להקריש מקום כה נכבד לצדור „סרטים עתיקים" היתה אמיצה. גם קהל פסטיבלים מעדיף חדש על ישן, אבל הפעם, בעיקר בגלל חינם הסיפורי של הסרטים, פשטה תהילתו של סטרג'ס מהר מאוד והאולמות מלאו אפילו אחרי חצות. סטרג'ס שימש לפסטיבל שידרה קולנועית טובה, חוט המשכי בין סרטים שאינם נקשרים זה לזה ויש להמליץ על גישה דומה בשנים הבאות. הצלחת הרטרוספקטיבה, אגב, העבירה את כל יבול סטרג'ס אל הסינמטקים ומי שלא שבע יוכל לצפות בו בתוכניות הסינמטקים.

אבל הצלחתו של פסטיבל אינה נמדדת בסכום סרטיו. פסטיבל הוא ארוע ואם לא מצליחים המארגנים ליצור הרגשת חג לא יעזור אפילו המבחר הטוב שבעולם. שלושת הפסטיבלים הראשונים של חיפה היו ארועים אפרוריים. הסרטים לא היו רעים, אבל המארגנים, אולי מחוסר תקציב, לא הצליחו ליצור התרגשות פסטיבלית. קהל דליל הסתובב בין אולמות הקולנוע כבימנים חיפאי, ראה סרטים וחזר הביתה. השנה נחלצו המארגנים, בראשות יונה יהב בעל תיק התרבות בעיריית חיפה, ליצור מארע עירוני סביב הסרטים. בחירת הסרטים הושארה בידי המנהלת האמנותית (ללא התערבות), עד כמה שידוע לי המנגנון כולו נערך לייצר צבע, קישוט ופעילות. התפישה הזאת הצליחה הנעזר על כך השנה ההמולה השמחה בככר הסינמטק. אהבתי את המיצג הקלנועי על קיר הסינמטק (סוף סוף נמצאה דרך לסתום את טלאיו) את התזרזיות, מסכי הווידאו מעל הקהל, המולת הרמקולים, שולחנות הקפה בחוץ, דוכני החולצות והקטלוגים (קטלוג יפהפה). תחרות הווידאוקליפ הביאה את הצעירים לחופה הצלחתה, דווקא במסגרתו של פסטיבל קולנוע, המחישה יותר מתמיד את נעורי הווידאו מול תרמית גיל העמידה של הקולנוע. יופי של פסטיבל.

יגאל משיח

> מה שהתחיל כפסטיבל שגרתי, מלא סרטים סתומים, התפתח במהירות לארוע עירוני מקסים מלא סרטים טובים, במובן הארצי של המילה

> פסטיבל חיפה כיוון לטעמם של אוהבי קולנוע, מבלי לסגוד מדי לקולנוע האמריקאי המסחרי

גם פרסים היו שם: ג'ים סטארק, מפיק „נרדפי החוק" (במרכז התמונה) ורפי בוקאי, במאי „אוונטי פופולו" (משמאל), הזוכים ב„פרס המבקרים" של הפסטיבל, בעת חלוקת הפרסים על־ידי ראש עיריית חיפה אריה גוראל (מימין)

„היפהפיה הנרדמת" בביצוע „הבאלט הישראלי" והפילהרמונית

במסגרת חגיגות שנת ה־40 למדינה יעלו רקדני „הבאלט הישראלי", בחודש הבא, את „היפהפיה הנרדמת", בליווי התזמורת הפילהרמונית בניצוח זאב דורמן. ברטה ימפולסקי יצרה כוריאוגרפיה מקורית בעקבות היצירה הקלאסית, את התלבושות עיצבה לידיה פינקוס גני.

זוהי ההפקה הבימתית הגדולה השלישית של להקת „הבאלט הישראלי", שהעלה בשנתיים האחרונות את „מפצח האגוזים" ו„סינדרלה". במופע 50 משתתפים, מהם חמישה ילדים, תלמידי המרכז לבאלט קלאסי. בתפקיד היפהפיה הנרדמת תופענה לסיבוגין, וונדי לאקינג ואורנה קוגל, המקדמות עם הבאלט כבר שבע שנים.

מופע הבכורה יערך ב־19 בנובמבר בהיכל התרבות בתל־אביב. כדי להתאים את האולם להפקה הותקנו בו, לראשונה, במה מיוחדת ומסך ובוטלו חמש השורות הראשונות באולם, על מנת להושיב את התזמורת לפני הבמה וליצור אווירת בית אופרה מסורתי.

המופע יימשך כ־120 דקות ויועלה במסגרת סידרת המנויים של התזמורת הפילהרמונית. הבאלט הישראלי ימשיך להופיע עם „היפהפיה הנרדמת" ברחבי הארץ משך השנה.

מועדון הזמר של עמק הירדן — עונה עשירית

מועדון הזמר של עמק הירדן, בהנהלה של שרהל'ה שרון, עומד לפתוח בימים אלה את עונתו העשירית והוא עתיד להתכנס מדי חודש בישובי העמק למפגש של שירה בציבור והופעת זמרים אורחים.

המפגש הראשון לעונה החדשה ייערך בדגניה א' ביום ד' הקרוב ויוקדש לשירי התחדשות, לרגל פתיחת העונה. בין המפגשים המתוכננים, כינוס של המועדון בחודש אפריל שיוקדש כולו לציון מלאת ארבעים שנה למדינה. בחודש הבא מתוכנן מפגש של המועדון בהשתתפות תזמורת משטרת ישראל לציון יום השוטר והקהילה. המפגש ייערך בקיבוץ אשדות יעקב/מאוחד.

כיום מונה המועדון יותר מאלף חברים, מכל ישובי העמק והגוש וכן מטבריה, ועלות דמי החבר, המעידה גם היא על ההצלחה, היא 72 ש"ח לעונה.

שמעון דיים

קונצרט

קשתני הקאמרית הקיבוצית, קונצרט שחרית, „צוותא" תל אביב 10.10.87

הרעיון לברוך יצירות מופת מהמאה העשרים יחד עם שתי קנטטות חגיגיות של באך (עם הסופראן ורדה וילקפסטה, סולני התזמורת ומקהלת „עמק חפר" בהדרכת רונית איזנברג) – הוכח כמוצלח. חוויה אמיתית היתה האזנה לנגינתם המצויינת של 22 הקשתנים, בניצוח ליאור שמבדל (המנהל המוסיקלי החדש של התזמורת) בשני פרקים איטיים מ„הסויטה הלירית" של אלבאן ברג ובחמישה קטעים למיתרים אופ. 5 מאת אנטון וברן – שני המלחינים שהיו תלמידיו וידידיו של שנברג. שמבדל הפיק פרשנות משכנעת בביצוע מדויק ומאוזן, מעוצב באמנות, תוך שימת דגש על כל פרט בצליל ובמקצב. צלילי המיתרים היו מרתקים ביופיים ושופעי הבעה מרוכזת.

קונצרט זה, שהיה שני בעונה החדשה, הביא בשורה מעודדת: נגני הקאמרית הקיבוצית, בהדרכת שמבדל, הולכים לקראת התבססות בגוף מבצע ראשון במעלה להשמעת יצירות חשובות מהמאה העשרים. נותר לאחל להם הצלחה במשימה, אפילו אם אינה בגדר מדיניות רשמית של התזמורת.

ישראל דליות

> מארגני התחרות הבין־לאומית לפסנתרנים ע"ש ארתור רובינשטיין, שתיערך שוב בארץ בשנה הבאה, הזמינו אצל שלושה מלחינים ישראלים יצירות מיוחדות לפסנתר. המלחינים הם: רון וינדברג, משה זורמן ויאן ראדז'ינסקי. משתתפי התחרות יוכלו לבחור בעצמם באחת משלוש היצירות, כיצירת חובה לביצוע באחד משלבי התחרות.
>
> ד.ד.

קרוקודיל דנדי מכה שנית

מעל־פי מיטב המסורת ההוליוודית, גם „קרוקודיל דנדי" חוזר אלינו בסרט המשך. השחקנים פול הוגן ולינדה קוזלובסקי, כוכבי הסרט המצליח, ערכו בסוף השבוע מסיבת עיתונאים בניו־יורק בה הודיעו על השלמת הסרט החדש – „קרוקודיל דנדי 2".

שידורים

טלוויזיה

טלוויזיה חינוכית

08.00 טלטקסט: עד כאן.
08.05 שעת כושר.
08.15 תלמוד: שניים אוחזין, פשיטא 2 (כ).
08.40 ספרות יסודי: מסך לספרות – הסנילה, העני והמלך (כ).
09.00 אנגלית ו'.
09.20 חינוך מיוחד: השעה שלנו – רג הזהב (כ).
10.00 שעת כושר.
10.10 אנגלית ז'.
10.30 הגיל הרך: פרפר נחמד.
11.00 חשבון ה': שברים שקולים (כ).
11.15 צרפתית על יסודי.
11.30 גיאוגרפיה כללית: ה'–ו', יפן.
12.00 ספרות ז'–ט': מעשה בבעליים א' (כ).
12.25 אנגלית ט'.
13.00 אנגלית י'.
13.30 היסטוריה כללית: מסעי הצלב בימי הביניים.
14.00 טלטקסט: עד כאן.
14.05 האוניברסיטה הפתוחה: אמנות בעידן הטכנולוגי – התקופה הקוביסטית א'; מדעי החיים: ברור טבעי: עולם החיידקים: חוליה במחזור החנקן.
15.00 רכבת ההפתעות: סרט אנימציה.
15.20 גברת פלפלת.
15.40 שעת כושר.
15.50 מאתיים שניות: משר הבריאות – דפי מידע טלטקסט.
15.55 רחוב סומסום: „ניגודים וגישורים".

טלוויזיה כללית

16.25 ילדת הפלא: פרק 19 – האמת על עובדות החיים.
17.00 ערב חדש.
17.30 תהילה – סידרה – „דני אמסולו, שרלוק הולמס".
18.20 סרט הנפשה.
18.30 קיצור החדשות (בערבית).
18.32 עם כוכבים הפעם: „אלן פרוטנס פרוג'קט" (ערבית).
18.45 החידושים ההמצאות והמעט על: אוסטרופורוזיס, מחלת דלילות העצם אצל נשים; כנפי הציפורים, סטודנטים לווטרינאריה מטפלים בציפורים פגועות; הכשרת מורים, הדרכת מורים לקראת כיתת־העתיד, המצוירות במחשב ובדובוט (ערבית).
19.00 יומן השבוע.
20.00 כותרות מבט.
20.02 עד פרס.
20.30 תביעות קטנות תבנית דו־שבועית, הדנה בתביעות של סכומי כסף עד 3,000 ש"ח. השופט לשעבר דן כהן הוא הבורר באולפן, ופסיקתו מחייבת את הצדדים.
21.00 מבט לחדשות.
21.30 תשדירי שירות.
21.35 לקראת שידור.
21.50 שושלת – סידרה. הפרק השישים ושניים: מארק מאשם בהצתה ובנסיון לרצח. גבר לא מזוהה מנסה להתנקש בחייה של אלקסיס. קירבי מגלה לקריסטל, כי התינוק שהיא נושאת ברחמה אינו תינוקו של ג'ף. בלייק וג'ף אינם מצליחים למנוע את התאבדותו של ג'וזף אביה של קירבי.
22.40 מצב הרוח – ענייני תרבות ואמנות.
23.30 אלפרד היצ'קוק מגיש – סידרה. שם הפרק: „העידו אותי כשאמות". אישה צעירה רוקחת למוות את בעלה האוהב, בהיותה תחת השפעה של היפנוזה. בעת שיחזור של מעשה, בבית המשפט, היא רוקחת למוות גם את המהפנט.
23.55 ספוקי של יום: חדשות הלילה.

טלוויזיה ירדנית

13.50 סרטים מצויירים (ער' 1). 13.55 תן לי צ'אנס (ער' 1). 15.30 סרט עלילתי בצרפתית. 17.00 חדשות בצרפתית. 17.15 לקט שירים. 17.30 חדשות בעברית. 18.30 סוכן בית. קומדיה אמריקאית. 19.10 סרט דוקומנטרי. 20.00 חדשות באנגלית. 21.10 האנטר. סידרת מתח אמריקאית. 21.10 מישהו מטפל בך. קומדיה אנגלית.

ערוץ 2

18.00 – היער הירוק.
18.25 – סרט קולנוע „מלכודת המנבה".
20.00 – פסטיבל שירי עמים.

טלוויזיה לבנונית

12.30 חיים אחרים (סידרה); 13.00 מועדון 700; 13.30 מעשיות משמחות (ערבית); 14.00 וורול גמידן; 14.30 הבית המעופף (מצוייר); 15.00 שוכני הסלעים (תכנית לילדים); 15.30 סרט (ערבית); 17.00 משפחת וולטון (סידרה); 18.00 60 דקות (מגזין אקטואליה); 19.00 מופעים קלסיים (אופרה לילדים); 20.00 סרט „עוד ניפגש" ג'ינג'ר רוג'רס; 21.30 מעשיות משמחות (ערבית).

רדיו

גלי צה"ל

16.05 ארבע אחר הצהריים.
18.05 שעה קלה על כלכלה.
19.05 רדיו ספורט.
20.05 [illegible]
21.30 אוניברסיטה משודרת – כלכלת המזרח התיכון – המהפכה הדמוגרפית.
23.55 שירת הצות – עם מאיר עוזר סטרנס.

צה"ל 2

19.05 רדיו רדיו.
20.05 סכבבבסים.
22.05 הפסקת עשר.
23.05 קול הג'ז הזה.

התזמורת הפילהרמונית הישראלית

תל אביב, היכל התרבות, 9 בערב 18.10.87
קונצרט מיוחד – 30 שנה להיכל התרבות
זובין מהטה מנצח
מאוריציו פוליני

תל אביב, היכל התרבות 8:30 בערב
קונצרט פילוקלסיקה מס' 1
יום ב' 19.10.87
זובין מהטה מנצח
ברוס ויינשטיין אבובן
ריצ'רד לסר קלרניתן
זאב דורמן בסון
בגן כסון
ביפרי לאגג
נגן קרן
התכנית:
מוצרט: הפתיחה ל„רחמי טיטוס"
מוצרט: סימפוניה מס. 38 („פראג")
מוצרט: סינפוניה קונצ'רטנטה לכלי נשיפה

תל־אביב, היכל התרבות 8:30 בערב
קונצרט מוסיקה קלאסית קלה מס' 1
מוצ"ש, 24.10.87
זובין מהטה מנצח
רודולף פלאודייס סופרן
התכנית
ליסט: ראפסודיה הונגרית מס' 4
מניושקו: „האלקה"
אריות לסופרן מאת: ספונטיני, בויטו, ורדי, בליני

תל אביב, היכל התרבות, 8:30 בערב
קונצרט למנויים מס' 2
זובין מהטה מנצח
שלמה מינץ כנר
המקהלה הפילהרמונית תל אביב
התכנית:
מוצרט: סמפוניה מס' 34
פרוקופייב: קונצ'רטו לכנור מס' 2
ראוול: „דאפניס וכלואה"
סדרה א': יום ג' 27.10.87
סדרה ב': יום ד' 28.10.87
סדרה ג': יום ה' 29.10.87
סדרה ד': מוצ"ש 31.10.87

ירושלים, בנייני האומה, 8.30 בערב
קונצרט למנויים מס' 1
יום ב', 20.10.87
זובין מהטה מנצח
רודולף פלאודייס סופרן
התכנית:
מוצרט: סמפוניה מס' 36 („לינץ")
ברליוז: „מות קליאופטרה"
הינדמית: „מאתיס הצייר"

חיפה, אודיטוריום חיפה, 8.30 בערב
קונצרט למנויים מס' 1
זובין מהטה מנצח
רודולף פלאודייס סופרן
התכנית:
מוצרט: סמפוניה מס' 36 („לינץ")
ברליוז: „מות קליאופטרה"
הינדמית: „מאתיס הצייר"
סדרה ב': יום ד' 21.10.87
סדרה ד': מוצ"ש 17.10.87

חיפה, אודיטוריום חיפה, 8.30 בערב
קונצרט למנויים מס' 1
זובין מהטה מנצח
שלמה מינץ כנר
התכנית:
מוצרט: סמפוניה מס' 36 („לינץ")
הינדמית: „מאתיס הצייר"
ברהמס: קונצ'רטו לכנור
סדרה ג': יום א' 25.10.87

התזמורת הפילהרמונית הישראלית
מנהל מוסיקלי זובין מהטה

קהל נכבד
לתשומת לבכם
הקונצרט הערב יתחיל
בשעה 9.00

קבלת מודעות 24 שעות ב„דבר"
מודעות משפחתיות
דחופות
וכל יתר סוגי המודעות ל'
הלוח הכללי
דבר
מתקבלות
24 שעות ביממה
ב' דבר דיזנגוף
רח' דיזנגוף 118
(מול רסיט)
טל' 239952 248518

משפחת העיניים
אלמקס
יעילה פי 3 במניעת עששת
תל־אביב
שלמה המלך – שלמה המלך 78 – 246461
בבלי – עוזיאל 1 פינת טולדנו 10
בבלי – 440552
ירושלים
מרכזית רחמה – הנ"ב 28 – 523191
חיפה
הנשיא – שד' הנשיא 33 – 333512
סופרפארם – שפירא 43 – 909030
בנרי־ברק – רמת־גן
אסותא – ז'בוטינסקי 41 רמת־גן – 7511874
בת־ים
מוזר – הביטה רייק 20 בת־ים – 583560
אלמקס

עיריית חיפה – משרד מהנדס העיר
הועדה המקומית לתכנון ולבניה
העיר חיפה
רחוב ביאליק 3, חיפה
טלפון מספר – 04־640775
הודעה על־פי סעיף 149, לחוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965

ניתנת בזה הודעה כי הוגשה בקשה על־ידי:
ת. פינקלשטיין – לאשר תוספת שטח בניה לדירה בקומת קרקע + הקמת 2 דירות בקומה מעל ברחוב ציפר 13, חלקה 33 בגוש 11584.
קריתרוים מורחות
הבקשה כרוכה בחריגה של 30 ס"מ מקו בנין צדדיים.
אפשר לעיין בבקשה באגף לפיקוח ורישוי על הבניה, בבנין העיריה, רחוב ביאליק 3, בימים א', ב', ה'. בין השעות: 08.00–11.30.
המעונין להגיש התנגדות לבקשה, יגיצאה לפי הכתובת ולעיל, תוך שבועיים מיום פרסום הבקשה.
אינזמר יטומ'ין
מהנדס העיר

סרטים

תל־אביב

אסתר: הכורף 9.40, 7.30, 5
אלנבי: אשה מסורה 9.30, 7.15, 5
בית ליסין: בלוח לתפוס הגדול 23.15
בן־יהודה: הבלתי משוחדים 9.30, 7, 4.30
גורדון: סוויסס וצעקה 9.30, 7.30, 5
בת: הככספות מאיסטוויק 9.50, 7.30, 5
דיזנגוף 1: שם הוורד 9.45, 7.15, 4.30, 1.30, 11
דיזנגוף 2: לו היית כאן 9.45, 7.30, 5, 3, 1, 11
דיזנגוף 3: גבר מאוהב 9.45, 7.30, 5, 3, 1, 11
דקל: האלמנה השחורה 9.30, 7.15
הייב־איק: מספחת פלודר 9.30, 7.15, חצות סקס
הוד: השוטר מבוורלי הילס 2 9.30, 7.15, 5
הקולנוע (בית ציוני אמריקה): יומן אהבות 9.30, 7.15, 4.30
חן 1: מכאל ג'אקס 9.50, 7.30, 5
חן 2: ליבו של אנגל 9.50, 7.35, 5
חן 3: פגישה עיוורת 9.50, 7.35, 5
חן 4: הנוכל האוהב והמאוהבת 9.50, 7.35, 5
חן 5: אני והחברה 9.55, 7.35, 5
לב 1: המשפחה 9.45, 7.50, 5, 2
לב 2: גברים גברים 9.45, 7.50, 5, 2
לב 3: משפחת המלוכלכים 5, 2, נרדפי החוק 10, 7.50
לב 4: חימו מלך ירושלים 9.45, 7.50, 5, 2
ליבנה: מעקב חשני 9.30, 7.15, 5
מוגרבי: סגור לרגל שיפוצים
מוריאק: בית האמיצים 9.30, 7.30, 4.30
מקסים: קרוקודיל דנדי 9.30, 7.15
סינמה נאלנבי: בייבי אריזונה 9.40, 7.30, 5
סינמה 1: רובוקופ 9.40, 7.30, 5
סינמה 2: משפחת פלודר 9.50, 7.30, 5
סמדר: סגור לרגל שיפוצים
הסינמטק הישראלי: סיפור פאלם ביץ' 7, הכסף 9.30
פאר: לחישה רועמת 9.30, 7.30, 4.30
פריז: לא יכולה בלי זה 9.30, 7.15, 4.30, 2, 12, 10, 11.30 הפרוחים
צפון: דאן דה פלורס 9.45, 7
שחף: הבלתי משוחדים 9.30, 7, 4.30
תמוז – רמת־אביב: הרפתקאותיו שלא יאמנו של בולטיס בעל הביצים הענקיות 9.40, 7.30
תכלת: המעות מעבר לפינה 9.50, 7.45
תל־אביב: היחידה לפשעים חמורים 9.30, 7.15, 5
התיה הישראלית: קונובה 9.50

ירושלים

אדיסון: השוטר מבוורלי הילס 2 9.15, 7, 4.30
אורנע: המכשפות מאיסטוויק 9.30, 7, 4.30
אוריון 1: זהב רכוב 9, 7, 4.20
אור 2: חימו מלך ירושלים 9, 7, 4.30
אור 3: לא שם זין 9, 7 4.30 נחש מכוכב אחר
אור 4: לא יכולה בלי זה 9, 7, 4.30, 11.15 רומן הרמים
אור 5: 007 באזור כסוכן, 7, 4.30, רובוקופ 9.15
אגד גיל: מכאל ג'אקס 9, 6.45, 4.30
בית אגרון: מעבר לשיא 4.15, אנשי הפח 6.00, מ.א.ש. 8.00, קוקה קולה קיד 10.00
הבירה: סגור לרגל שיפוצים
כפיר: הבלתי משוחדים 9.30, 7.00, 4.30
מיטשל: מכפחת פלודר 9.30, 7
סמדר: אני והחברה 9.15, 7.15
עדן: הכורף 9, 7, 4.30
רון: האלמנה השחורה 9, 7, 4.30
תיאטרון ירושלים: מותו של סוכן 9.30, 7 · דאן דה פלורס 9.30, 7

חיפה

אורה: השוטר מבוורלי הילס 2 9.15, 7, 4.30
אורלי: החנות מעבר לפינה 9.15, 7
אמפיתיאטרון: זהב רכוב 9.15, 7, 4.30
ארמון: סגור
חן: פגישה עיוורת 9.15, 7, 4.30
עצמון 1: היחידה לפשעים חמורים 9.15, 7, 4.30
עצמון 2: הקשר הנורווגי 9.15, 7, 4.30
עצמון 3: ילדים חורגים לאלוהים 9.15, 7, 4.30
פאר: הכורף 9.15, 7, 4.30
קריאטר: חימו מלך ירושלים 9.15, 7.15, 4.30
רון: הבלתי משוחדים 9.15, 7, 4.30
רב גת 1: מכאל ג'אקס 9.15, 6.45, 4.15
רב גת 2: אני והחברה 9.15, 7, 4.30

קריות חיפה

מפיר: פגישה עיוורת 9.15, 7
מבוק: מכאל ג'אקס 9.15, 7
אורות: חימו מלך ירושלים 9.15, 7
ההיכל: בלוח לתפוס הגדול 9.15, 7, 4.30
ציצן: רובוקופ 9.15, 7, 4.30

אשדוד

אסתר: רובוקופ 9.30, 7.30

אשקלון

אסתר: רובוקופ 9.30, 7.30
מאור: סוד ההצלחה 9.30, 7
היכל: שם הוורד 9.30, 7

באר־שבע

חן: היחידה לפשעים חמורים 9.30, 7, 4.30

הרצליה ■ רמת השרון

היכל: השוטר מבוורלי הילס 2 9.30, 7.15, 5
מלון השרון: לבו של אנגל 9.30, 7.00
כוכב: קרוקודיל דנדי 9.30, 7

עפולה

מופיתיק: מעקב חושני 9.00

חולון ■ בת ים

ארמון: קרוקודיל דנדי 9.30, 7.30
מגדיל: מכאל ג'אקס 9.30, 7.15

כפר־סבא ■ רעננה

עמל: לא שם זין 9.15, 7
חן: הכורף 9.15, 7
אורות: סגור
בית ביל: בעלים 8.30

לוד ■ רמלה

אורלי: סגור
בת דיה: קרוקודיל דנדי 9.30, 7.15
אורן: סגור

נהריה ■ עכו

הדר: הבוקר שאחרי 9.45, 7.00
היכל: הגינג'ה האמריקאי 3 9.30, 7.15
אודיטוריום: סגור

נתניה

הדר: אני והחברה 9.30, 7.15

מתנ"ס קרית שרת: טוויסט רוקדים במוסקבה 9.30, 7.15, 4.00 תעתועי שחור חזק
כנרי: הבלתי משוחדים 9.30, 7, 4.30
רינה: השוטר מבוורלי הילס 2 9.30, 7.30

פתח־תקוה

שלום: בלוח לתפוס הגדול 9.30, 7.30
היכל 1: הבלתי משוחדים 9.30, 7.15, 4.30
היכל 2: השוטר מבוורלי הילס 2 9.30, 7.15, 5
היכל 3: הגינג'ה האמריקאי 3 9.30, 7.15, 5

ראשל"צ ■ רחובות

ג.ג. רון 1: הבלתי משוחדים 9.30, 7, 4.30
ג.ג. רון 2: השוטר מבוורלי הילס 2 9.30, 7, 4.30

תמר: מכאל ג'אקס 9.15, 7, 5
מגדיה: המכשפות מאיסטוויק 9.15, 7, 5
אסתר: השוטר מבוורלי הילס 2 9.15, 7

רמת־גן וגבעתיים

ארמון: מכאל ג'אקס 9.50, 7.30, 4.50
ארנון: הכורף 9.45, 7.30, 5

נעמן המוזרם: המכשפות מאיסטוויק 9.30, 7.30
ראשון: הכורף 9.30, 7.30
בית העם: סוד ההצלחה 9.30, 7.30
הדר: הבלתי משוחדים 9.30, 7.00
רן: הכורף 9.30, 7.15
לילי: מרדף לוהט 9.30, 7.15, 5
הדר: הבלתי משוחדים 9.30, 7, 4.30
רב גן 1: המכשפות מאיסטוויק 9.50, 7.30, 5
רב גן 2: הנוכל האוהב והמאוהבת 9.50, 7.30, 5
רב גן 3: מעקב חושני 7.30, 5, בקבר השטן 9.30
רב גן 4: שם הוורד 9.50, 7.15
שבתאי: לא שם זין 9.30, 7.15

לנוחות המבקרים מתבקשים לדייק ולהגיע בזמן לבתי הקולנוע

נהג!
עשה את המינימום למנוע אלה העושים את המקסימום
תן טרמפ לחייל!